

અસલ મ્હોટી ભજનસાગર.

એકતારામાં ગવાતાં ભજનો
અગમનિગમ વાણી અને રામદેવીરની
ગવાતી સાવરોનો સંગ્રહ.

૧૯૨૫ ૧૦-૧૧-૧૯૨૫
છપાવી પ્રસિદ્ધ કર્તા.

હરગોવિન્દદાસ હરજીવનદાસ બુકસેલર

૩૦૪૫, પાનથર નાડા-અમદાવાદ.
આવૃત્તિ ૧ સી. રિ. પ્ર. નં. ૨૩૪ પ્રત ૨૦૦૦

અમદાવાદ-શાહપુર વનમાળી વાડાની પોળમાં હરિભાઈ
દલપતરામે પોતાના 'અન્યોદય' ગ્રંથમાં છાપી.

મંચત ૧૯૮૦.

સને ૧૯૨૪.

ફીમત રૂ ૦-૮-૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૧૭૬૦ વર્ષીક,

પુસ્તકનું નામ પંચજન ૨૧૧૨૧૨

વિષય ૬-૧૯

ભજન સાગર.

ભજન ૧.

ચેતન ચેતનેરે હાં આખો તારો મનુષ્યા જનમ અવતાર   ટેક૦
રમરણ કરીલે જીવજ સભાગીઆને,
બ્રહ્મને બળેતો ઉતરો પાર   ચેતન૦
કાયા કાગળ જેસી કાટડીનેરે, બરીએલા અનગળના બારરે;
કાયા બેડી તારી જીવ્યા લાગીને, સંત ઉપારે અવ પાર   ચેતન૦
હરિના નામનાં હાટજ મંડાવેને, બક્ષિતો કરો વેપારરે;
વીઠલ નામની વસ્તુ વોરોરે તોલાં રાખો ટેક સાલરે.   ચેતન૦
ધીરજની તમે હાલ બાંધોને સત્યની આધો તરવારરે;
રામ નામ બખતર પેરોને, માંહે કાળીઆને માર;   ચેતન૦
માત તાત તારાં કુટુંબ કમીઆને ધરે મકળવંતી નારરે,
હરિ ત્રુક્યા એને સુખજ આપેતો જમવા આપે ઝાઝી જરરે,   ચેતન૦
સેજ તળાયુને અવલ ઓસીકાને ધન દોલતનો નહો પાર;   ચેતન૦
આંહીનું ધન્ય તારૂં આંહીજ રહેશેને સાથે નહિં આવે તલજારરે.   ચેતન૦
દેવાય તો તમે અન્નદાન દેજોને, બરીયા છે ચરથ બંડારરે;
જીતનાથ ચરણે બણે અખીયોને, સત વચન છડીધરે;   ચેતન૦

અખો ૨.

આતમ એકછેરે હાં એક ઓઠર એક ખાણરે.

બાર આળા પછી ઓતમ, મધ્યમ છે તાંણુ વાણુરે. આતમ૦
 ભાધરે બાહ્યણુથી ત્રીવૈર્ય, સુંદર બાંધ્યા છે વરણુ આર,
 સોનું સરવે એક છે, એના ઘાટ ઘડ્યારે અપારે. આતમ૦
 ભાઈ મેલો મમતાને ટાળો સંસેરે પરહરોને પાખંડરે, આતમ૦
 શેરડી સરવે એક છે, ગોળ સાકરને ખાંડ. આતમ૦
 હાથે હાથી કેરાં હાડકાં, કેવાય સુવાસણુ નારરે,
 નાવણુ ચોકો નીત્ય કરે, એના જોજો અવળા એ ન્યાય આતમ૦
 નવસે નવાણું નદીયુનાં નીરજ ચાલ્યાંને, જુજવા જુજવાતે જાપરે,
 આદ સરવાળે સૌએક છે, એનાં નીર પોચ્યાં નરવાણુ. આતમ૦
 આચારીને સદાય અવગત, મુળ શોધ્યા વિના ભ્રમરે;
 કહે અખો આતમ રૂપ વીના, કેમ કરી છુટશો કરમ. આતમ૦

ભજન ૩.

જીતો જ્યારે જાણીએરે હાં,
 એહી રોયાનો હું હું કારરે;
 કાળના વુ તો કટકા કરજેરે,
 માથું કાઢ્યે દેજે મારરે. જીતો,
 ધરમના ધનુષ દયાની પણુશુરે,
 ભંજન ભલકારે સારરે;
 સત શમશેર ખમાં ખડગ,
 લછને ઝુંજે એમ જુકાર. જીતો.
 પ્રેમનાં બખતર નખ શીખ પેરોને,
 વળગે નહિરે વીકારરે;
 રામનામ રમરણુ કરી લ્યોતે,
 દીપશે ધણી દરબાર. જીતો.

મરમ ભોરીમ ચળીને ખાંતે મળ્યા ખુવારે,
 ભગત જગતમાં ભળી શરયારે,
 તુંનો મનને મેલીશમાં એકનાર. છતો.
 શીલ બંધુક સંતો દારે,
 જ્ઞાન ગોળારે સારે,
 માર મમતાને મટે સંશે તાર,
 સમજીને ખેલ સીકાર. છતો.
 સામા સામા મેલો મનના ભામારે,
 હાથ કરો હથિયારે,
 ચેતન ચોકીમાં ચોરન હુંટે રે,
 કબુલ કરશે કીરતાર. છતો.
 પારકુ ધન તમે જાણીરે મસંજુ બોમી સારે,
 આકાશ રોજ તારી ઉતરે,
 તારા અહારનો નાવે પાર. છતો.
 વસમી છે બાટીને ઉતારો માટીરે હરખ શોક હમરે,
 જગત જળી હેરછછે,
 બળી તેનો ડાંધ ન લાગે લગાર. છતો.
 જ્ઞાન ઘોડેને સાચ દોડોને તે પર થાઓ અસ્વારે;
 જીનનાથ ચરણે ભણે અખીયારે,
 ખેલ છે ખાંડાની ધાર. છતો.

ભજન આગમ ૪.

જોત્યેને પાટરે જામો જગશે, મળશે વરણ અદારે,
 મોટા મોટા મુનીવર આવશે ખેડા આસન વાળીરે;
 વીરા મારા વાડીયુ વધાવીયુ,
 સાચા સત ગુર મુનીવરને સેવીએ,

ચપો મરવોને રૂડો કવડો, લીલી નાગર વેલરે,
 ફાલી પુલને ફલ જમશે,
 મેલો મનડાની આંટીરે. વીરા.
 સામટો સ્વાર્થ તમે કાં કરો ફળ ખાઓને વેચીરે,
 આવતા અભ્યાગતને ઓળખો,
 જીવડેરે આંખ્યું મીંચીરે. વીરા.
 પાખંડ મેલીને થાઓ પાધરાજી,
 મન રાખોને ઠરીઆરે,
 ત્રેલ્લ વાલ્લ શું તાંજીશે, ફર લેશે ધમજારે. વીરા.
 રણુનો રાહો ત્યાં રણુ ચડ્યો, દલ સામા ડગલારે
 શીલ પડે વાકો ધડ લડે, પાછાં ન ભરે પગદારે. વીરા.
 છડીયુ વાળારે ચડી લશે કેમ પોચાગારો પાળારે,
 લલીયું વાળા ન્યારે ભેટશે,
 કાચર દેશે મોં ટાળારે વીરા.
 પારકાં ભોજન તમે કાં જમો, જમતાં લાગે છે મીઠારે,
 તલ તલનાં લેખાં ધણી માગશે, જડશે જાઝાં જીતારે. વીરા.
 રેવુંરે પરમેશ્વરના પંથમાં, ખેત્રવું ખાંડાની ધારરે,
 ભુતનાય ચરણે ભણે અખૈયો,
 માંચલા મણુજરને મારોરે. વીરા.

જીવણુદાસ પ.

શ્રમજ મન તું સોયનર ઘેલા,
 આવ્યો વાચદો અડેકડે. (૨)
 રામ નામની છડીયું ચાલે, સીચાણો અજ્ઞાન ચડે,
 પલમાં પ્રાણી પકડી લેશે
 જેમ પંખીમાં બાજ પડે. સમજ.

તુને કુત્યો ને મુને કુત્યો, પરનારીશું પ્રીત કરી,
 એ દહાડા પ્રાણી દલમાં રાખો,
 અંતકાળે તો આડા ફરે સમજ.
 છાની વાતો ચોડે ધોડે, ધારણુ વિનાની નાવે ધોડે,
 સંતની સેવા જ્ઞાન ગરીબી,
 એ જુગટીયાના નહિં જડે. સમજ.
 જગજીવનસેં ઝગડો લાગ્યો, અનેક ભુપત્યાન ભડે.
 દાસ જીવણ સતો બીમને ચરણે,
 તે પ્રતીત હોય તો પાર પડે. સમજ.

ભજન ૧.

હીરલો લાધ્યો મુજ રાંકનેરે, કોડી એનાં મુલ કેવાય;
 ઝવેરી મળેથી એના પારખ્યા,
 એનાં મુલ તો મોઢિરાં ચાય,
 વરતન જોઈ વસ્તુ લોરીયેરે હાં,
 જેમાં અવગુણ નોય ટેક.
 સત ગુરૂએ મારી મુને સારડી,
 સાર જેડો રૂઢિયા માંખ,
 ટંકશાળે મયાં પાછાં નહિ ફરે,
 નાણાં સાચાં રે કહેવાય. વરતન.
 ચિંતામણી મણીરે સોહામણો,
 શોભા વરણુરી ન જાય,
 જેનેરે દૃઢિ કમળ ઠરે, આપ સરીખા કેવાય. વરતન.
 મુંઠારે ગરવા મારા સાધશે જેનો સોનેરી રંખ,
 ઘોણુ ઘોણુરે રંખ નત નવો,
 ઉલટી જશેરે પતખં. વરતન.

ખરારે ખોટાના લેશે પારખાં
જેમ તાવતાં તરત પરખાય,
કહેરે જીવણ એને જોખતાં
કુડીયાં સાંધણમાં જાય.

વરતન.

ભજન ૭.

વેલા પધારો હરી સંતોની વારેરે
મારી વારે ચડો વિશ્વાધારે—ટેક.
રાણી દુપાદે જેદી પાટ પધાર્યારે,
જામૈયો રચ્યો છે અંજારે,
સોનાની ચાળીએ જેદી, કુલ્લડાં રચાવ્યારે,
કર અહયો કીરતારે.

વેલા

જુનાગઢમાં મેતો નરસી કેવાણારે,
સોનાની હુંડીયું સ્વીકારીરે,
કુંવરખાઈનું જેદી મોસાળુ પુર્યું રે,
વાલો થયા છે વેપારીરે.

વેલા

રોહીદાસ માથે જેદી પાલણુ કાપ્યા રે,
ખચી મંડાવી એને ખાંતેરે,
અનુભવિ પ્રભુ આસરો તમારોરે;
સત્સ ખાત્તાની પત્ત સરખેરે.
કોલવા ઉપર જેદી કર્ણા કાધીરે.
દેવળ ફેરવીને દેદારરે.
દાસ જીવણ સંતો ભીમકેરે ચાંણુરે,
મંદિર મંદિર મોરારીરે.

ભજન ૮.

મીરાંખાઇ પુરવ જનમની છે પ્રીતડીરે,

નામ નહિરે છોકુ હરી,
 મારે રૂઢીએ લખ્યા હરીના લેખ રે,
 નામ નહિં રે છોકુ હરી,
 મોલુમાંથી મીરાં કિતર્યાં ત્રાફામાં ભરીયા ભાર;
 લખી કાગળ રાણો મોકલે,
 એ મીરાં એકવાર ચીતોડગઢ આવરે. નામ૦
 ચાર પાંચ પત્ર રાણે મોકલ્યા જાને મીરાંની પાસ,
 મગુણુ જેવું મીરાં સામરૂં,
 લજ્જાનું મામાને મોસાળ.
 લખી કાગળ રાણો મોકલે, દેજે મારાંને હાથ,
 ચાર પાંચ આલુ મીરાં ગામડાં,
 અરધુ આલુ તુને રાજ.
 તમે રોડોડની કુંવરી, અમે છેએ ચમાર,
 કાલે રાણો ઘેર આવશે,
 મીરાં શું થાશે હવાલ રે. નામ૦
 ઝેરના કટેરા રાણો મોકલે દેજે મીરાંને હાથ,
 અમૃત કરી મીરાં પી ગયાં,
 મારો સાયળો રાખે મારી લાજ. નામ૦
 પાટ સરખી પીળી થઈ મીરાં,
 લોક જાણ્યે પડ્યા રોગ;
 એવી લાંબણુ તો મીરાંઆઈ કરે,
 મારે હરી બન્યાનો વ્યાવ્યો જોગ. નામ૦
 રાણોજી ખખડુ મોકલે, જાને મીરાંને મોહોલ;
 મીરાં મુવાં હોય તો બાળજે,
 કાલે દેજે જમનાજીને ઘાટ. નામ૦

ઝાઝ પખાજ વેણું વાગીમાં, ઝાસરનો ઝણુકાર,
 કાશી નગરનાં ચોકમાં,
 મને ગુર મળ્યા રોહીદાસ. નામ૦
 ભાદરવો ભલે ગાજીઓ, નદીએ ખલકીયાં નીર;
 દાસ જીવણુ સંતો એમ કહે,
 મીરાં ભજનુમાં રહેજો ભરપુર. નામ૦

ભજન ૯.

જીગના જીવન વેલા આવોરે,
 મારા પ્રાણ પાતળીયા વેલા આવોરે;
 હો તમ વિના મારે અંતરમાં અંધારું. ટેક.
 નાભી કમળ પર સુરતા સામળીયા,
 અધર તખતપર મારો આપ બીરાજે;
 સુદમણા નારી જે સેજું બીછાવે,
 તારે રાસ રમ્યા રંગ બીના. હો તમ૦
 સંવ સોનાના હરી વાધા સામળીયા,
 પાનેતરમાં રંગ બીના બીના સોષ્યેરે;
 વાલો વીદેશી વરવાને બેઠા.
 ત્યારે વીટાણા સો વનમાળેરે હો તમ૦
 મધુરી શી મોરલી વાગી સામળીયા,
 સુતાં મંદીરીએ રાણી રાધાજી જગ્યાં;
 જાદવ કુળને એટલું કેળે,
 જે ચાર દાડા વેલા આવો. હો તમ૦
 ઢારા કાગળનો કટકા સામળીયા,
 મસ મોઢી સેજુખ નોતી;

કુંવરબાઈનાં મામેરાં પુર્યાં.
 તે છાત્રું ભરીને વેણા આપ્યા હો તમ
 સાચું ધરેણુ મારે તમે જામળીયા,
 અવર ધરેણું મારી નજરમાં ન આવે:
 દાસ જીવણુ સતો ભીમને ચઃણે,
 તે દાસને દરશન દેજો. : હો તમ

ભજન ૧૦.

રામ સમર મન રામ સમર લે,
 અરે મુખ ક્યું મન સુતા;
 ભજન નમરી ચોર ન છુટે,
 જપ મારેઆ જમ દુતા. રામ
 જપ કર તપ કર કોટી યજ્ઞ કર,
 કાશી જઈ કરવત લેતા;
 મુઆ પછી મુક્તિ નહિં હોવે,
 રણમેં સરજે જમ દુતા. રામ
 જોગી હોકર જટા વધારે, અંગ લગાવે ભલુતા,
 દમડી કારણ દેહ જલાવે,
 સો જોગી નહિં જમ દુતા. રામ
 જોગી હોય સો જંગલ રહેવે,
 કાળ કોષકું (દે) દંડા;
 અધર તપ્તપર આપ ખીરાજે,
 સો જોગી હય અપધુતા. રામ
 સુતા સોનર ગયા ચોરાશી,
 જાગ્યા સો નીરબે હોતા;
 દાસ જીવણુ સતો ભીમને મરણે,

અનુભવી અનુભવ લેતા.

રામ૦

ભજન ૧૧.

મેં મસ્તાની મસ્તી ખેલું મેં દીવાના દર્શક;
 ક્ષમા ખડગ લઈ આગે હોતું,
 મેં સીપાઈ હું મેરમકા; મેં મસ્તા૦
 ધનન ધન ધડીઆળાં વાગે, તાલ પખાજ અર મૃદંગા
 સુન સીખર ગઠ સૈન ચક્ષાવું,
 નાચ નચાવું નવ રંગા. મેં મસ્તા૦
 રાય આંગણીએ વાંસ રોપાવું, ધીમા ઢોલ ખજાવું,
 નટવા હોકર નાચ નચાવું,
 અભયપદ લઈ આવુંગા. મેં મસ્તા૦
 મેં દાસી સખ સંતન કેરી,
 પાઉ પીઆલા અવીનાશી,
 ખોજ ખખર તુજે દીલ ભીતર,
 રોમ રોમપર લે લાગી. મેં મસ્તા.
 જીવન સુનસો સાધો ભાઈ, કડિન કામ હે વેરાગી;
 નુસ્ત સુરતકી સાંન દેરાણી,
 સકળ ભરમના ભે ભાગી. મેં મસ્તા.

ભજન ૧૨.

અમારા ને અવગુણરે, ગુરૂના ગુણુ ધણારેજ;
 અમારા અવગુણુ સામુ મત જોય. (ટેક)
 ગુરૂ ભારો દીવોરે ગુરૂ ભારો દેવતારેજ,
 ગુરૂ ભારા પારસમણીને તોલ. અમારા.
 ગુરૂ ભારા મંજારે ગુરૂ ભારા ગોમતીરેજ,

ગુરૂ મારા કાશીને દેદાર   અમારા.
 ગુરૂજી મારા ત્રાપારે ગુરૂ મારાં તુંબડારેજી
 ઇ તુંબડે ઉતરીએ ભવપાર.   અમારા.
 જાલીડાં મેલાવોરે ગુરૂ મણુ જ્ઞાનનારેજી,
 ઇ કાલીડાં જરણી માંહેડો જામ.   અમારા.
 ગુરૂને પ્રતાપે દાસ જીવણુ બોલીયાજી,
 દેજે અમને સંત ચરણાં વાસ.   અમારજી.

ભજન ૧૩.

દેખ્યા હોયતો કહી બતાવો, મોતી કેસા રંગા હોજી;
 મરૂ ગમ કરી મોતો ગમનમાં, ત્યાંછે ગુપ્તી ગંગા. દેખ્યા.
 ગુવડ ગુરૂને છીપા ચેલા, દીવસે નહીં પગ ડંડાજી.
 અગમ જાખે પશુ ગમ નહિ નરને,
 આપ વખણે અખંડા;   દેખ્યા.
 દીપક ગુરૂએ જ્ઞાન બતાવ્યું,
 નામ પ્રતાપ નર ડંડાજી;
 પીંડ બહાંડમે અપરંપારા,
 નહિં સુરજ નહિ ચંદા.   દેખ્યા.
 ક્યાંસે આયા ક્યાં સમાણાં, અહીં બડા અચંબાજી;
 મોતી ન તીરખ્યાં પિયુ ન પરખ્યાં,
 આપ ભયા આનંદા,   દેખ્યા.
 આત્મ ચીન્હો અનુભવ પામ્યો,
 મટી ગયા સોય ફંદાજી;
 દાસ જીવણુ સતો ભીમને ચરણે,
 ધ્યાની પુરૂષના ધંધા.   દેખ્યા.

ભજન ૧૪.

જાવું છે મરી મેરમ જાવું છે મરી, લે લગાડી રામ ભજીલે.
 મેડી મંદીર માળીયાં, તારાં જશેરે પડી,
 કાચી કાયાનું સ્થળ બંધાણું, જણે ધુળની ધુડની ધડીરે; મેરમ.
 સચું કુટુંબ તારે લુટવા લાગે, કાનની કડી.
 કાઢો કાઢો એને સહુ કહે, હવે રોકામાં ધડી (૨) મેરમ.
 કુલની થોડે કુલી રહ્યા છે, જાણીએ ગરથમાં ગળી.
 જમણ આવશે જીવ લેવા, પછે ભાંગશે નળી-ભાંગશે નળી; મેરમ.
 સાધુની સંગ ગુફની સેવા, ઇ વાત છે ખરી,
 દાસજીવણ સંતો બીમ કરે ચરણે,
 જન્મ જાય ટળી-જન્મ જાય ટળી. મેરમ.

ભજન ૧૫.

મારો બાળપણનો બેલીરે, મારી કાયાનો સંગાથીરે.
 જેણે પ્રીત જગતમાં કીધી.
 વહાલા મારા પહેલી પ્રીત ધરજીએ કીધી,
 જેણે અવીચળ પદવી લીધીરે. જેણે.
 વાલે મારે ભાવે ભાજી વીદુરની ખાધી,
 જેને સંગતે ગુણકા સીધીરે. જેણે.
 વાલે મારા જલમાં ગળે શુભ કીધી,
 તેની તરન ખબર લીધીરે. જેણે.
 વાલો મારો વનરાતે વનના વાસી,
 એમ બોલ્યા જીવણ દાસરે. જેણે.

ભજન ૧૬.

મારે બાળ પણાની પ્રીતુરે, પુર્વ જનમની પ્રીતુરે,

ઝોધા મોલ આવોરે.

જોધ જોધ વેરીએ જોત્યું, બીયા વિના પડે ન જાત્યુંરે
જાર ઝીંઝે બીતુરે. ઝોધા મોલ.

તમ વિના નથી રેવાતું, વાલમ આવો કરીએ વાતું.
આવી છે એકાંતુરે. ઝોધા મોલ.

દાસ જીવણ સંતો ભીમને ચરણે, વારણાં લઉ વારી વારી
મરીય ગવાણુરે. ઝોધા મોલ.

ભજન ૧૭.

ઉશી ઉધારા તારા કટલાક રડશે વાહાલા.
ખોલીયું લીધું છે માગી જાડે. ટેક
એવો મોઢી મુલો મનખો મેલીને જીવું છે એક દહાડે.
સગુરે કુટુંબ તારે ઝાપલા સુધી વાલા,
મીત્રો વળાતી આવ્યા ઉજડ પાડે— ઉશી.
દેહના ડુંગર તારા ડોલવા લાગ્યા વાલા,
વચને બંધાયા દેહિએ કાચો નાડે— ઉશી.
દાસ જીવણ સંતો ભીમને ચરણે વાલા,
સાધુ વોળાવા કાંઈ નહિ પાડે— ઉશી.

ભજન ૧૮.

સંત ગુરૂ મળીયા એના સંસેય ટળીયા,
મારી બે ભરમણાં લાગી.
જીવેરામ બે ભરમણાં લાગીજી. ટેક
જ્ઞાન ગચરું મેંતો કંઈ નહિં જાણું
મારી સુરતા સાહેબ
જીવેરામ સુરતા સાહેબશુરે લાગી. સુરે લાગી.
૧

નાભી કમળસે નાવ ચક્કતહે,	
જળ હળ જોત્યુએ જાગી.	જીવેરામ. ૨
નરતો સનમુખ ચાલે,	
કાયર જાશે ભાગી;	જીવેરામ. ૩
ખીજડી ખંદુકડીને પ્રેમ પલીતો,	
અમને જ્ઞાન મનોલી લાગી.	જીવેરામ. ૪
દાસ જીવણ સંતો બીમને ચરણે,	
સંત મળ્યા સુહાગી.	જીવેરામ. ૫

મીરાંબાઈ ૧૯.

ભારતો ધણીનો દીનાનાથ, વાતુ અમે કમ કરીએ.	
લટકામાં આવુંતે લટકામાં જાવું, લટકામાં સમજાવુંરે.	૧
એક ઠેકાણું તમને એવું બતાવું તે, એ ધડી ઉઝા રેજોરે.	
સુખ દુઃખની આપણુ વાતુ કરીએ વાલમ, જોખન જાવ રસ લેવારે ૨	
સોના ઘેઠોણીને રૂપજાતુ ખેડું, હાથમાં જળ જમુનાની ઝારી,	
રાણી રાખાજી જાણે પાણીડા ચાટ્યાં, જાણે સોળ વરસની નારી. ૩	
સોળે સજાગાર તારે અંગે ખીરાજોને હાથમા સોના કેરો ચુડો.	
બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, વાત્રા વર છે રૂડો. ૪	

ભજન ૨૦.

નીત નીત ભજવું તારૂં નામ તારૂં નામ મારા સામરે.	
પ્રેમ થકી મને પ્રભુજી મદ્યા હોજી.	નીત નીત.
સુની સેજડીઆં મોરી નીદ્રા ન આવે વાલા.	
કાંઈ નવ સુજે ધરનાં કામ મુને કામ:	પ્રેમ.
આ કાંઈ ગંગા વાલા ઓલે કાંઈ જમના.	
વચમાં ગેઠળીયું રૂંડું ગામ-રૂંડું ગામ,	પ્રેમ.

ભાતરે ભાતનાં ભોજન પીરસીયાં વાહાલા.

જમવા ન આવે ઘેઝો સામ ઘેઝો સામરે; પ્રેમ

આધ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ વાલા.

છેલ્લી બાકીનાં રામ રામ રામ રામરે; પ્રેમ

ભજન ર ૧

કાનુડો ન જાણે મારી પ્રીત, આધ અમે આજ કુંવારાંરે; કાનુડો ૦

જળરે જમનાનાં હુંતો, ભરવા ગઈતીરે,

કાનુડે હિડાડયાં આજાં નીર-હિડયાં ફરરરરરે કા ૦

જમનાને કઠિ વાલે રાસ રચ્યો છે,

સોળસે ગોપીનાં ઝાટયાં ચીર-ફાટયાં ચરરરરરે કા ૦

હુંતો વરણાગી કાના તારારે નામનીરે.

કાનુડે તાણીને માર્યાં તીર વાઝ્યા-અરરરરે. કા ૦

આધ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ વાલા,

કાનુડે આળીને કીધાં બાબ-હિડી ફરરરરરે. કા ૦

ભજન ર ૨

જુનુ થયુરે દેવલ જુનુ થયુરે; મારો હંસલો નાનેને દેવલજુનું થયું

આરે કાયા હંસા ડોલવાને લાગી, દાંત ગયાને માંહે ખુરીયાંમારો

આરે કાયા હંસા પડવાને લાગી.

ગયો હંસને પાંજર પડ્યુરે રહ્યું મારો.

તેવ તેવડીરેહંસા મળી ગોવાલજુ, તેશું મનહું માર મોહું મારો.

મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરનાગુણ, પ્રેમના પ્યાલા તમને પાછ પીઉં આ ૦

તોળીરાણી.

જેસલ કરીલે વિચાર, માથે જમ કરે માર.
 સ્વપના જેવો છે સંસાર, એમ તોળી રાણી કરે છે પોકાર
 આવોને જેસલરાય, પ્રેમથકી આપણ મળીએ.
 પુરા સાધ્ય હોય ત્યાં જઈ જળીએરેજ, ૧
 અનુભવ આવીયો અવતાર, માથે સતગુરુ ધાર,
 જાવું ધણીને દરબાર, બેઠડી ઉતારો ભવપાર, આવો
 ચાદો સુરજ વસે છે આકાશ, નવલખ તારા એની પાસ
 પવન પાણીનો પ્રકાશ, સહુ લોક કરે તેની આશ; આવો.
 ગુરના ગણનો નહિ પાર, ભક્તિ છે ખાંડા ધાર.
 નુગરા શું જાણે સંસાર, એનો એળે ગયો અવતાર આવો.
 છીપું સમુદ્રમાં થાય, વાંકી ધન્યરે કમાય
 સ્વાતીના મેહુલા વરસાય, ત્યાંતો સાચાં મોતી થાય. આવો.
 મોતી એરણમાં ઓરાય, માથે ઘણુ કરે ધાય,
 પુટે ફટકીયાં કેવાય, સાચાંનીતો ખળે ખમર થાય; આવો.
 જીવની ગતી ગુરની પાસ, કેવી કરતુરીની ખાસ.
 તોળી રાણી તેજના અંબાર, સેવકોની લેવા આવે જાજ આવો.
 નવલખ કોથળીયું બંધાય, તે તો માંધીડા કેવાય,
 હીરા માણેક ફાટે વેચાય, તે તો મુલે મોંઘા થાય; આવો.
 નીલ ઉડી નાવાને જાય, કોયજા ઉજળા ન થાય.
 ગુણકાનો બેટો બાપ કાને કેવા જાય માવડા મેઝે કણુ ન વેડાય;
 દેખા દેખી કરવાને જાય, એતો અધુરીઓ કેવાય;
 હાથમાં દીવો લઈ કુવે પડવા જાય,
 ચાર જુગની વાણી તોળી રાણી જાય. આવો.

મણિપતિનું લજન ૨૩.

રણ જણ્ય રણ જણ્ય ચલો મેરે દાતા.
 દયા ભાવે મન મોજાણ.
 શુદ્ધ ભુદ્ધ નારી તારા ચમર દોળે દાતા,
 મહેર કરોને મોરારીરે.
 રીઝયા ગુરૂ દેવ સુંદાળા,
 ખોલ્યા મારા રૂદીયાનાં તાળાં,
 પારવતીનો પુત્ર તો કહીયે દાતા,
 પીતા શંકર દેવા. રીઝયા ગુરૂ દેવા૦
 અથ સીંદોરના ચડે રંગ ચોલા,
 કંઠડે પુલકાતી માળાણ,
 કાનમેં કુંડલ જળકતાં આવે હે દાતા,
 દરશન દીઓને દેદારા. રીઝયા૦
 સંત સાધુ કેરા જહાજ ખનાવદે,
 જ્યામે ખેઠા હે ગુરૂ મોરાણ.
 કાયા ખેડી પ્રભુ પાર ઉતારો હે દાતા.
 સુન સખરગઢ ઘેરોરે. રીઝયા૦
 રેવાદાસ કરી સેવા ખનાયલે,
 હૃદયમાં હુવે અજવાળાણ;
 ભાવદાસના ખોલ્યા રામદાસ;
 પ્રગટ કરોને પોકારા. રીઝા૦

શ્રી રામચંદ્રાય નમ ૨૪.

આજ સુખી હું તો આનંદ પામીરે,
 સી-૨

અવધ વસે અંતરજામીરે, ચાલો જોવાને જમજો—૨૬.

દસરથ નંદન આનંદકારી,

સુરતી સુરતી મનોહારીરે.

ચાલો.

કોને છે કુંડળ મહાસકારે,

માથે મુગટ ધર્યો ભારેરે.

ચાલો.

ગાયિ બાબુઅંધ બેરખા સોહે,

જોષને મનકું તો મોહરે.

ચાલો.

રઘુવંશી રાજ છે રામ રૂપાળા,

કંઠે ધરી વનમાળારે.

ચાલો.

ધર ધર પ્રત્યે અવધપુર અંહિ,

આનંદ ઝોછવ થાયરે.

ચાલો.

વિધ વિધ જાતનાં વાજાં વાજે,

અવધ ગાજે છે અવાજેરે.

ચાલો.

વામ ભાગે સતિ સીતા ખીરાજે,

દક્ષિણે લક્ષ્મણ રાજેરે.

ચાલો.

સહિત લરત શતુધન ભાષ,

માફતી રલા કર સાહીરે.

ચાલો.

સ્વામ મેધ સમ રામજી રાજે,

નલીત વર સીતાજી છાજેરે.

ચાલો.

રાજવલોચન છે રઘુરાય,

નીરખી સાંમ ન્યાલ થાયરે.

ચાલો.

મુળદાસના રખે

વચનને વિચારીરે સંતો તમે ચાલજેરે,

હરે ભાઈ એછે મોટાનો મર્મરે,
ભાવેને અમૃતમાંહે વીખ લઈ ધોળીકેરે,
હરિ એનું કોટીક બેસે કર્મરે;

જીવો સેવો સ્વામને સ્વામને સેવોરે,
નકલાગી નામને જીરે સેવો સ્વામને,
મળીને સાકરરે લઈને નાખે દુધમારે,
હરે લઈને પનંગને પાયરે;

વશીયરની ડાઢેરે વીખ લાંબું નીપજોરે,
હરિ ભાઈ પંડ પડે કાં જીવડો જાયરે.

જીરે.

ગંગાનાં જળ વહે અતિ તીર્થગાં રે,
હરિ એને પીધે પ્રાશીત જાયરે;

ગળાને બળારે જળ કરા જોગમારે,
હરિ ધતો દંભીક જળ કેવાયરે.

જીરે.

મહીને મથ્યે નચેનીધ નિપજોરે,
હરિ ભાઈ પાણી મથ્યે શું ચાયરે;

લુંણુતે ભળ્યુરે મહી કરા માટમારે,
હરિ એતો મરથ સમુજગો જાય.

જીરે.

અણુને કણુરે પડ્યું જેની આંખમારે,
હરે એને જોયા તણું સુખ જાયરે;

વિદ્વાને આંજણોરે ગુરુએ આંજ્યુ આંખમારે,
હરિ એનાં નેતર તીર્થસંચાયરે.

જીરે.

રતનની જતનરે સંતો તમે રાખજોરે,
હરિ જોમ માઝન સંધરે સાલકે;

ખાઓને ખર્યોરે વીમતે વાવડોરે,

શિવને શક્તિ મળી ધર્મ ચલાવે ભાઈ,	જીરે
ત્યારે હમૈયા પાટે પધાર્યા.	
પાંચે મળીને મહા વૃત સાધ્યો ભાઈ,	જીરે
ત્યારે નામ ધરાવ્યું નીજરી.	
મેરૂ શીખરથી ગંગાજી મગાવો ભાઈ,	જીરે
ત્યારે વાચેને કાચે વૈતરણી.	
ભગત જગતને લઈને ઓધારણી ભાઈ,	જીરે
ત્યારે શબ્દમાં રેણીને કરણી.	
દયા ધરમ લઈ પરમાર્થ પેળો ભાઈ,	જીરે
ત્યારે આપપણું નવ લેખું.	
ગુરૂજી શબ્દે તમે હુધને હાલો ભાઈ,	જીરે
ત્યારે સર્વે તુરી જન દેખો.	
શબ્દ તીરથ થકી ઉન મુની રેવુ ભાઈ,	જીરે
ત્યારે જાત વરણુ નવ ભાળો.	
મુળદાસ કે જે નર બીતર જગ્યા ભાઈ,	જીરે
ત્યારે સકળ ધર્મને પાળો.	

ભજન ૨૭.

જીરે વટાવડા વાટેને ધાટેરે	
વીલંબ નવ કીજીએરે—ટેક.	
સ્વપ્રામાં સુતારે હરિજન જગજો	
તારો જનમ પદાર્થ જાયરે,	
દેવને દુર્લભ છે આ દેવતા,	
તે પુરણુ ભાગ્યે પાપ	જીરે વટાવડા વાટનાં

એવા વાટેને બાટેરે વીલંબ ન કીજીએરે—રેક.
 એવું આપો આપુ અરપીને, પરને પેખીએરે.
 તે બજવા શ્રીભગવાન,
 આતમને પરમાતમ એક કરી જાણુને.
 તે દયા સમો નહિ દાન અરે૦
 એવા પરદેશી પરોણુલા, આવ્યા ઘેર આપણે,
 તે વામક દેશી વાય એવા જાણો છો પોતાના,
 ધમ્મકે પારકાં તે પુત્રને પરીવાર. અરે૦
 એવા સરોવરને તરોવર પંડ પરમાર્થ,
 ખપે સોવેડી ખાય;
 એવાં નદીયુંના નીર નવસે પોતાતણા
 તે નીર નવાણે જાય. અરે૦
 એવા છતે ને હુંતે નવ વાવરે,
 એ અણુસમજી છે આથ;
 કાયાને માથારે મીથ્યા કરી જાણુને,
 તે સંભારી નહિં આવે સાથ. અરે૦
 પંડને પેસોરા પોઢયા પ્રાગ પાંદડે:
 ત્યાં પંખીડા વસે દોનુ પાસ;
 કાળને ક્યાડી આળ્યો તેને કારમો,
 તે નીત્ય પરલેને નીત્ય નાસ. અરે૦
 સંસારીઓ સુતારે ઘેરો લખ ઘેનમાં,
 જેને અન્ય માયાની આશ,
 એવા હરીજન ભાગ્યારે, શબ્દ રૂડા સાંભળી;
 તેતો મારાજ મુળદાસ ગાય.

ભજન ૨૮.

નવધા ભક્તી કરો એ સોહંમ,
 નામ જપો જનમ ભવતરો;
 ગુરૂ ગણપતી ગુરૂ ગુણુ ભંડાર,
 તો ગતરે મુક્તિના દાતાર;
 તો નીગમ કહે નીરધાર જીરે નવધા ભક્તિ,
 પ્રથમ નામે પ્રહુલાદ ઓધાર્યા,
 રૂશી નારદને પ્રતાપે.

નરસિંહ રૂપ ધર્યું નારાયણે,

તો પરીબ્રજ પ્રગટાયા છે આપે

જીરે.

હાથ જોડીને હનમાનજી ઉભા,

તો રામજી કેરા નીજ વાસા,

વાચે ને કાચે કેવળ ભક્તિ,

તો રામજીના ચરણની વાસા.

જીરે.

ચરણકમળ લક્ષ્મીએ સેવ્યા,

તો પતીવ્રતા પદ્મી દાસીજી,

એ નીજ ધર્મ કર્યો નારાયણે,

તો અખંડ મુર્તિ અવિનાશી

જીરે.

સખારે ભાવે અરજીને સુખ લીધું,

તો કૃષ્ણ ઉપાસન કીધું:

માહા કલ્પાંતે પાંડવને ઓધાર્યો,

તો ભક્તિ અભેદ દીધી.

જીરે.

અકૂરને જ્યારે જમર ભાર્યો,

તો આત્મરૂપ છે એકે,

કૃષ્ણ વીના બીજી કાંઈએ ન જાણું,
 તો વેદ પુરાણે વીવેક. જીરેં
 શ્રીમદ્ ભામવત સુકદેવે કહ્યું તું,
 તો પ્રીછકને રસ પાના;
 નામ લેતાંરે અભેષદ પામ્યા.
 તો વૈકુંઠનાંરે વૈમાન. જીરેં
 સેવારે પુજા પૃથુરાએરે કાપી,
 તો બળ રાજા આપની વેદી;
 મુળદાસ કહે કોઈ માહા સંત જાગ્યા,
 તો નવધા ભક્તિની વેદી. જીરેં

ભજન ૨૯

લેવાયતો રામનામ લેજોરે, નીકર મુંન રમ્યો હો બંદા;
 વનરામાં રમ્મને વનદ્વજ ખાતા, વિના પાલવમાં પડ્યા રહીએરે. હેં
 સાધુ સંતની સેવા કરીએ, સાધુના સંગમાં ભરીએરે; હેં
 આરે સંસારીઓ વયો જાય છે, તેની સંગાતે નવ જાએરે. હેં
 કહે મુળદાસ વેદની વાણી, રૂદ્રીયા કમળમાં લમ્મએરે. હેં

ચુંદડી.

સુંદરવરની ચુંદડી, માંહી છે આતમરામનો આંક ઝોધારણ ચુંદડીં
 તપ તીરથ મેં બહુ કર્યાને વરત કર્યા અપાર.
 ભગવંત ભવાની બહુ ભજ્યારે, મારે હરીવર મળવાની આશ. સુંં
 અહ્યાએ કણ વાવીઆં ને, વીજો ચારે વેદ;
 સનકાદીક સુતર કાંતીયારિ, તેના કોષ ન જાણે ભેદ. સુંદરં

ત્રીશુણે તાણ્યો તાંતણોતે, માંહી પ્રેમના રસ પાણ્ય,
 નુરત સુરતની નળી ચાલીરે, એના વણુનારા સંત મુગળ્ય. સુંદર૦
 ચારે મુગટના ખુટા રચ્યાને, માંહી તાંણાના રંગ પાંચ;
 ચોવીશું સાળે ચડયુરે, માંહી છે વિવેક વિચારનું રાસ. સુંદર૦
 વીંદુર વ્યાસે રંગી ચુંદડીને, શુકદેવે પાડી ભાત;
 બહુ બુદ્ધિએ ખુટા જડયોરે, એની જુજવી જુજવી જાત. સુંદર૦
 ગુરૂએ ઓઢાડી મને ઘાટડીને, ઉપર સુંદર શ્રીફળ ચાર;
 શ્રીગુણ સાથે સગાઈ કરીરે, મારા પુન્ય તણો નહી પાર. સુંદર૦
 વિવેકે વિવા રચ્યાને, માંહી વૈરાગનાંરે લગન;
 પ્રભુજી પીયુ પધારીઆરે, માંહે મોહે ભરાણુ છે મન. સુંદર૦
 મન કરમ વચને માચડેને, (મેં) મેલી લોકની લાજ;
 હથેલાળો હરીશું ગ્રહોરે, મધ્ય મંડપમાં માહારાજ. સુંદર૦
 ચારે તે જુગની ચોરી રચીને, માંહી મન છે ખેતરપાળ;
 બ્રમ હુતાસન પ્રગટીઓરે, માંહી છે વાણી તણી વરમાલ. સુંદર૦
 કર્મ કાજનો હવન કીધોને, મંગલ વરત્યાં ચાર,
 પીતાજીએ દાન બહુ દીધારે, અમે કોડે જમ્યારે કંસાર. સુંદર૦
 રાતો રંગ રેણી તણોતે, એનો પુરણુ લાગ્યો પાસ,
 અનંત જુગે રંગ નહિં ઉમટેરે, વાણી ગાય છે સંત મુળદાસ. સુંદર૦
 અખંડ એવાતન વર હું વરીને, પરણીને રાખ્યા પાસ,
 જે જન ગાએ ચુંદડીરે, એનો વૈકુંઠ હોત્તે વાસ. સુંદર૦

દેવાયત પંડિત ૩૧.

હે વીરા પાત્ર પરખ્યા વિના સંગ નવ કીજીએજી,
 ઓલા અઘ્તાની ઉપાધી કરશે. ટેક.
 હે વીરા હેમનો કરેલ એક હિંદર હતોજી,
 તેને હંસે પાંખમાં લીધો;

સસીયર થયો ત્યારે પાંખું સંધારી,
 પાંખું પાડીને અળજો થયો. હે વીરાં.
 હે વીરાં સજીવન મંત્ર એક વિપ્ર બણ્યો,
 તેણે મુવેલો વાધ જીવાડ્યો;
 હે વીરાં ધ વાધે ઝોલા વિપ્રને માર્યો,
 પડકારીને પેલે મારે; હે વીરાં.
 હે વીરાં દુધ સાકર લઇને વસીયરને શેષ્યો,
 તન મનથી વીખ નવ છાંડ્યો;
 હે વીરાં અઘાની જીવને ઘાન નવ આવેજી,
 બલે વાંચીને વેદ સંભળાવે. હે વીરાં.
 હે વીરાં બવના જુદ્યા નર હીંડે બટકતાજી,
 એના લેખ લખ્યા છે અવળા;
 દેવલ મરણે દેવાત પંડિત બોલ્યાજી,
 ધતો સમન્યા તે નર સવાલા. હે વીરાં.

ભજન ૩૨.

પેલા પેલા પવન ફરકશે નદીએ નહી હોય નીર;
 ઝોતર થકીરે સાયઓ આવશે, મુખ્ય હનમો વીર,
 દેવાયત પંડિત દાડા દાખવે, સુણલે દેવલદેનાર.
 આપણા ગુરૂએ સત્ય બાખીયું, જુકડાં નહીરે લગાર;
 લખ્યાને બાખ્યારે સોય દીન આવશે. ટેક.
 ધરતી માથે હેંમર, હાલશે, સુના નગર મોઝર,
 લક્ષ્મી લુંટાશે લોહી તણી, તેની કાંઈ રાવને જીમ. દેવાય.
 પોરોરે આવ્યો સંતો પાપનો, ધરતી માગેરે ભોગ,
 કેટલાક ખડકે સંહારશે, કેટલાક મરશે રોગ દેવાય.
 ખોટાં પુસ્તક ખોટાં પાનીયાં ખોટાં કાજનાં કુશન,

અસલગદીરે ચુડા પહેરશે, એ છે આમમનાં એંધાણ. દેવાય.
 જતી સતીને સાબરમતી, ત્યાં હરો મુરના સંક્રામ,
 કાયમ કાલોગાને મારશે, તે નકલકંક ધરશે નામ. દેવાય.
 કાંકરીએ તળાવે તંબુ તાંણશે, સો સો ગામેની સીમ.
 રૂડીરે દીસે રળીયામણી, બેળા અરળુન ને બીમ, દેવાય.
 પશ્ચિમ દીસાથી સાયમો આવશે, આવે મારો જુગનો જીવન
 કળીજુગ ઉઘાપી સત્તજુગ ચાપશે તે બોલ્યા દેવાયત ધીર. દેવાય

ભજન ૩૩

ગુરૂ તારો પાર ન પાયોરે, પાર ન પાયોરે,
 પૃથ્વીના માલેક તારને હોજી.
 હારેહાં જવરી જવરી પુત્ર ગણેશ દેવને સમરોજી,
 સમરૂ સારદા માય; મેં વારી૦
 હારેનાં જમી અસમાન મુળવિના મંડુજી હોજી.
 થંભ વિના આલ ઠૂંઠરાઓરે; મેં વારી૦
 હારેહાં ગગન મંડળમાં બાલક બેસેજી હોજી.
 બાલકરૂપ-સવાયોરે; મેં વારી૦
 હારેહાં સુનશીખર ગદ બલક અખેડુજી હોજી,
 વરસે નર સવીયોરે; મેં વારી૦
 હારેહાં જળહળ જોત્યું દેવા તારી જળકેજી હોજી,
 દરશન બીરલે પાયોરે; મેં વારી૦
 હારેહાં સુખીજીનો ચેલો દેવાયત પંડિત બોલીમાહેજી,
 સંતનો બેઠલો સવાયોરે; મેં વારી૦
 ગુરૂને ઓળખ્યાજી હોજી, સ્વામી તારો પાર ન પાયોરે,
 પાર ન પાયો જીવન કાકર તારો પાર ન પાયોજી.

જેસલ ૩૪.

નહી મેરૂ નહિં મેઢની નોતા ધરણીને આકાશ,
 આંદોને સુરજ દોય નહોતા, તેદી ધણી મારો આપો આપ;
 પીરને પોકારે મુગ્ધ ભાંવરા, સતિ તારો ધર્મ સંભાળ,
 પોતાના પુન્યવિના પાર નહિં, ગુરૂ વિના મુક્તિ પશુનોય પીકરને.

ભજન ૩૫.

વારેવારે કહું મારા દીવડાની વાત, જડેજ કરીલે ભવાયુ,
 થોડા જીવણારે જેસજીજી;
 હજખેડ તો મેં તો હાલીને માર્યો; પાદર હુંદી પાણીયારી;
 કાઠીરાણી પાપ પ્રકાશો, ધણી આમળ; જેસજીજી. વારેવારે
 તોરણુ આચ્યો મોડઅધ માર્યો, પીડીયાળાનો નહિ પાર
 કાઠીરાણી પાપ પ્રકાશો ધણી આગળે; જેસજીજી. વારેવારે.
 ચોવીશ વરસ લગી ચોરીયું કીધી
 અમારા અવગુણનો નહિ પાર,
 કાઠીરાણી, પાપ પ્રકાશો ધણી આગળે; જેસજી. વારેવારે,
 આવી આવી અતીથી જમાત જડેજ.
 તેમાંતો સાયબો મારો આવીયો,
 અવર આવતે ભગવો ભેખ જડેજ,
 શાયખાને પીતાંબર પાધડી. વારેવારે.
 રોજાં ચરે નવ લખ જડેજ, તેમાં તે સાયબો મારો આવીયોરે
 અવર રોજને લાંબી શીંગ જડેજ,
 સાયખાને સોનેરી શીંગડી; વારેવારે.
 અવર રોજને ઘાસ જડેજ સાયખાને કસ્તુરી કેવડોરે,
 જેસજીજી બોલીયા તોળલ કાઠીરાણી જડેજ,
 બોલ્યા તે પીરકુદી પાખડીરે; જેસજી. વારેવારે.

ભજન આગમ ૩૧.

શબ્દોના આંધ્યા સંતો શું કરે, પુરા સાધ્ય હોય ત્યાં જઈ મળો,	
વાયક આવ્યોરે સંતો દો જણારે, ત્રીજું કેમ સમાય,	
પંચ ધણો જનું એકલું. એ પાળાં કેમ ચલાય;	શબ્દો.
સોના કટારી સતીએ. કર ધરી, પાળી માંડી છે પેટ,	
કુખ ભેદી કુંવર જનમીઓ, એ જનમ્યો માજમરાત;	શબ્દો.
હીરની દોરીનો આધ્યો હીંચકો, આંધ્યો આંખા કેરી ડાળ;	
પવન હીંચોળા હરી મોકલે, આલમ તારો આધાર;	શબ્દો.
આઘ પાડેશણ મારી બેનડી, રેતાં રાખને નાનાં બાળ,	
અમારે જલુ ધણીને માંડવે, તારા કેશું જરને જુહાર,	શબ્દો.
ત્યાંથી તોળી રાણી ચાલીયાં, આગ્યાં વનડા મોજરે,	
વનમાં વસે એક વાહરી, ઠેકે મોટરો ઠેક,	શબ્દો.
ત્યારે તોળી રાણી બોલીયાં સાંભળો વનડાના રાય,	
ઉરે વળગાડી તારાં બચડાં, રખેને ભુલતી ચોટ;	શબ્દો.
મારાં મચડાં મારી ઉરમાં તોળલ ત્યાં તાયરાં સંભાળ,	
કાળીયા અનને કારણે, પુત્ર તારો આંખાની ડાળ;	શબ્દો.
પુત્ર સંભાળી પાનો ચડ્યો, અંગડે વાપી છે પીડ.	
યાન હતાં સતીના ચરહર્યાં, પડતાં છાંડયા પ્રાણુ	શબ્દો.
ગરથ ગણી ગાઠે ધરો, એ તોળલ છાંડ્યાં પ્રાણ,	
અધવચ ધોરી કુલ્યા, એને શ્યો દેશું જવાપ;	શબ્દો.
જેસલ ગાંઠડી ઉપાડીયાં ચાલ્યાં ધણીને દુવાર.	
સામા મોહોલ મહારાજના, દીપક રચીઅલચાર;	શબ્દો.
ગતમાં ગાંસડી ઉતારી, હે ઉઠો તોળલદેનાર	
તમો જાએ જામો જામશે, બોલ્યા જેસલરાય;	શબ્દો.
ગાય શીએ મુજે સાંભળે, તેનો વૈકુંઠમાં વાસ,	
સાંસટીયા કાડીની વિનતી જાગો તોળલદે નાર:	શબ્દો.

ભજન ૩૭.

પીરકેવરાણારે, જેસલનેતોળીભાષ, સાધકેવરાણારે જેમ્મલને તોળી૦
 જેને દલડે બ્રાંત કાઢ્યે ન આણીરે,
 અલા હો જુગમાં સીધ્યા પીર. જેસલને તાળી. દોહ૦
 બીજડી યાવરને ત્યારે જનૈયો રચાવ્યોરે હાં૦
 ધણી કેરો પાટ મંડાણારે હાં૦
 માબમરાતના હુવામંછદા, ત્યારે ચોરી થકો ધેર આવ્યોરે અલા હો૦
 તોળીને ધેર બ્યાડે જનૈયો રચાવ્યોરે હાં૦
 અને કાડીડે કાધી કમ્બાણીરે ભાષ;
 તોળી ઘોડી લખ જેસલને સોખ્યાં,
 ત્યારે સાહેબ રાખ્યા મંગાથેરે, અલા હો૦
 ચોવીશ વરસ સુધી ચોરી કાધીરે હાં૦
 અને ધણેરા જીવ સંતાપ્યારે;
 ઘોળાં આવ્યાં ત્યારે ધણીને ધાર્યો
 ત્યારે મંદીર પધાર્યા મોરારી. અલા હો૦
 અકલ ખેતરમાં કોણુ નર સીધ્યા,
 જેસલને પીર જેતોરે ભાષ,
 અંજનરમાં અજેપાલ સીધ્યા,
 ત્યારે તોળલે ત્રણુ નર તાર્યારે. અલા હો૦
 બીજ હવું તે સાધુ મુખ વાવર્યુંરે હાં
 અને વેળુ વાવી ધેર આવ્યારે;
 એક મને હુધ અલખ આરાધ્યો
 ત્યારે સાચાં મોતી ધેર લાવ્યો અલા હો૦
 હયા મોહોલને તેપર આંખલીરે હાં.
 અને નીચાં ગંગાબલ પાણીરે;

માલદે કાટવાળે હિમા આરાધ્યો,
ત્યારે જેસલ તોળી નર વાણીરે;
અલા હો જુગમાં સીધ્યા પીર જેસલ તોળી,
હલદે બ્રાંત કાઢ્યે ન આણીરે હો; અલા હો જુગમાં

ભજન આગમ ૩૮.

કા કોષ મન માયલાને વારોરે, સાધુ ધરમ સંભાળો રેહોછ
મનવૃત્તિ આવો થું સમજવેરે, પવન વેગથી ન્યારોછરે સતો
આઠ કુળ પરવત ધરા જેમ ધુજરે,
જેળા હનમો હશે રેહોછ. અલ૦
દશમે દરબાર ગુરૂએ દયા વરતાવીરે,
રણુ વગડામાં ગરૂથે રમતું માંડીરે.
પાપી પરલે હોશેરે હોછ. અલ૦
મનના માન્યા ગુરૂએ મેધ વરસાવ્યા
ત્યારે પડધે કાળીંગો ભાગ્યોરે હોછ. અલ૦
નાગરવેલે નિત્ય ફળ હોશેરે,
એવાં વાંઢીયા વધારો આવો કરશેછરે સંતો,
એ અમર ફળ સાધુ ધરે હોશે ત્યારે,
ત્યાં કાળીંગાને મારોરે હોછ. અલ૦
મેં પણ લોભી મેં પણ લાલચુ રે,
ચરણાંગત સ્વામી તારોરે જીરેરે સંતો,
સધળા પંડિતના ગુરૂ દેવાયત બોલ્યારે
મેં આધીનતા તારોરે થોછ. અલ૦

અખો ૩૯.

એક દીન એસો આવશે તે સખળ ખાસ ફેલીયામાં સહેછ.

સગારે મીત્રને કારણે, કોઈનું જોર નવ ચાલેજી,
 કહે કહે એને સૈ કરે, જાણે જન્મેજ નેતેજી. એક૦
 ઘટનો ધુંધટ અળગા કરો રોક્યા દશે દરવાજી,
 કાળે કાવાનો ગઢ ધેરીઓ, રોક્યો દેહનો રાજી. એક૦
 સોળરે વરસની સુંદરી ઉભી ટગ મગ જીવેજી,
 આરે કાયામાં હવે કાંઈ નથી, ઉભી ધુસ્કે રવેજી. એક૦
 વેઠ વીંટીને સાંકળાં, નાના વીધના વાધાજી,
 કુટુંબ મળ્યું સહુ સામટુ સર્વે લુટવાને લાગ્યાજી. એક૦
 બેની વલામણ શેરીએ માતા આપેથી વળશેજી;
 સગારે સગારે તમે શું કરો, સગાં વળાવીને વળશેજી એક૦
 સગારે વન કેરાં લાકડાં આવી બેળાં બળશેજી,
 કોનાં છોડે ને કોનાં વાછરે, કોનાં મા અને બાપજી. એક૦
 અંત કાળે જાવું એકલું, સાથે પુન્યને પાપજી;
 એક નહિરે ત્રાપો નહિ પુંખડા, નહી કાંઈ ઉતારાનો આરોજી;
 કરજોડી અખો એમ બોલીયા પ્રભુ મને પાર ઉતારોજી. એક૦

ભજન ૪૦.

આજદન લેખ લખાયો રહ્યાં, ધેર આવો સતગર સાધરે,
 કરમલ વેલડીના કાગળ કાચા, દુર કર્યા અપરાધરે હાં-
 રામનામ નીજ મંત્ર સુણાવોરે, શબ્દ સુણાયો આર ધરે.
 વચન સુણાવા કષ્ટુ ભેદ સુણાયા, સુણાવો અનહદ અનહદ આ૦
 અર્થ કીધો પરમાર્થ કીધો, લીધો પોથીનો સ્વાદરે;
 મોરી શંકા ગઢ હજુરમાં, લખાવો બલી કરી ફરીયાદરે આજ
 સતગુર સાચા મળીયા, જેને ખતાવ્યાં નીજ જ્ઞાનરે;
 દયા કરી અમને દરશન કીધાં મેર કરીને મહારાજ આજ૦
 સુનાં મંદીરીઆમાં સતગુરજી બેઠા ધરી એકાંતે આરાધરે,
 ભુતનામ ચરણે બાણે અખારામ, મેલી દીધો નુમરા સેવવા. આ૦

ભજન ૪૧.

તમે વીસ્વાસી નર વેડ્યાં માણા મજરે,
 નર નુગરાસે નેડો ન કરીએજી. ટેક
 હંસલોને ખગલો બેઉ એકજ રંગાજી, બેડા સરોવરની પાળ. મા.
 હંસાને ચારો સાચાં મોતીનોજી, ખગલો ડોળે કાદવ ગારો. મા.
 ચાલુ ખજરમાં માણે માણા રાજરે, નર નુગરાસે નેડો ન કરીએ મા.
 આજ મારા ધણીનો પાટ મંડાણોજી, જળ હળતી જોત્યુ દરશાણી મા.
 ગુરૂને પ્રતાપે સતિ તોળલ બોલ્યાંજી મારા સંત અમારાપર માલેજી; મા.

ભજન ૪૨.

કાઠીરાણી તારો સાચબો ખતાવ, તોળી રાણી તારો ધણીરો ખતાવ
 આલ બવાની અરજ કરૂં હે જાડેજરેજી, ટેક
 વરયો યુદ્ધાને વાસ જાડેજી, અણુભવ આડા આબ્યા જાડેજી
 એમ તોળલ કે છે ૧
 તું તારૂં પાપ પ્રકાશ જાડેજરે, તારી બેલડી છુડવા નહિ દડો
 જાડેજી એમ તોળલ કે છે. ૨
 હેરણ્યાં હેર્યાં લખચાર તોળલદે, મંનના મરઘા મારીયા.
 તોળલદે એમ જાડેજો કે છે. ૩
 હુંડી કુંવારી જાડે તોળલદે, સાત વીશું મોડ ખંધ માર્યા.
 તોળલદે એમ જાડેજો કે છે. ૪
 વાળી ગોંદરેથી ગાય તોળલદે, બેન બાણેજીનું દુભીઆં
 તોળલદે એમ જાડેજો કે છે. ૫
 ફાડી સરોવરની પાળ તોળલદે, વંનના મોરલા મારીયા;
 તોળલદે એમ જાડેજો કહે છે. ૬
 બોલ્યા જોસજરાય તોળલદે સંત અમારાપર માલજો
 તોળલદે કે છે. તું તારૂં રૂપ પ્રકાશ જાડેજરે;

તારી ખેડલી જીડવા નહિં હજીં; જડેજાએમ તોળલ કે છે;

ભાજન ૪૩.

ફળે મુગ્ધ બાઇડનો બાવ હારે હાં કાઠી રાણી
 સતિ તોળલદે અમને તારજો એજ. ૮૬
 હારેહાં જેસળ જગતો ચોરટો હેજ. ખાતો ચારે ખંડહારે;
 સંધવું કરીએ જેસળ સંધ્યનીહેજ;
 વસીએ થુલા બેગો વાસ હારે હાં, કાઠીરાણી અમને તારજો હાંજ
 હારે હાં સતિરાણી તોળલદે એમ ખોલીયારેજ.
 હરે જેસળ કપડાં ઘોઘને લાવ હારેહાં
 ધરે મારગે સુરામજો હેજ, જેસલ વાળી ઘરે આવ, હાકડી.
 હારેહાં નથીરે પોખ્યા જેસલ સરેવરે હેજ,
 નથી ખોલ્યાં નીર મેરે હાથે હારેહાં.
 અથ વચે ઉજળાં હુધ રહયા,
 તોળી તારો સાયખો સસીયાર હારેહાં કાઠીરાણી.
 હારેહાં જેસલે જમૈયો રચાવીયો રે જ.
 મુનીવર મળ્યાં લખ ખે ચાર. હારેહાં,
 તેમાં તે ધણી મારો આવી મડ્યારેજ.
 જેસલ રેજો હુંશીયાર. હારેહાં.
 હારેહાં કળિયુગમાં નીખ્યા ધણીરેજ નીખ્યા છે ટેક-જાળ.
 હારેહાં નીખ્યા સુણીને સાધુ નીરમળ્યોરેજ,
 ઉતરે શીર હુવા બાર. હારેહાં.
 હારેહાં જેસલને ધણી મારો આવી મળ્યારેજ,
 સતિ તોળલને આરાધ.
 હારેહાં જીતો જડેજો એમ ખોલીયારેજ.
 તોળી તારો સાયખો સસીયાર હારેહાં.

ભજન ૪૪.

કચ્છથી જેસલ ઉમાઓજરે મેવાડ મહો. આરાધે
 મુનીવર મળ્યા મુનીવરા ભોમ આધો આટીએડો
 ઉભા જેસલકર મંડયો. ભામલા ભાવે મળવો
 માલે જેસલને પુણ્ય આપણે હોય ઓળખાઈ,
 હાથે પંજે દઇને મળ્યા ઇસાધારી ભાઈ, એડો. (૨)
 ધરે જુન્યા ધોરી નમે. કુવે કડવા પાણી,
 આરાધેઅમૃત હુતા. ઇતોળલ કાઠીરાણી એડો. (૩)
 સાવ સોનાની ગુરૂની બારંગી તેમાં રૂપાદે રાણી,
 માગ્યા માગ્યા મે વરસાવીયા ઇમાલા ધેર રાણી એડો. (૪)
 જેસલે વાવી પારસ પીપળી માલે વાસી જ્વર,
 પાંકુ પીઆલે પરડીયું ડાળું, વરમાંડ જમ; એડો. (૫)
 પરખત પાખંડમાં, કામડી કે. રાણીજી.
 આ જુગ જતાં જશે નહિ, પીંપળી પરાની, એડો. (૬)
 ધનવે કુંગર સંતો પગધર્યો, સંધુલ્યો વૈસામો,
 ગર ગુરૂના બેસણાં, થાપના પીરવી; એડો ૭
 આ થાન આગે નર મળ્યા, નવે નાથે આરાધી,
 લક્ષમણ ગીરધર બૌલીયા, સતધરમની નીશાની એડો ૮

ભજન ૪૫

જડેજરે તાર તંબુરો સુતિના હાથમાં રેજી.
 સતી કરેછે અલખનો આરાધ, જોદી બોલ્યાંતા મેવાડમાં,
 તેદીના બોલ સંભાળ, જડેજરે વચન સંભારી વેલા જગજોરેજી
 જડેજરે મેવાડથી માલો રૂપા આવીયારેજી.
 તે દુખનારે બોલને કાજ, તથુ દીવસ ને તથુ ધોડી,

શુરા હોયતો જમ્ય જડેજરે વચન સંભારી વેલા જમજોરે
 જડેજારે કાલી કેવારો કાલી રાણી,
 મુવા પછી નરને બોલ્યાના હોય નીમ.
 જડેજરે ધુપ ધજને શ્રીફળતો ચડે,
 આતો ને ખરાખરીનો ખેલ જડેજ

જડેજરે આજસ મરડીને જેસળ હડીયારેજ બાંગી બાયુનીરેબ્રાંત
 જડેજરે પેલા મળ્યા રૂપા માલને પછે મળ્યા તોળીનાર જડેજરે
 જડેજરે માલો પારખને રૂપાપેટીએરેજ, વોરે હીરા હીરાનેલાત્ર
 વચન સુક્યાતો જસો ચોરાસીમાં, રેજો તમે વચનું નીકાર
 એમ વચન સંભારી વેલા જગીયા.

જડેજરે કીધાં લગનને કીધાં છાંટણું લાગી વોવાની ખાંત,
 કન્યાએ કેસરીયાં પેરીયાતો મોડ મીઠોડ જડેજને હાથવચનને
 જડેજરે જેસલને ધરે તોળીરાણી બોલીયારે, નવી સમાતુ બોદાય
 સહુ વળાવીને પાછા વળ્યા. એક ન વળ્યાં તોળલનાર વચનને

હરસન પુરાણનું ભજન ૪૬

સરસ્વતી માતા તું દીન દયાળુરે, ચરણે નમાવું શીશ બાધ
 કીસ્તી કંઠએ રાજ હરસન તણીને, વાણી આપોને જુગદીસ
 અકલગતી છેજ તમારીને અરજ સુણો નાથ અમારી બાધ ૧
 અન્નેધાપુરીમાં અતી ધણેરા રાજ હરસન દેતો રૂડાં દાનબાધ
 ઈંદ્રતાપ તેનો જીરવી ન શક્યો તે છોડી આલ્યો ઈંદ્રાસન બાધ
 આલીને વધકુંડમાં જઈને અરજ સુણો ને, કમળનાનાથ બાધ ૨
 ઈંદ્રાસન તમે સાચ્યોને સ્વામી અમથી રહ્યું નવ જાય બાધ
 હડ લીધી રાજ હરસનેરે ઈંદ્રાસન તો લેવાય બાધ
 તેના વારસ તમે કરો, રાયની શી વલે થાય બાધ (૩)
 સરવે મલીને ન્યારે પરીઆણ કીધાને, જળવાને હરસનરાયબાધ

વિશ્વામંત્ર મુખવાણી ઓચરીઆ, હુ વેએ અગ્નિધામો જઈ
 છલ્યા વિના એને જો પાછો આવું તોસાત જનમંથાન ચાહિભાષ
 મોટાં વચન નવ બોલીએ મુની એમ કહે છે વધકુંડરાચભાષ
 જીવન છોડે પણ ભક્તી નવ છોડે એતો સતવાદી દેવાચ ભાષ
 હરખ ધણો જ્યારે તમને થાય પણ જળાય નહી હરસનરાય ભાષ
 ત્યાંથી વિશ્વામિત્ર ચાલીઆને, આવ્યા અજોધાની માંચભાષ
 ચરણ પખાળીને ચરણામૃત લીધાંને આદર ધણેરા દેવાચભાષ
 સાર લેવા તમે આવ્યા અમારીને,

જે રૂશી બોલ્યા વચન વીચારી ભાષ ૬
 તુલસીની માળા તારે કંઠ ખીરાજોને લ્યો છો રામનાં નામભાષ
 રાજરીતું તમે છોડી કરીને આ કરો છો સાધુનાં કામભાષ
 પાછું જ્યારે તમે નથી જોતા વળીમે રાજ જશો નિષ્કેહારી ભાષ ૭
 રાજ કહે છે તમે સાંભલો રૂશી મારે રામ રૂદીઆની માંચભાષ
 રાજ છોડું પણ રામનાછોડું મરને ઉચ્ચપાચક હવે થાય ભાષ
 હીણી બુધ્ધી શું દયોછો અમને, આવું ધટે નહીં રૂશી તમને ભાષ ૮
 તરત ત્યાંથી જ્યારે હઠીઆ રૂશી નીસર્યા નગરની ખારભાષ
 વરાહ રૂપેજોને વાડીમાં પેઠા, વનસ્પતી ભાગીરે અદ્ધર ભાષ
 જીમ તેની હવે શહેરમાં આવીને ત્યારે અડ્યો રાજને કોષ ભાષ (૯)
 અથ રાજનો જ્યારે ત્યાં હવે તેડ્યોને આપે થયા અસ્વાર ભાષ
 સાથે સેના જ્યારે ત્યાં હવે તેડ્યોને આપે થયા અસ્વાર ભાષ
 મુખથી હવે એમ કહે છે રાય તમે સાંભળો સધળી સેનાય ભાષ ૧૦
 જોની પાસેથી વરાહ નીસરેને તે તેની વાંસે જાય ભાષ
 વાત સાંભલીને વારાહ તવ છુટ્યો હું જઈ જ્યાં હરસનરાય ભાષ
 રેવંત તો રાજનો અમકાવીને પોતે ગયા વન સંધાવી ભાષ (૧૧)
 કોષ કરીને રાજ હરસન ચાલ્યા વરાજી વાંસે જાય ભાષ

અધાર વનમાં જઈ અલોપ-શ્યા ત્યાં મળ્યાછે વીપ્ર રાયભાઈ
કહો વીપ્ર તમે શૂરે સુશીલેને

હો પ્રભુ તમે ક્યાંક જાવે ભાઈ (૧૨)

રૂશી કહે છે તમે સાંભળોને રાજા તમથી કારજનવ થાય ભાઈ

કુંવારાં બાળક છે વિપ્રનાં તેને કન્યાદાન તો દેવાય ભાઈ

મોડે દ્રવ્ય જોની નથી અમારેને તેવે માટે અન્નેધ્યામાં જાઉં

સતવાદી સુરો રાજા હરસન કહીએને મહાદાની તો કહેવાય ભાઈ

જે માગે તે મુને આણીજ આપેને સારે સવડાં મારાં કાજ ભાઈ

બીજે કાઠ એવો જગતમાં ન થાયેને

એમ કહે છે રૂપી સાંભળને ગાય ભાઈ.

(૧૮)

રાજા કહેછે તમે સાંભલો રૂશી વસ્યુ હરસન માફ હવેનામ ભાઈ

જે માગે તે તમને આણીજઆપુને સારૂ સવળા તમારાકાજભાઈ

વિપ્રને પરણાવો તમે કન્યાદાન દમ્ભએ જ્યારે અમે ભાઈ (૧૫)

આજા લીલા જ્યારે વાંસ વઢાવ્યાને ચોરી બધારી વનમાંય ભાઈ

વિપ્ર બેડા જ્યારે વેદ ઓચરેને ચોરીના આંટા ફેરવાય ભાઈ

કન્યાદાન દો હવે રાય, ત્યારે કારજ સંપુર્ણ થાય ભાઈ (૧૬)

કન્યાદાન રાજા હરસને દીધાંને બાપુ ફેરા ફેરવીઆ વનમાય ભાઈ

અથ ભંડારને બોમકા સરવે, ગજ રથ તોરબ હવે માંય ભાઈ,

અન્નેધ્યા લઈને અર્ધશુ કીંત્રી ત્યારે રૂશીએ સ્વસ્તિ કીંત્રી ૧૭

રૂશી કહેછે તમે ક્યાંથી કાઢશેને ગાંઠે નથીરે જરાય ભાઈ

સવાસાર સોનું તમે ક્યાંથી કાઢશેને ગાંઠે નથીરે જરાય ભાઈ

વિમાસણુ તમે શું કરો રાય હવે મુખથી પાડો હવે નાયભાઈ ૧૮

રાજા કહે તમે સાંભળો રૂશી મારાઅંચ ઉપર હવે હોય ભાઈ

અન્નેધ્યામાં મારી અરધાંગના બીરાજોને હાર અનોપમ હોય ભાઈ

ચાલોને વિપ્ર હું તમને આપુને, તમારાં દરિદ્ર કાપુરે ભાઈ ૧૯

અથ રાજનો જ્યારે આંધકી લીધેને આપે અમરિવાર બાધ
 રાજ હરસન પાળા પધારયાને આદી અગ્રેધામાં જાય બાધ
 જનણુતો નમરીમાહે કરાવીને તારા સણીવેલેરાઆવેરે બાધ (૨૦)
 સ્નાન કરીને સતી તારાદે ઉડ્યાં ને હરી ઝોયરે ઘરમાં બાધ
 સતી પધાર્યાહવે સ્વામીની પાસે, ત્યાંપુછેછે હરસન રાયબાધ
 સવા આરજ્યારે સોનું નથાય તો; સત આપણુ હવે જાયબાધ ૨૧
 રાણી કહે છે તમે સાંભળો રાજ ધારણુ રાખો હવે ધીર બાધ,
 રૂશીને જ્યારે દાન દીધા વિના ન પીવું આપણે નીર બાધ;
 ત્રણ જણ્યાં લઈ પરધર વેચાણુને, સતને જવા કેમ દમઝ્યે બાધ. ૨૨
 સતને કારણુ જ્યારે સરવે તજ્યાંને મુખ સસારનો સાર બાધ,
 કહે દામો કાતી લાલચન કરીએને નામ તણો છે આધાર બાધ;
 વિશ્વાસે જ્યારે વળગીને રહીએને સત જવા ન દમઝ્યે બાધ. ૨૩

ખંડ બીજો.

રાજ મેલ્યા મંદીર માલીઆં ને
 મેલી હીડોળા ખાટરે બાધ
 સતને કારણુ જ્યારે ત્રણે સંચરીઆને
 લીધી કાશી કેરી વાટ બાધ
 રાજ રોષદાસને તારાદે રાણીને
 મુખ જપે છે સારંગ પ્રાણી બાધ ૧
 વાટે ચાલીને વિશ્વામિત્ર કાપ્યા
 તમે બેળા ચાલોમાં કરાધ બાધ
 ગાઉ ગાઉને વેરે તમે જીજવા ચાલો
 જો પુન તમારૂં હોય બાધ
 એવી વાત જ્યારે તમથી ન થાય
 તો મુખથી ચાડોને નાથ બાધ ૨

ગાહિ ગાહિને વેરે જુજવા ચાલ્યાને
 આગળ હરસન રાય ભાઈ
 તેની વાંસે સતી તારાદે રાણીને
 વાંસે કુવર રોષદાસ ભાઈ
 કહણુ પલ જ્યારે આવી છે ત્યારે
 એવીતો કપટ રૂશીએ ચલાવી ભાઈ ૩
 અનેક અંધની જ્યારે અસ્વારી કરતા ને
 હાથી અંખાડીએ રાય ભાઈ
 અન્નેલા નગરીનો રાજીએ હવે
 પાળો ચાલ્યો હવે જય ભાઈ
 એમ કહે છે સતી તારાદે રાણીને
 ભલુ કીધું તે સારંગ પ્રાણી ભાઈ ૪
 પખી સહિએ જ્યારે રૂપી પધાર્યાને
 આકાશ ઉડ્યાં હવે જય ભાઈ
 મોળ કળાનો જ્યારે સુરજ તપાવ્યો
 ધરા ધાણી ધાણી ચાય ભાઈ,
 પગનાં જ્યારે પગરખાં ઉતરાવ્યાંને ૫
 અડવાણે પાયે તો ચલાવે ભાઈ.
 વાટે વિશ્રામિત્રે પરખ અંધાવીને,
 અન્ન પાણીનાં ત્યાંય હવે ભાઈ;
 મેઠ ચઇને જ્યારે સદાવૃત આપે,
 પગના પગરખાં પેરાવે ભાઈ;
 પંથી જ્યારે ઓરેરાં આવોને,
 બોજન જમતાં તમે જાઓરે ભાઈ. ૬

પગ બળે જોરે પંથી તમારાને
 પગરખાં પેરાને પગમાં બાધ
 ખાઓ પીઓને બેસો આસન કરો,
 તમે સુખી શરીરે ચાવો બાધ;
 વિશ્રામ કરો તમે અખણડી આવો,
 પછે તમે પંથે સંધાવો બાધ
 રાજા કહે છે તમે સાંભળો શેડીઆ
 અમથી જમ્યુ નવ જાય બાધ
 મારે રૂપીને દાન દીધા પછી
 અન્ન પાણીતો લેવાય બાધ,
 અન્ન પાણી તો અમે કેમ લઈએને;
 સત જાવાને કેમ દઈએ બાધ
 એટલો ઉત્તર દઈને ચાલી નીસરીઆને,
 ત્યાંથી તે હરસન રાય બાધ;
 તેની વાંસે સતી તારાદે આવ્યાંને
 પુછે પરખીઓ હવે ત્યાંય બાધ,
 પંથી તમે હવે ઓરેરાં આવોને
 ભોજનીઆં તમે જમતાં જવો બાધ.
 આગળ એક હવે ચાલ્યો જાય,
 બાપુ હમણાં જમીને ચાંચ બાધ;
 સાચું કહેને તમે સુદરી બાધ,
 તમારે શું સગો થાય બાધ
 સુંદરી કહે છે એ સ્વામી છે મારો
 જુડો બોલ તમારો બાધ
 એ જમ્યા હોય તો ભલેને જમ્યા,

૧૭

૬

૧૦

મારે કૃષ્ણને દાન તો દેવાય ભાઈ
 એટલો ઉત્તર દહને ચાલી નીસરીઆને,
 ત્યાંથી તારાદે ચાહમાં જાય ભાઈ
 ભોજનીઆં જમતા હવે જવ ભાઈ ૧૧
 આગળ બે જણા વયો જાયને ભાઈ
 બાપુ તારા માતને તાત ભાઈ;
 જમ્યાં ભોજનીઆં પીધારે પાણી,
 અમ આગળ કરી વાત ભાઈ
 અમારો કુંવર વાંસે આવે તેને,
 પગમાં પગરખાં પેરાવજો ભાઈ;
 વાટે વિશ્વામિત્ર કપટ કરયાને. ૧૨
 કપટ કીધા ઘણા મન માંય ભાઈ,
 તેની મહેનત માથે પડીને
 ચાલી ગયા હરસત રામ આઈ;
 એમ કરતાં સરવે કાશીએ ગયાને,
 ચોકમાં જઈ ઉભા રહ્યા આપ;
 ખડનો પુજા જોઈ શિરપર ધર્યોને. ૧૩
 ત્રણે ઉભાં છે હયાં ત્યાંય ભાઈ
 સવાભાર હવે સોનાને માટે,
 ત્રણે જણાં તો વેચાય ભાઈ
 ખેલ વિશ્વામિત્ર એવા ખેલતો
 સતવાદી સત નવ મેલે ભાઈ. ૧૪
 કુંવર કહે છે માતાજી મોરી,
 મુજને રાખો તમે પાસ ભાઈ
 મુજથી એકલું રેવાય નહી,

એમ રૂદન કરે ચેષ્ઠદાસ ભાષ; ૧૫
 વાત વિશ્વામિત્ર એવી સાંભળાને,
 રૂશીજી બોલ્યા વચન વળી ભાષ.
 તણે જણાંને નોખાં કષ્ટ લેશુને,
 અકીકી કોર અઢેકું જાવ ભાષ;
 ખીજી ગદ્દીને ખીજો ઠેકણે,
 કોષ કોષની બેળું નવ થાય ભાષ,
 વાત એવી જ્યારે અડે ભરાણીને,
 રૂદન કરે તારાદે રાણી ભાષ. ૧૬
 કાશી નગરને ગાંધરેને પોકારે હરસન રાય ભાષ,
 સવા ભાર સોનાને માટે,
 વેચાણાં તારાદે ખાષ ભાષ;
 સવાભાર એનું સોનું લીધુંને,
 દાન વિપ્રને હવે સીધું ભાષ;
 સોનું લઇને સગ્ગ સુધ રહ્યાને,
 તરુકર આમ્યા તે ઠામ ભાષ;
 અરધી રાતના છિપાડી ગીયાને,
 કોનું લેવું હવે નામ ભાષ;
 નીરાશ થઇને નીશાસા નાંખે,
 સત અમાર પ્રભુ રાખે ભાષ. ૧૮
 વેશ્યા ઘેર સતી તારાદે વેશ્યાંને,
 રૂપો ઘેર વેશ્યાણા રમ્ય ભાષ;
 વાંસે કુંવર હવે એકલા રહ્યા તે,
 વીપ્રને ઘેર જાય ભાષ;
 વાંસે વિશ્વામિત્ર મડ્યા હવે,

મેર આરાજને ન આવે ભાઈ. ૧૯
 તારાની ટેક હવે ત્રીકમે રાખીને,
 તાપ દેખાડ્યો તનમાંય ભાઈ;
 વેચાયા રાજને રાણી,
 ચાલી પોતે ત્યાં જય ભાઈ;
 કંઈક કામ સિંધામિત્રે કીધું,
 પણ સત જવા ન દીધું ભાઈ. ૨૦
 સતને કારણે હવે ત્રણે વેચાણને
 કહે દામો એને દુખ વણાં પડ્યાં,
 ત્રણે જણાં તો વેચાણાં ભાઈ,
 ગોવિંદની ગતી નવ જય જણી,
 રૂપી ધરે ભરે રાજ પાણી ભાઈ. ૨૧

ખંડ ત્રીજો.

દીવસની કરવી ચોકીતેરે રાતનાં ભરવાં તીર ભાઈ,
 એમ કરતાં કેટલાક દીન વીત્યાને,
 સુકાઈ ગયાં શરીર ભાઈ;
 આણુ ધણો રાજ મનમાં રાખે,
 તેમ દુખ ધણેરાં પ્રભુ નાંખે ભાઈ. ૧
 એક દીવસના સમે જાગે રાજ,
 હરસન ચાલ્યારે જય ભાઈ,
 ખાર ખેડાનું માથે માટકું લઇને,
 જળ ભરવાને તે જય ભાઈ.
 અકત વિશ્વામિત્રે કીધાં,
 ત્યારે સ્વરૂપ દેડકાના હવે લીધાં ભાઈ. ૨

દેડકાં થઇને હવે માટલામાં પેઠાં,
 બાપુ ભાર થયો તેની માંય ભાષ;
 જળ ભરી રાગ ધડો ચડાવે,
 પણ રતી ઉયો નવ થાય ભાષ;
 વિમાસણ હવે બહુ કરે રાય;
 પણ તેની શી વલે થાય ભાષ.

૩

જળ ભરતાં હવે જરા પોંચીયુંને,
 ટાલ પડી સ્ત્રી માંય ભાષ,
 નીશાળીઆની સાથે કુંવર,
 આવતા દીઠા હરસન રાય ભાષ,
 દેખીને કુંવર ધણો શોક પામે,
 પણ દુખના દહાડા નવ વામે ભાષ.

૪

નીશાળીઆ સરવ ઓરેરા આવો,
 વાત કહું તમને આંહી ભાષ;
 ઉડા જળમાં તમે આવેરા ચાલો,
 તો ભાર હળવો હવે થાય ભાષ;
 સાંભળી રાગ સમજીને રહ્યા,
 ઉડા જળમાં આધા મયા ભાષ,
 તરત રૂપી હવે બહાર નીકળ્યા,
 ઠેક મારીને જળ બહાર ભાષ,
 જળ ભરીને રાગ ચાલી નીકળ્યા,
 ગયા પોતાને દુવાર ભાષ;
 કાપ્યા વિશ્વામિત્ર ભાળીને,
 કુંવરને નાંખું હવે મારી ભાષ.

૫

૬

ત્યાંથી સરવ ચાલી નીમર્યાને,

તેની સ્ત્રીએ કુવર જાય ભાઈ,
 કુલડાં વીણતાં તરત ફટકાઓને,
 પ્રાણ હોડયા હવે જાય ભાઈ,
 વફા વિશ્વામિત્રે કીધાને
 સ્વરૂપ ભોરીંગનાં હવે લીધાં ભાઈ. ૭
 નીશાળીયા સરવ ચાલીને ગયા,
 જ્યાં હતી એની માત ભાઈ;
 કુલડાં વીણતાં તેને ફટકાઓને,
 તારો કુવર હવે પડ્યો ભાઈ.
 એમ કહે છે સતી તારાદે રાણીને
 બનું કીધું તે સારીજ પાણીને ભાઈ. ૮
 દીઠો કુવરને દોટજ મુકીને,
 ઉપાડી લીધો ઉરમાંય ભાઈ,
 ગીયો કુવર રોહિણીસ મારેને
 ખાંતીજો ખાંપણુ વિના જાય ભાઈ.
 મનના મનોરથ યાચ ન દીધાને,
 લાવ એક નવ લીધોરે ભાઈ. ૯
 હાથે કડાં હેમનાનેરે, શીરપર નવધરાં સાર ભાઈ,
 સરવ સજ્જાર તારા શા સંભારેને,
 મને અંગમાં ઉઠે છે જાળ ભાઈ;
 કુવર તે તારી બાજી સફલીને,
 મને અમાગણીને એકરી મેત્રી ભાઈ. ૧૦
 માતાએ કુવર કાંધ ચઢાવ્યોને,
 રમશાનમાં લઈ હવે જાય ભાઈ
 મસાણુમાં રાજ હરસન ઉભાને,

- ભોંયનું ભાડુ માએ ત્યાં બાધ,
સોના મહોર ને આપો અમને
તો દેન દેવા દહમો તમને ભાધ. ૧૧
- માતાએ સેજ કુંવરની ખડકી,
અગ્નિ મુકી હવે ત્યાંય ભાધ,
પંખી રૂંચે હવે રૂંચી પધાર્યાને,
ન્યાં બેઠા ઇંદ્રરાય ભાધ
- વાંસે ઝડી હવે મેઘની કીધીને:
અગ્નિ ઓલાવી હવે દીપી ભાધ ૧૨
અરધુ અબધું એનું મહદું રતુંને,
હવે જળમાં તણાતું જાય ભાધ
અકીયુ ક્રેએ એની માય ભાધ,
તરન તેમાંથી હવે ઉપાડી લીધું,
મડા ગાંઠ તો ન્યારે વળી મહને
એને ખમર નથી હવે તેને ભાધ. ૧૩
ડાકણ તારા શહેરમાં આવીને
મડા મસાણુગાં ખાય ભાધ,
વારમ તેની તે ટાણે કરોને,
નહિંતો શહેર સમુજી જાય ભાધ
હીણી છુદી જઇ એને ખતાવે,
પણુ મેર મારાજને નાવે ભાધ: ૧૪
સ્વારથીને શહેર સમુજીને સાથે કાશીનો રાય ભાધ
નરને નારી ઉરેવર છલી કરીને
ડાકણુ જોવા હવે જાય ભાધ;
મેર આબ્યા વિશ્વામિત્ર ચાલીને,

જામને ચોટલે આલી બાઇ.

૩૧૫

શીશ ઉઘાડેને ઉભી બજારે શેઠેરના મખ્ય માંય બાઇ
નરને નારીયુ ભેળી થઇ હવે,

ડાકણુ જોવાને જાય બાઇ:

ઉગમણે હવે ઝાંપલે આવીને,

તેડ્યો ત્યાં ખીમલો મસાણી બાઇ.

૧૬

સતિએ મોઢું જ્યારે સ્વામીનું દીડું,

ત્યારે શુદ્ધ વળી છે શરીર માંય બાઇ.

પતિને હાથે મારા પ્રાણુ જે જશે,

ત્યાં ધારણુ થઇ હવે ધીર બાઇ,

એમ કહે છે સતી હવે તારાડે રાણીને,

ભલું કીધું તે સારંગ પાણી બાઇ.

૧૭

જક્તિને કારણે છુત્તન ઊડ્યાને,

તનમન સોંખ્યાં છે શીશ બાઇ;

કહેવામાં એને દુખ પડ્યાં ઘણાં હજી,

તેા આવ્યા જુગદીસ બાઇ;

નાથ મારા જણે નમેરા થયા તે,

પ્રભુ મારા અપરાધ શા બાઇ.

૧૮

ખંડ ચોથો.

કાશી પુરમાં અરચત દિહુંતે.

અનરથ થયો અપાર બાઇ,

પવિત્ર પુરી શીવશ્ચક્ર ફેરીને,

કાપ્યા ઉમૈયાનો નાથ બાઇ,

અમિ ઝરે છે નેત્રમાં ભારીને,

- ખહાંડ નાખું હું તો મારી ભાઇ. ૧
 હરી પોહ્યા વૈકુંઠમાં ને,
 કમળાજી દેળે છે વાય ભાઇ,
 ઉદ્ધતીને પ્રભુજી જાગીઆને.
 તરત કાશીએરે જાય ભાઇ,
 ઢાપ દેખી શંકરનો ભારીને,
 ગરૂડને મેહ્યા વીસારી ભાઇ. ૨
 સ્નાન કરી સતી તારાદે આવ્યાંને,
 તુલસી પત્ર મુખ માય ભાઇ,
 હાથ જોડીનેરે હાજર થયાને,
 હરમન વાળે છે ધાય ભાઇ.
 હાથ એના ઝાલ્યા મોરારીને,
 રાજા બોલ્યા વચન વીચારી ભાઇ. ૩
 સતવાદી રાજા હરસન કહીએને,
 ટેક મેલે નહિ હવે કયાય ભાઇ,
 રાજ ગયું ને રોહીદાસ મગણો
 એવા હાલ માથે થયા ભઈ,
 પાછું જ્યારે નથી જોતા વાળીને,
 વાંસે ઉભા દેવ મોરારી ભાઇ. ૪
 કોવ કરીને રાજા હરસન બોલ્યાને,
 હાથ મેલીદ્યોને મારાજ ભાઇ,
 એટલા દીવસ તમે ઝંઘી રહ્યાને,
 ખખર પડી તમને આજ ભાઇ,
 જળવંતા તમે થાશે બેઝીને:
 વારસ કીધી તમે વેલી ભાઇ. ૫

રોહિદાસ મુવા ને હું રાણીને મારૂં,
 પછે હું કાહું મારો પ્રાણુ ભાઈ;
 ટાઢક તમને થાય ધણીને,
 સૌ કરશેરે વખાણુ ભાઈ;
 લક્ષ્મીનો તો મહીમા વધારીને,
 વારસ વેલી કીધી મારી ભાઈ. ૬
 હસીને બોલ્યા કમળાનો પતી,
 ધન ધન સતવાદી રાય ભાઈ;
 માગ માગ જે જોઈએ તારે,
 તુને આપુ હુંતો આંહી ભાઈ;
 સકટ તારા સરવે કાપુને,
 જે જોઈએ તે તમને આપું ભાઈ; ૭
 વાત સુણી વીશ્વામીત્ર ભાગ્યાને,
 તાપ લાગ્યો તન માંય ભાઈ.
 કૃષ્ણ કહે એલા ક્યાં જોયો કપટને,
 શીક્ષા આપુ તમને આહી ભાઈ,
 ચૌદ અવતાર જાગ્યો શ્વાનના આપ્યાને,
 સતવાદી ખેડે સંતાપ્યા ભાઈ. ૮
 વીશ્વામીત્ર તો ચરચર ધુજોને.
 મુખમાંથી બોલે નહીં કાંઈ ભાઈ
 હાથ જોડીને રાજા હરસને માગ્યુને,
 માલજો તે વૈકુંઠ રાય ભાઈ,
 વીશ્વામીત્રનો અમારો ઝાઝોને,
 અવતાર એકે નવ થાય ભાઈ. ૯
 હૈં દરીમુખ જોયર્યા વાણીને,

વચન તમારાં સત માય બાધ,
રાજ્ય રોહીદાસને સજીવન કર્યાને,
ત્રણે ઉભાંછે હવે ત્યાંય બાધ;
રાજ્ય રોહીદાસને તારાદે રાણીને,
દરશન દીધાં સારંગ પાણી બાધ. ૧૦

શંખ ચક્ર નેગદા પહા ધરીને,
દરશન દીધાં તેમને ત્યાંય બાધ;
હાથ જોડીને રાજ્ય હરસને માગ્યુંને,
સાંભળો વૈકુંઠ રાય બાધ,
ભવો ભવ સ્વામી ભક્તિ તમારીને,
અમને દેજો દેવ મોરારી બાધ, ૧૧

મુખે માગ્યું તે રાજ્ય હરસનને આપ્યુંને,
તુઠયા ત્રીભોવન રાય બાધ;
સત શ્રી હરીએ એનું રાખ્યુંને,
કાશી નગરનીરે માંય બાધ,
સંકટ એનાં સરવે કાપીને;

અવીચળ ભક્તિ એને આપી બાધ, ૧૨
ગંગા સ્નાન રાજ્ય હરસને કીધુંને;
દાન દીધાં ત્યાં ધણ્યાં બાધ,
કાશી પુરીમાં કીરતી વધારીને;
પછી અન્નેષાએ જાય બાધ
નવે ખંડમાં નામના રાખીને,

પુરે એની સાત્ર સાખી બાધ. ૧૩
કલ્યાણ રાજ્ય હરસનના કીધાંનેસુખ દીધાં સવાધ બાધ
અન્નેષા પુરીમાં આનંદ વરતાણુંને,

જુગમાં જશ્ય ગવાય ભાષ્ઠ;
 હેતે કરીને હરીને લડાવેને,
 વાલો તેની વારસે આવે ભાષ્ઠ.
 એક અવધખંડ થીજો વાટખંડ,
 ત્રીજો કાશી ખંડ કહેવાય;
 ચોથો ખંડ પુરણ પ્રાપ્ત પ્રભુનીરે,
 જુગત એવી તો જણાય ભાષ્ઠ;
 ચાર ખંડને ચરણ અડયારીને,
 ભક્તિ વૈકુંઠમાં વાસીભાષ્ઠ.
 સોરઠ ખંડ ગીરનાર નીજાયને,
 શહેર કુતીઆણ્ણની માંય ભાષ્ઠ.
 કીરતી રાગ હરસનન તણીને,
 દામ દામોદર એમ ગાય ભાષ્ઠ,
 ગુરૂને પ્રણામ કરીને,
 કહ્યું કહેવરાવ્યું છે હરીભાષ્ઠ.

૧૪

૧૫

૧૬

ગણેશનું ભજન ૫૦

જ્યાં દેખું અલેક મેરા રામ,
 જ્યાં દેખું સાયબ તોરા રામ,
 સોય માણેક મોરી નજરમાં આચાણ.
 ગવરીના નંદ ગણેશ મનાએલા સોય,
 રદયામાં હરીને હુલાયા રામ,
 તલબર તાળાં રજબર કુંચી,
 સંત ગુરૂએ જોલાયા રામ;

દોહો

સોય.

ચોરાસી ચવટાંનિ બાવન બજારું,
 સત ગુરૂએ શેર રચાયા રામ. સોય.
 જલહ જલહ જોત્ય જલતહે.
 મોતીના ચોક પુરાયા રામ. સોય.
 સંસાર સાગર મહાબળ બરીયો.
 તારણી તાર મિલાયો રામ, સોય.
 મચ્છંદરના ચેત્રા ગોરખ બોધ્યા,
 બોજ્યા સોનર પાયા રામ. સોય.

કૈયા પુરાણ તથા હાલરડું.

હરી ગુરૂ સંતને સમરિએનેરે, ચોથો ગણપતિ દેવ બાપ.
 સમર્યો લખ લાલ દીએ. જેની પ્રથમ પેલો સેવ બાપ.
 ગુણ ગાયેરે હરી ભક્તિના, જેને સતે રથંભાય અસમાન બાપ.
 સત વિના સાયબ ન રીજે, વાંચે વેદ પુરાણ બાપ.
 સગાળશા શેઠને ચંગાવતીરાણી, એવા નીમધારી નરનારઆઈ.
 સાધુને જમાડીને પછે જમતાં,
 જેનો અહોનીશ ધરમ અપાર બાઈ.
 એક સમે એને અટક પડીને, મેઘ મંડાણા મુશળધાર બાઈ.
 ખરજન ઉઠ્યોદને આઠમોતો, એ સત નવ છોડે શાહુકાર બાઈ.
 વરસી રહ્યો ત્યારે વકિલ તેડાવ્યોને.
 દશે દશ ઘોડા જાય બાઈ.
 અભીયાગત વીના મારે અનડાં ન ખપેરે,
 એવો કરોને કાંઈ ઉપાય બાઈ.
 વાણોતર ચાલ્યા એને ગોતવાનેરે, જોયા નગર હરીદુવાર બાઈ.
 નળાવની પાળે એક તપસી બેઠોને,
 શેઠને કીધો સમાચાર બાઈ.

શેઠે કાને સાંભળાનેરે, અડવાણે પગે દોડ્યા જાય ભાઈ.
 પ્રક્રમા કરીને પગે લાગ્યાતો,
 હરડામાં હરખ ન માય ભાઈ.
 સગાળશા શેઠનું સત છોડવાને, કાઢીયા થયા કીરતાર ભાઈ.
 આવી દેવળમાં ઉતર્યાનેરે, દેહ કીધી છે બેહાલ ભાઈ.
 દુરગંધ આવેને ભુત લાગેરે, માંખો મળાયા છે અનેક ભાઈ
 તોય ડગે નહી મન શેઠનુંરે, એવી મોટાઓની ટેક ભાઈ.
 શેઠે સાયબાને જ્યારે ઓળખ્યાનેરે,
 તેના માનવી સુણજો મર્મ ભાઈ.
 બોજલના સ્વામી મારે ભોવન પધારોને,
 રાખવા લાજને શરમ ભાઈ.

કડવું (૧)

ચરણ ઘોઘને ચરણામૃત લીધાંતે, સીધ્યાં સઘળાં કામરે.
 કર જોડીને પછે કહેવાને લાગ્યાને, મંદીર પધારો મારા ભાઈ
 અતિથી વાણી ઓતર્યાનેરે, સાંભળો સતિ મોરી વાત ભાઈ.
 મારી કાયા મારે હાથનહિં, મને પીડા કરે છે અતપાત ભાઈ.
 રથ રેવતી જોતરૂંનેરે, ગાદી નંખાવું ગોપાળ ભાઈ.
 તેડી બેસાઈ તમને ત્રીકમા, તમે મેરૂ કરોને મારાજ ભાઈ.
 વળતાં અભીયાગત બોલીયા, મારે રથ ઘોડાનું નથી કામ ભાઈ.
 અમે અચીનાસી રહિયે એકલાને (મા) લેશો મારું નામ ભાઈ.
 પ્રભુ મંગાવું પાલખીને, માંહી ઝાઝી કરાવું જતન ભાઈ.
 પવન ન લાગે એવા પડદા બંધાવું,
 જેમ રાંક રાખે રતન ભાઈ.
 મન ઝમતી રસોઈ અમે માગી લેશું,

ત્યારે જાસે તમારો હરમ બાધ.
 સરભંગી સાધુ એવડી સોચ નહીં મારે,
 કંઠે હમારા ખટ કર્મ બાધ.
 વળતાં અબીયાગત બોલીયા,
 જો હું આવું નગર મોઝાર બાધ
 તારી નારી જો આવે તેડવા,
 નીકર જો રેશું બાર બાધ.
 હરખેથી હરીજન આત્મીઆનેરે આઘ્યા પોતાને દુવાર બોધ
 પત્નીને લાઘ્યા પુછવાનેરે હવે સ્થા કરવો ઉપાર બાધ
 સતિ કહેછે સ્વામી હમારાને દીક્ષ ન કરશો લગાર બાધ
 અખધડી જામએ એને તેડવાનેરે,
 એ માનવી નહીં પણ મોરાર બાધ.
 સામૈયા લખનેરે સામદા થીઆનેરે, ગયા પુરવનાં પાપ બાધ.
 બોજલના સ્વામીને બેટતાંનેરે, ટળા ગયા ત્રીવીધી તાપ બાધ

કડવું બીજું

કનક ઇંદોણીને કંડોઝો, મહીજુગતે ખેસાયો જદુરીર બાધ.
 ચ ગાવતીયે શીરપર લીધાને બીજાણાં સતી કરાં ચીર બાધ,
 નગરના લોકજ ટોળે મળ્યાને જોવાને વરણ અઘાર બાધ,
 અનેક વાણી ઓચરેનેરે હાંસી કરેરે હજાર બાધ.
 ઉના જળ મેલીને અસનાન કરાઘ્યાને,
 પોહાડ્યા પત્રંગ વીચાળ બાધ.
 આવે કરીને બોજનનીપળઘ્યાં ને મીડા મેવાને પકવાન બાધ
 ચંદન ચરચેને ચરણ ઓજરેને, વીંજણે ઢોળેવાય બાધ;
 હાથ જોડીને હરીજન. ઉભાને આરોગો ભગવાન બાધ.

મનુષ્ય દેહ મુને અગ્ની કરે છે,
 મારે છે માટીનો આર ભાષ;
 ઓતમ વરણ તમે કેમ કરશેને દૈયકરોને વિચાર ભાષ,
 હસામ વાડેથી તુરત મગાવીને
 મેઝી છે લોકની લાજ ભાષ
 લાખવીના દીનોનાથ પંચારયાને ધન્ય ધડી મારેઆજ ભાષ
 નવા નવાં રૂપજ અમે ધરીએને રૈએછેયે વનમોઝર ભાષ.
 અધાર પંથી મારે આર માણુસને
 પરમાટીનો નથી પ્યાર ભાષ
 નરને નારી એકડાં મળીઆંતે, હવે શા કરવે! ઉપાયસમ
 પ્રભુ જોવાને આપ્યા પારખુને
 જો ના પાડીએ તો સત જપ ભાષ
 પુત્રને આપ્યા પુછવાનેરે નીશાળે શેડ સગાળ ભાષ,
 મુતને કેછેરે સાધુ આપાને તમારો કરવાને! કાળભાષ.
 ચંચેયો કે છે સતનવ છોડીએ. મરને જડા મુળથી જપમધ
 ભાવે કરીને ભોજલ ભોડ્યા, ઘણી અડકપટે ઓળખાય ભાષ

કડવું ૩

આતે કાયા મારી અંને પડવાની,
 એમ બોલ્યો છે ભુધીવંત જાળ ભાષ.
 સાધુને હાથે માફ મોત સુધરશેને,
 ટળશે જનમની જંજળ ભાષ.
 આજે મોરધ્વજે અંમ વેરાવ્યા તે
 કરજો કીધાં કાપાનાં દાન ભાષ.
 શીખી રાજની માટી જાએ જોખાણીને,

તારે રીજ્યા હતા ભગવાન ભાષ.
હરસન રાજને માથે હેલ પાણીનીરે,
દૈવે નાખ્યો તો માથે દંડ ભાષ.

તારે રીજ્યા હતા ભગવાન ભાષ.
તોય સતવાદી સાનવજોડે મરને ભાગી પડે ધ્વજાંડ ભાષ
દધી રૂપીને જ્યારે દેવતા જન્મ્યા,

જેના વાસાના કરવાતાં વજર ભાષ.
કુવાડે અંગ માંડ્યાં કાપવા તોયે,
ખોડે નહી જુધીનેા સાગર ભાષ.

શીર મળે પણુ સામે નહિ મળે
મારે ઘેર મોહન થયા છે મેમાન ભાષ.
આવ્યો અવસર પાછો પગ કેમ ભરીયેને
તન મન ધન કુરખાન ભાષ.

હાર ન પામે તમે હિંમત રાખોને,
જેજે મોટાઓના મરમ ભાષ
પરમારથ કારણુ મરને પ્રાણુ હેમાય ભાષ.
નહિ છોડીએ સત ધરમ ભાષ.

એટલો પડકારો જ્યારે પીતાને કીધે.

તારે હરીજન થયા હુશીયાર ભાષ.
સુતનાં વચન સાંભળીને છાતીમાં પડી મયા સાર ભાષ.
ચાક ઉપરથી જેમ પીડો ઉતારે,
એમ કેલેએ ઉતાર્યું એનું શીશ ભાષ
અર્પણુ કરીને આગળ ઉભા તારે
જોઈને રહ્યા જુગદીશ ભાષ.
બહુ નામી કહે છે બાઈને

સતિ સજ્જને સોજે સજ્જગાર બાઈ.
હસતાં ને રમતાં એણે સમો સુધારોને
રોતાં નહિરે ક્ષગાર બાઈ,
કલપેલ દાન અમે લેતા નથીને
એવી આદુની બારે ટેવ બાઈ,
બાવે કરીને બોજલ બોલ્યાને,
તૈયાર આલોને તતખેવ બાઈ.

કડવું ૪ થું

નવાં નવાં અંજલિયણ પેરીનેરે,
કેલૈયો સુધાર્યો તેણી વાર બાઈ.
બાવે કરીનેરે બોજન નીપાવેને,
આરોગો નંદના કુમાર બાઈ;
શીશ હતુ તે તો શીંકે ચડાવ્યુને,
દાયા આણી મારે દામ બાઈ,
ભુખે મારાની બાળી બક્તી તમારી તો,
મને મેલી આવો મારે દામ બાઈ.
ખાંડણીઆમાં શીશ કચરાવ્યુને,
કીધા કંકણ વચન બાઈ,
ઈંદ્રનાથ તેનો ઊરવી ન શક્યોને,
છોડી બાગ્યો ઈંદ્રાસન બાઈ,
જમવા ટાણે જોગેશ્વર બોલ્યા.
સાંભળોને મારી વાત બાઈ
વાંઝીયાના અનનું વરત ને મારેને,
શુરતે કેમ સમાન બાઈ.
ચંગાવતી કે છે તુંને રમત દેખાડું,

તું માટી થાજે મેહરખાન બાઈ,
 તુ આવ્યો માફે સત છોડાવાતો,
 હુ જલાવું તારો કાન બાઈ.
 પાંચ માસનું વીરજ મારેને
 વાંઝીયા નથી દીનાનાથ બાઈ
 સતિએ ઓદર માંડ્યું ચીરવા,
 તારે હસ્તે ઝાલ્યા તેના હાથ બાઈ,
 ધન્ય ધન્ય સતિ ધરમ તમારો
 મેં જોયું મરજીવાનું મન બાઈ.
 પુત્રને વેધી માફે સનમાન કીધું,
 એમ મુખથી બોલ્યા વચન બાઈ.
 માગ માગ સતિ માગ્યા આપું,
 એમોછે કર્યાનિધાન બાઈ.
 આવી કસોટી (મા) દેજે કાઢને
 સ્વામી એ માગુ વરદાન બાઈ.
 પરીક્ષણ પોતે પ્રગટ જીવેને,
 દીન પાયમે પાર બાઈ.
 કલ્યાણને સજીવન કીયોતે,
 તારે વરત્યો જેજેકાર બાઈ.
 ફલધ્યા આખ્યાન જે સાંભળે,
 તેનો વૈકુંઠ હોખેવાસ બાઈ.
 ગુરૂ પ્રતાપેરે ભોજલ બોલ્યા તો;
 ધન્ય ધન્ય મારા નાથ બાઈ.

કેલૈયાનું હાલરડું.

હેરી તારે હાલરડે હળતાળ ખાળા કેલૈયા જીવો ભાઇ.
 કેલૈયા ખમા ખમા; (ટેક)
 હેરીમાર નાંધારના આધાર,
 ખાળા કેલૈયા જીવો ભાઇ, કેલૈયા.
 હેરીમારે કણુ ખુટયારે કાઠાર;
 ખાળા કેલૈયા જીવો ભાઇ, કેલૈયા.
 હેરીમારે આખડીનો છડીદાર,
 ખાળા કેલૈયા જીવો ભાઇ; કેલૈયા.
 એજ મારે હાલરડે હડતાળ, કુવર કેલૈયા ખમા ખમાભાઇ
 એજ તારા મેહેતાજી જીવે તારી વાટ,
 કુવર કેલૈયા ખમા ખમા ભાઇ,

સાખી.

અમે જાણ્યું છે કેલૈયાને પરજાવયું,
 જોડી જોડયું જાન.

ખંડ ત્રીજો.

પણુ ઓચીંતાં મરણુ આવીયાં,
 સ્વર્ગથી કિતર્યાં વૈમાન; કુંવર.
 લીલી હોળે લીંમડી,
 એની સીતળ હોળે છાંય
 બંધવ રહેજો બોલજો,
 તોય પોતાની બાંધ, કુંવર.

સાખી.

કુત્રા ઢાંકણ પાવડું જગની ઢાંકણ જાન,

આપતું ઢાંકણ બેટડો એમ ધરતું ઢાંકણ નાર. કેલેયા
ફળ વિના ઝુરે પીંપળા એમ, અંધવ વિનાની ઝુરે બેન,
પણ પુત્ર વિના ઝુરે માવડી,

એજ તારે પાંગળે પડીએલ ખોટ.   બાળા કેલેયા
હે ધર નમ્યું તો બહે નમ્યું વળીતું કાંનમ્યોજ ધરતો મોભ,
જેના ધરમાંથી કંધોતર ઉઠયા.

તેને જનમો જનમનો શોગ.   બાળા કેલેયા
હે મેઝામાં મેલો દુભડો, તેથી મેલો લોભ;
તેથી મેલો શમાળશા વાણીયો,

એતો મુવે ન પામે મોક્ષ   બાળા કેલેયા;
હાથે પોચી હેમતી, વળી ગળે એકાવળ હાર.
જેને આગણે નહીં દીકરો,

હરી તેનાં મદીરીમા સુનકાર.   બાળા કેલેયા
ભાઈ મરે ભવ હારીએ બેતી મરે દશ જાય,
બાળાપણમાં જેનાં માવતર મરે

તેને ચોષદશના વા વાળ.   કુંવર,
કેલેયાને સજીવન કીધો, લાગ્યો પ્રભુને પાય.
બોજલના સ્વામીને બેટતાં પંડનાં પ્રાતિ જાય

ગોપીચંદનું ભજન

અંડ (૧)

હરી ગુરૂ સંતને સમરીએને ચોસ્યા ગુણપતિ દેવા,
જેને સમરે સુખ પામીએને દેવા તમ્યા ઉપદેવા.
એતરો અંડના રાજ્યા ને ગોડખાળા ગામ,

તલકચંદ રાજ રાજ કરે ને ઘેર પતિવ્રતા નાર.
 સોયે ગામથી ચોર આવ્યાને આખ્યા વન મોઝાર,
 વનમાં વસે એક જોગ્યોને પ્રકમા કરી લાખ્યા પાયજી.
 ચોરે ચોરે બોલીયાને જાણ બંગાળા માંઈ,
 મુખે ચોરી કરી આવીયેતો દેશું બાવાને ચોથ ભાગ.
 ત્યાંથી ચોર ચાલીયાને આવ્યા બંગાળા પાસ.
 મસાણુની રાખ લઈને ગયા શહેર મોઝાર;
 ત્રીજેરીમાં ખાતર દીધાં ગાંઠડી બાંધી ચાર,
 કુંચી કમાડની બોલતાં ભાળ્યો મેનાવંતીનો હાર;
 ચારે મન વિચારીયુંને સાંભળો ભૂધ એક વાત.
 હાર નાંખશું બાવાની ડોકમાં પાડશું ચોથ ભાગ.
 ત્યાંથી ચોર ચાલીયાને આવ્યા વન મોઝાર,
 હાર નાંખ્યો બાવાની ડોકમાં પુગતો કરજો ચોથ ભાગ;
 પ્રભાત થયુંને બોરભયો ચોપદાર જાણ્યા તેની વાર,
 આપડી ત્રીજેરીમાં ખાતર દીધાં ધન ચોરાણું અપરંપાર;
 મોલમાં જાગી મેનાવંતી ન ભાળ્યો રત્નહાર,
 ત્યાંથી દાસી દોડી આવી રાજ આગળ ફરીયાદ.

ખંડ (૨)

ટાપ કરી રાજ બોલીયો જવ ચોપદાર આણીવાર,
 ચોર લાવો સજ કરીને ગોતી લાવો હારને માલ;
 ત્યાંથી સીપાઈ ચાલીયાને આવ્યા વનખંડી મોઝાર
 હાર ભાળ્યો બાવાજીની ડોકમાં સરવે થયા હુશીયાર,
 હાર લઈ સાડીકા ચાલીયોને આવ્યો રાજની પાસ;
 રાતની કરે બાવો ચોરીયોને દીવસનો માગે લોટ

કોઈ કરી રાજ બોલીયાને જવ સાડીકા ન્યાય;
 એ બાવાને મારી કરીને વેલા આવો આય;
 ત્યાંથી સાડીકા ચાલીયોને આવ્યા ચોપદાર પાસ,
 રાજએ હુકમ આપીયો બાવાને મારો ઠાર;
 તરવાર બંદુકથી આવો ન મરે શું કરશું તેનો ઉપાય;
 રાજ કને આપણે જઈએને એનો કરીએ ઉપાય;
 ત્યાંથી બાવાને લઈને ચાલ્યા લાવ્યા વાડી મોજર,
 તોપને ગોળે બાવાને મારોને શું કરોછો વીચાર;
 ત્યારે રાજ બોલીયો, સાંભળો લાઈ વાત.
 એ બાવાને નાંખો વાવમાં ઉપર પુરો પથરને લાદ;
 ત્યારે બાવાની ગાંસડી બાંધી નાંખ્યો વાવ મોજર,
 ત્યારે જોગીરાજ જંગીયા સાંભળ રાજ વાત;
 અમારાં લજન સુકાવીયાં સમાવી બોલાવી આવાર,
 એક માસમાં મૃત્યુ તારું થશે લાગ્યા જોગીના સરાપ;
 હાથ જોડીને રાજ બોલીયાને સાંભળો જોગી મારાજ
 તમે કીધું તે કબુલ છે પણ રાજ નીરવંશ. જાય;
 ત્યારે જોગીને દયા આવીને સાંભળ રાજ વાત,
 એક પુત્ર તારે થાશે ગોપીચંદ એનું નામ;
 નથી સુણ્યો નથી સાંભળ્યો નહીં કવી એને ગાય,
 ગુરૂને પ્રતાપે ભોજલ બોલ્યાને ખડ બીજો પુરો થાય.

ખંડ (૩)

ઉચા મંદિર માલીયાને નીચા ગોપીચંદ નાય,
 હાથ પગ ચોળે એની સોઈ મોહુમાં રૂએ એની માય;
 રાજ ગોપીચંદ જનમીયા વાગી રૂડી વધાઈ
 જોશી તેણ્યા શહેરના રૂડા જોસ જોવરાઈ;

કયા નખેતરમાં રાજા જનમીયા કેવા કરશે રાજ,
 સાચે મોતીએ વધાવીયા બોલો પંડિત રાય;
 ગોઠ બંધાનાના રાજ્યા ગોપીચંદ એનું નામ,
 માતાજી મનમાં હરખીયાંને ધણું દીધાંછે દાન;
 ધન માત્ર મુકતાફળ આપ્યાં સાધુ બ્રાહ્મણ અનુસાર,
 બાર વરસે રાજા પરણીયાને પરણ્યા છે પીંગળા નાર;
 ખીજી નારી ત્રણસે સાક પરણ્યા રૂઠાં ચલાવે રાજ
 ત્યારે માતાજી બોલીયા સાંભળ ગોપીચંદ રાજ,
 તારી દેયું તારા બાપના જોડી મસાણે પરજલે થાય.
 એક સમે નાવા બેઠા નીરખ્યું રાજનું રૂપ;
 ત્યારે માતા મનમાં વિચાર કર્યો રોવા લાગ્યા તેણીવાર
 નહી વાહજ નહી વીજળી ઠંડાં પડ્યાં અમતે નીર-
 આપણા શહેરમાં નહી કોઇ દેખીયું માતા,
 તું કેમ રોય મોરી માય.

ગોપીચંદ રાજા એમ બોલીયા કેમ કરેછે ઉતપાત,
 તારે મેતાવંતી બોલીયાંને, સાંભળ રાજા કુંવર વાત,
 એવો અતાવું જોગ તુંને, અમર રાખે તારી દેઠ.
 અડદના લાગ્ય તું પુતળાં જા જોમીની પાસ,
 આંખણી ઘોડારમાં ભોંયરૂં ત્યાં નવશે નાથુને નાથ
 ત્યાંથી ગોપીચંદ ચાલીયા આવ્યા ગુરની પાસ,
 પેલું પુતળું મેલીયુને ગુરને કર્યો નમસ્કાર;
 પહેલું પુતળું ઉડી ગયુંને ખીજું કયું તથ્યાર,
 ખીજને જલાવીયુંને ત્રીજું મેલ્યું તેણીવાર;
 ત્રીજને જલાવીયુંને ચોથું ગોપીચંદ રાય,
 ભુંડુ થાશે માતા તાહરૂં અલ્યા અતાવું ઉપદેશ;

ત્યારે ગોપીચંદ બોલીયા હવે આવો ટુઠા મારા કાન
 ત્યારે જીનો જોગી બોલીયા
 ગોપીચંદને ધીરજ આવી જાત્રધર બાવાને લાગ્યા પાસ
 મરૂ મરૂ મારા દેવજી અમને આલોને ઉપદેશ.
 બાર બેડાનો બોલીયો ગોપીચંદ પાણી જય;
 નાની એટલી મોરી બેનડી મોટી એટલી મોરી માય.
 બડો ચડાવો બેની અમને
 ઘડુલીયો લાવતાં મરૂ લાગી વાર.
 ત્યાંથી ગોપીચંદ ચાલીયા આવ્યા ગુરૂની પાસ
 આવાં જલ નુમરાં કયાંથી લાગ્યો બહુના અડયા હાથ
 એમ કહી ગુરૂજી ઉડીયા ધોડા માર્યા બે ને ચાર
 નથી ગાયોને નથી સામળ્યો નહી કવીએરે જોડાય
 ગુરૂ પ્રતાપે બોજા બોલીયા ખડ ત્રીજો પુરો થાય.

ખંડ ચોથો.

કયા મુલકનો તું રાજાઓ, કયાં તમારાં ગામ
 ડાણુ રાજાનો બેટડોને, શું છે તારૂ નામ.
 ઉત્તર ખંડનો રાજાઓ, ગોડ બગલા નામ.
 તલકચંદ રાજાનો બેટડોને, ગોપીચંદ માઈ નામ.
 વજ્ર ઉતારી અલગ મેલ્યા, આડમધીયા એની પાસ
 જોળી ઝંડા પવન પાવણી, અલેક કરતા જય.
 હાટે હડતાલ તો પડીને, ચારે પડ્યા પોકાર.
 ગોડ બંગાલાનો રાજાઓ, જોગી થયા તતકાળ.
 રાણી રૂવે રંગ મોહોત્રમાં, દારી રૂવે દરબાર.
 સેજ પલંગ રાજ છોડી, જોગ પડેયા સાને કાજ.
 આણી અલેક જમાવીયો, માતા મેનાવતીને મહેલ.

બીજા દયોને મારી માવડી, ગુરૂ જો ત્યાં લાગે વાર
 દેશ જાગે પરદેશ જાગે, જાણ નહીં જોનીને મહેલ.
 માતા રૂપે રૂદન કરેને બલો ભાગ્યો ભેખ.
 ત્યાંથી જોપીચંદ આલીઆ આવ્યા પીંગળાને મહેલ.
 બીજા આલોને મોરી માવડી, ગુરૂ જોતાં લાગે વાર.
 ગાંડો થયો રાજ મદર ખાધી, ગાંડો ખંગાલાનો રાજ.
 મારા રાજને કોકે કામણુ કીધા, કરણ કઢાવું આણીતાર.
 ગાંડો નથી પીધો માતા મદર નથી ખાધી,
 ગાંડો નથી ખંગાલાનો રાજ.
 બીજા લઈ રાજ ચાલીઆ, ગયા ગુરૂને પાસ.
 પરકમા કરી પાથે લાગ્યા, ગુરૂએ દીધો ઉપદેશ.
 ત્યાંથી ગુરૂ ચેલા ચાલીઆ આવ્યા કાશી મોઝાર.
 મંગા નાયા જોમતી નાયા, નાયા નીર્મળ નીર.
 તીરથ કરી આવીઆને ગયા જોનીને દેશ.
 સારી રીતે ગુરૂને પુંજ્યા જોપચંદના ઉતરાવ્યા ભેખ.
 ત્યાંથી અસ્વારી મોકલી આઆ ખંગાલા મોઝાર.
 ખાર વરસ રાજ રાજ કર્યાને, જનમના જોગી.
 ગાય શીખે સુણે સાંજળે, વૈકુંઠમાં હોંજો વાશ.
 ગરૂને પ્રતાપે જોજલરામ જોલીયા, ખડે પુરો થાય.

પદ પ્રભાત.

પ્રાણ પતિ પરમેશ્વર માહારા સુણીયે અરજ અમારીરે-ટેક
 અધમ ઉધારણ પતિત પાવન દેહ વિસ્તારીરે;
 મુંડ થકી મજ રાજ ઉગારયો, તારી ગુણકા નારીરે—પ્રાણ.
 પંચાણીનાં પટકુળ પુરયાં, મેહર કરી મોરારીરે:
 પ્રેહેલાદ માટે સ્થંભે પ્રગટયા, અર્બક લીધો તારીરે—પ્રાણ.

રંકા વંકા સજન કસારી, ભેટ કરી ભય ધારીરે;
 નેલ કઢા ટાઢી કરી ત્રીકમ, સુખનવાને હિમરથેરે;—પ્રાણુ.
 કાટી ભકતનાં કામ કરો છો, દયા દીક્ષમાં ધારીરે
 ગુરુ ગણુપત ગોવિંદને ગાતાં, સેજ તરે સંસાર;—પ્રાણુ.

ગણુપત ભજન ૫૧

(રાગ—આવોને જેસલરાય.)

કરીએ સત્યનો વિચાર:
 સતીયા હોયે નરને નાર,
 સત્યે ચાલે છે સંસાર, સત્ય મેધ વરસે ધાર
 આવોને આતમરાય
 આપણુ જ્ઞાન સંભાળીયે,
 એવી પ્રમતી તો રીત,
 ફડી પાળીયે હેજ. આવો●
 જમલો હંસ જેવો થાય.
 નીત્યે નીર નાવા જમ;
 જમને ઉલુરે એક પામ,
 ચીતમાં માછલાં ચાય. આવો●
 પીતળ પીળું તો દેખાય,
 જ્યારે સોની પાસે જમ;
 એતો અગ્નિમાં તપાય,
 તારે તેની કીંમત થાય. આવો●
 મોતી મણિયા કેવાય,
 એતું નીર ઉતરી જમ;
 ભાંગે કદી ન સંધાય,
 એતું મુલ તે શું થાય. આવો●

હોરા ઝવેરી ધેર જાય,
 જ્યારે ઝેરજુમાં હોમાય;
 ખમરો ખણુ કેરા ધાય,
 તારે મુલથી વેચાય; આવે૦
 જ્યારે સભાઓ જરાય
 સાચા સંત બેગા થાય;
 સત્યની છાપ તો દેખાય,
 ત્યારે જડત તો કહેવાય. આવે૦
 ગુરૂ નિગંમ વિના ગાય,
 એતો મુરખ કવાય;
 એતો મોક્ષ તો નવ થાય,
 નુગરા નરકમાં જાય આવે૦
 પ્રેમના પાટ તો મંડાય.
 જમની જોત્ય તો પ્રગટાય,
 મનની માંડત્રી રચાય,
 દિલ સુધ દાન તો દેવાય, આવે૦
 મંગા સમુદ્રમાં જાય
 તારે એક રૂપે થાય,
 તેમાં નર ને નારી નાહાય,
 તેને મોહોટો છે મહિમાય આવે૦
 આસન પદ્મ તો બંધાય,
 સોહંમ જાપ તો જપાય;
 તારે સીધ કારજ થાય
 ત્રિપુંડી ધ્યાનમાં દેખામ. આવે૦
 તૂળણ તંત ટુટી જાય,
 આતમ રૂપ તો ઝોળખાય,

તોતો જીવતો શીવ માય,
એને ગુરૂ ગણ્યપત માય.

આવો.

ભજન પર.

જુના ધરમ હ્યો જાણી, મારા સંતો જુના ધરમ હ્યો જાણી; ટેક
નદી કીનારે કોઇ નર ઉભો, તરસ્યા નહિ સમાણી હેજ,
કાંતો આજસુ અંગ એહવું, સરીતા ખરે સુઠાણી—મારા.
કલ્પતરૂ તમે કોઇ જન ખેડો, કુધા ખુબ પીડાણી હેજ,
નહી કલ્પ એ આવળીએકે, લાગ્ય રેખ બોળાણી—મારા.
સદગુરૂ સેવે શીશ નવ સુધર્યો, વિમળ મળી નહી વાણી હેજ,
કાં ગુરૂજી છે જ્ઞાન વીનાના, કાં પાપી એ પ્રાણી—મારા.
લક્તિ કરતાં ભય દુઃખ આવે, ધીરજ નવ ધરાણી હેજ,
કાં સમજણુ તો રહી છે છેટે, નહી નામ નિરવાણી—મારા.
ચીંતામણી મળી પણ તોહે, ચીંતા નવ ઓઠાણી હેજ,
નહી ચીંતામણી નકી એ પથરો, વસ્તુ નવ ઓળખાણી.—મારા.
મળાયું ધન તોએ મોજ ન માણી, કહું કરમની કઠાણી હેજ
કાંતો લાગ્ય બીજનું બળાયું, કાંતો જોડી કમાણી—મારા.
અમૃત મળાયું પણ અમર થયો નહી,
પીવાની જીકતી નહી જાણી હેજ,
કાંતો ઘટમાં ગયું નહી કે, પીવામાં આવ્યું પાણી—મારા.
ધર્મને કર્મ લક્તી જાણે, ભેદ વીના કુળધાણી હેજ,
કે ગણ્યપત સમજી હ્યો સંતો, પુરી પ્રીત સમાણી—મારા.

ભજન ૫૩.

રૂઢીયે હીંમત ધરો મારા હરીજન

ફરીયે હીંમત થસિયે હેજી.	ટક.
જાણું તે તો જરૂર જવાનું,	
વીકલ વરને વરીયે હેજી;	
શીર સાટે સદગુર મળે તો,	
ખાઈ પુઠં નવ કરીયે.	હરી०
હરી બળવસમાં હીંમત સંભો,	
ફરીજનથી નવ ડરીયે હેજી;	
મહા પંથનો મારગ મેલી,	
અવર ઠાથ નવ ફરીયે.	હરી०
સમરજી કરીયે સોહમ રામનું,	
વેદ વચન ઉચરીયેજી	
અથ અજંપા જુગતિએ જપીએ	
ધ્યાન હરીનું કરીયે	હરી०
અમૃત રસ અખંડ સ્વામીને	
ભેદ જાણીને ભરીએ હેજી	
સદા પક્ષ ભરપુર ભર્યો છે,	
અનુભવને આદરીએ.	હરી०
કાયા કુંભ મરીખી કામ	
જાતાં વાર ન જરીએ હેજી,	
ગોવીંદજીનાં ગુણ ગાયા તો	
ભવજા પાર કિતરીયે હેજી.	હરી०
અનુશ્ચા જન્મ મલ્યો છે મોલો,	
ફંદમાંથી નવ ફરીયે હેજી;	
નાજી કમળથી ચલીરે સુરતા,	
ધાસ ઉસાસે સમરીયે હેજી.	હરી०

સાચો સંત સમાગમ કરીયે,
વાણી વિમળ ઉમરીયે હેજી;
કે ગણપત સદગુરુને સેવે,
પંથ ખીજી પરહરીયે હેજી.

હરી०

ભગન ૫૪.

અગમ પંથનીરવાણી મારા સતો,
અગમ પંથનીરવાણી હેજી.

ટેક.

એકથકી અનેક બન્યા ભાષ,
સહુ પંખી પશુને પ્રાણી હેજી
કર્મ યોગીએ યોગ કહાવ્યા,
વેદ ધરમ પરમાણી.

મારા०

પતિવ્રતા જેમ પતિ તજીને,
પર પુરુષ લોભાણી હેજી.

ભાર ધરમએ જીવનો ભણે,
પડે ચોરાસી ખાણી.

મારા०

એક ગુરુને એકજ ઇત્વર,
એક નામ નીશ્ચાની હેજી,

એક ટેકને એકજ ધારે,
સત ભક્તી સમરાણી.

મારા०

પેચપરાની પાર પ્રજાનો,
વીરલે વાતો જાણી હેજી,

અજર અમર રસ કોઇ જવ છરવે,
મરજીવા લે માંણી.

મારા०

સચ્ચ નીરસચ્ચથી તો નારી,
ચુચાતીત ચુચ ખાણી હેજી,

જે વસ્તુ જેનાથી ઉપજે,
 તે તો તેમાં સમાણી મારાં
 ઢાટી કદપથી જનમ મરણુ છે,
 ઉર ભક્તિ નવ આણી હેજી,
 ગુરુ ગમ વિના ગોથાં ખાધાં,
 મુવો મતને તાણી. મારાં
 જળ હળ જોત નીરંતર જળકે,
 સુરતા ત્યાં ઠરાણી હેજી.
 મુળ ધારથી બહારધમાં,
 પીયે ચડીને પાણી. મારાં
 અકળ સકળ બટ વ્યાપક સતો,
 પરખો પ્રુરંધ પુરાણી હેજી;
 કહે ગણપત સદ્ગુરૂની સેવા.
 અખંડ ઉરમાં આણી. મારાં

ભજન પપ,

નમીયા સોનર ભારી,
 મારા સતો નમીયા સોનર ભારી. ટેક.
 પાંડવ સત પ્રમંને પાળે,
 કૌરવ યયા દુષકારી હેજી,
 દગો કરીને છુત રમાડ્યા,
 હરામી ગેકા હારી, મારાં
 હરીચંદ્ર હેરાન યયા પણુ,
 ધીરજ ઉરમાં ધારી હેજી,
 સતીયાયે તો સત નવ મેલ્યુ,
 મળીયા દેવ મોરારી, મારાં

જનક વીરહી જુગમાં રેખ્યો,
વેરામને જપથું વારી હેજી,
એક હાથ તરીયા તનહી પર,

ખીજો અંગની ઝારી.

મારા૦

અળીરાય સરખો કાઠ જળાયો,
અળનેજ ઉખળ હારી હેજી,
તંન મંન ધન અર્પણ કરી દીધું,

સત રાખ્યું સંભારી.

મારા ૧

અમરીષ ભક્તિ અનિ આદરી,

દાસી દાસ નરનારી હેજી,

શીરને સાટે સેવા કાધી,

ભેટયાં ત્યાં ભય હારી.

મારા૦

મુરખજરાય મહા સતવાદી,

દયા દિલ ઉતારી હેજી,

તન તરીયાયે મુસ્તક વેહેર્યું,

પરખે પર ઉપકારી.

મારા૦

રંતિ દેવની રીન્ય રૂપાળી,

મંનને નાંખીયું મારીરે હેજી,

ઉપોશ્ન અડતાળીશ દીનનાં,

તોયે ટેક ન વીસારી,

મારા૦

લધુતાઈ છે સૌથી મોહોટી,

જેઓ વેદ વિચારી હેજી,

ગુર ગણપત જોવિદને માવા,

પ્રગટ કરું પોકારીરે.

મારા ૧

ભાગ્યન ૫૧.

મરજીવા રસ માણે મારા સંતો,
 મરજીવા રસ માણે હેજી, ૨૬૦
 કંઠથી દુધ છે વાગણી કેરું,
 પીવા છપ્પા અપણે હેજી,
 નીજ જાળક વીણી કાઢ જન માહે,
 પ્રાણી તને તે ટાણે. ૨૬૧
 મહા રોગ જેના મનમાં
 કુખ્યો રહે ભરે ભાણે હેજી,
 અમર અમર રસ કેરાં સુખતો,
 વીરલા વાતો જાણે. ૨૬૨
 ગુરુ ગમ વિના ગોથાં ખાણો,
 પટકો પારસ પાણેરેજી,
 હરી હીરો રદ્યમાં રાખો,
 જેને વેદ વખાણે. ૨૬૩
 જનમ મસ્થનું દુખ છે જાણરું,
 પુરવતું પુન્ય પ્રમાણે હેજી.
 સાકુટનું ધરા તે શું સમજે.
 મુરખા મનને તાણે. ૨૬૪
 સીર માટે સદ્ગુણ સેવે,
 પામે પદ નીરવાણે હેજી.
 ગણપત ગુરુ ગમ જે જન જાણે,
 આગળની ઝોળખાણે. ૨૬૫

ભાગ્યન ૫૨.

ક્ષમા ખડગ કર ધારો મારા સંતો ક્ષમા અડગ કર ધારો, ૨૬૬

સત સમસેરને બાનું બસી, જ્ઞાન ધોડે મજબૂતારો હેજી;
 લક્ષ્ય લગામ ને પ્રેમ પલાણી, ચિતનો ચામખ મારો; મારા•
 ધીરજની દાવ બજનનો બાલો, સતનો બખ્તર સારો હેજી;
 કાયા નગરમાં મન મેવાસી, વેગથી વીડારો; મારા•
 કામ કોષને મોહ મમતએ, વેરી તમારાં વારો હેજી;
 જો છુટ્યાતો જગ જશ પામો, દારો તો નરક સીધારો, મારા•
 વિચારમાં આયુષ વહિ જાયે, એનો શો ઉધારોજી;
 જુગ જેવી પળ એક જાય છે, ગુરૂનું જ્ઞાન વિચારો; મારા•
 આ ભવમાં આતમ આત્મો, એને તો ઉધારો હેજી;
 મજબૂત કે ગોવિંદ બને તો, આવે દુખને આરો; મારા•

ભજન ૫૮.

દીવસ થોડાને જાવુ દુરરે, પંથીડા પ્રાણી
 દીવસ થોડાને જાવું દુરરેજી;
 સંતો બાધરે ઉઠ્યા ઉતાળાને જુલારે પડીયા તો,
 અયું છે અતિ અસુરરે; પંથીડા•
 સંતો બાધરે પરવરતામાં આવીરે પોગ્યો તો,
 કાળ કઠણ વેહેરી દુરરે; પંથીડા•
 સંતો બાધરે કાટી જનમ મકી બીજડાં વાગ્યાં તો,
 ઉગ્યા નહિ અંદુરરે; પંથીડા•
 સંતો બાધરે આરે સંસાર છે સુષનાની બાજી તો,
 જુઠો જાણો જરરે; પંથીડા•
 સંતો બાધરે કાટી જનમ મકી કષ્ટ પડે છે તો,
 ભાવ ભર્યો ભરપુરરે; પંથીડા•
 સંતો બાધરે અતિ વીકટ છે મારમ આમ તો,
 હુંતાયા કહી થરરે; પંથીડા•

સંતો બાપરે કે ગણપત તમે ગોવિંદ બજી ત્યો તો,
નર હરી રાખે તુરરે;

પંથીડા૦

ભજન ૫૬

સમરી લે સરજનહારરે, પંથીડા પ્રાણી

સમરી લે સરજનહારરેજી;

ટેક૦

સંતો બાપરે નાભી કમળથી સુરતાને સાધી તો,

અગન મંડળ મોજરરે,

પંથીડા૦

સંતો બાપરે સુન્ય શીખરમાં ભમર ગફા છે તો,

ત્યાં રહેવાનું ધરખારરે;

પંથીડા૦

સંતો બાપરે ત્રીપુટી કમળમાં નેતીરે જળકે તો,

તે થું મેળવ્યા એક તારરે;

પંથીડા૦

સંતો બાપરે શ્વાસુશ્વાસે સમરણ કરી લે તો,

મટશે તે જમનો મારરે;

પંથીડા૦

સંતો બાપરે જન્મ્યા પેલું જેણે પથ જમાવ્યું તો,

માતાના તંત્ર મોજરરે;

પંથીડા૦

સંતો બાપરે કરતાગે કાયા કેવી ખનાઈ તો,

એનો ભુટ્યા ઉપકારરે;

પંથીડા૦

સંતો બાપરે ગણપત કે ગુરૂ દેવ મળે તો,

સેજે તરો સંસારરે;

પંથીડા૦

ભજન ૧૦

અખંડ અનાદીરે, અનુભવી જે હસેરેજી

કરશે તે તો ભક્તી કેરૂં કાજ, સદગુરૂ સેવો સાચા સંતનેરેજી

મહેલી જેને લોકડીયાની લાજ.

અખંડ૦

સદ ગુરૂ સખદેરે, કાળજ શોધીયુંજી.

પ્રગટયો જેને પુણ્યું વહનંદ, મન જેનું માન્યુંરે;
 સદા સત સંગમા રેણ, પડે નહીં પાછો કદી ભવ ફંદ; અખંડ૦
 પ્રેમ તણો પ્યાલોરે, પીધો જેને પ્રીતથીરેણ;
 રાખી જેને રૂદાયામાં રૂડી રીત્ય, સીરને તો સાટેરે;
 સેવો સાચા સંતનેરે, હોય કાં પૂર્વ જન્મની પ્રીત; અખંડ૦
 ભક્તીનેતો ભાવેરે, બુદ્ધર બેટીયો;
 ભાંગી જેના મનડા કરી બ્રાત ગુરને પ્રતાપેરે મણુપત ગાય છે
 રાખો કાંઈ આપ ચરણમાં દાસ. અખંડ૦

ભજન ૬૧

અનુભવી આવોરે, આપણા દેશમાંજરે,
 ભાવ થકી ભણ્યે શ્રી ભગવાન દેશની તો વાતોફ.
 દલ થકી દાખીએરેણ હરખે તો કરીએ હરી રસપાંન અનુ૦
 મગ્જવાને ત્યારે ત્યાં મોળે મળેરેણ,
 પાપીને તો પાંધીમારં છે માર, ધર્મ કર્મનીરે,
 ધરી જ્યાં ધારણા વૈશ્રવને તો વરતે છે જેજેકાર અનુ૦
 અખંડ ખુમારીરે, ચડી રહી અંગમાંરેણ,
 રોમેરોમે થઈ રહ્યો રણકાર, જીવ થાય શીવરે,
 જુગતીને જાણુતારેણ તેજ તણો મળો રહ્યો એકતાર અનુ૦
 જશેને સમેટીરે, ભળો સતસંગમારેણ,
 ધરો તમે જગતપતિનું ધ્યાન આદિ અને મધ્યરે,
 માની લે જે માનવીરેણ, ગુરૂ ગણુપતનું એવું છે જ્ઞાન અનુ૦

ભજન ૬૨.

ભગતી તો ભાવ વિના નહીં આવેરે,
 ગુરૂ ગમ કયુ પાવેરે

ગુરૂ—ટેક.

પ્રથમ હરી ગણસંત ન સેવ્યા,
 મરને અનેક વાનું બનાવે.
 ગર ગમ જ્ઞાન જ્ઞાન સુધી નાવે,
 મરને પ્રેમ મગન થઇ ગાવોરે ગુરુ
 ચગેલ પુરુષના સ્વપનામાં ના આવે,
 મરને પાટે જોત્યું જલાવે,
 મનના મેલાને અંતરના બીના,
 ઇતો પીર થઇને પુજવે. ગુરુ
 મનના મેલાને આલક ફેલા,
 એને સત ગુરુ શું સમજવે,
 મેલી મરજાયા વાલે ઉમેલા,
 ઇતો બીતુંમાં બટકાવેરે. ગુરુ
 કગવાની સંધાથે કબુત્રી આવે,
 સાંન સંતો કેરી નાવે,
 દાસ હાથી કે જોણે સંત ન સેવ્યા,
 મનો નિશ્ચય ચોરાશીમાં જાવેરે ગુરુ

ભજન ૧૩.

ભક્તિ કેરો મારગરે, પુલાં કેરી પાંખડીરે
 સુંધે તેનો સ્વાદ રે હાં,—
 કરણીના હીણા રે શુરા થઇને આલશે રે જી,
 અને ટાયર ખાશે મારરે હાં ભક્તિ
 કરણીના ધીંગારે, શુરા નર જે હશેરે જી,
 અને મરજવા જેણે મેદાન રે હાં. ભક્તિ
 સ્વાદને સુંધ્યારે, ગોપીચંદ ને ભરથરી રે જી,
 જોને મનમાં ઉલટયો વૈરાગરે હાં. ભક્તિ

ગુરને પ્રતાપે રે, જોહીરામ બોલીયા રે જી,
દેખે દેખે સંતોના ચરણમાં વાસરે હાં.

ભક્તિ०

ભજન ૧૪.

આ કળજીગમાં કોઇ નર હોયો, ભક્તિ સર્વથી છે ન્યારી;
અસ્થીર મનને સ્થીર કરી સ્થાપો, જીવ્યા નર થાશે ખુવારી
પરનારી શું પ્રીત કરીને, થાય નરકના અધીકારી આ કળજીગ
પતિવૃતાને પાપ લાખતાં, હશે કોઇ નર કે નારી,
સતિ હશે તે સન્મુખ રહેશે, અનેક જન દીવા તારી, આ કળજીગ
આપને ગોતો અમર રહેશે, ભોગી નહીં બાંધે ભારી,
અંતકાળે તો એકલું જીવું, તેમાં કોઇની નહીં ધારી આ કળજીગ
સાચે મને સત ગરને દીલડાની દુગ્ધા ટાળી.
જોહીરામ ચરણે દાસ દેવીઓ, સમજી લેજો નરનારી આ કળજીગ

ભજન ૧૫

પંડિત પુરાણીરે, દુરાની તમે ક્યાં જોવો,
જાણીને શું જાણ્યું રે, અગ્નાની અથડી મુવો;
પોથી વાંચી પરને દેખાડે કરે, ઉદરનો ઉપાય,
ઠહેણી ઠહે ને રહેણી ન રાખે, તેણે અર્થ શો થાય,
સાચા શું કોઠે હોવે, પુઠે તમે ધારી જીવો. પંડીત०
ગુર ચંદને જ્ઞાન ખતાવે, ફોગટ કુંઢાવે કાન,
શીલ પાસે સેવા કરાવે, તોય ન આવે સાર;
પ્રેમ પુરૂષ જાણીનેરે, કાયર જેમ લાગે જીવો. પંડીત०
ઠોપી પહેલીને તીલક કર્યો રે, ખેરખા રાખે જોજોડ,
ધોતી ધુવે ને પોતે ખખ્ખાળે, ખોટો ચર્ષ કહે જોડ;
માયાના અંધારેરે, અધ્યા તું તો અથડીને મુવો. પંડીત०
તીલક તાલ પાખંડ કરે છે, આત્મ ચીન્મા વીના ફોક

મોતી પ્રતાપે નારણ્ય કહે છે, પાખંડ કરે સૌ લોક;
પદ્મ નવ જાણે, જ્ઞાની આપ શોધી જીવો.

પંડીત૦

ભજન ૧૧

વારૂ મારા વીરારે ન કરીએ સંજ નીચનો રેછ. ટેક૦

નીચપણું નકી નરક લઈ જાય વારૂ મારા૦

આકડીઆનાં દુધ અતિ ઉજળાં રેછ,

તે પીધે તુરત મૃત્યુ થાય. વારૂ મારા૦

દુધડીયાં મંગાવેરે, ગવરી ગાયનરેછ,

સાકર ભેળે સ્વાદ અતિ ધણો થાય. વારૂ મારા૦

ખાવળીઓ કંટાળારે અતિ અળખામણોરેછ,

તેને સંજે અંગને વઢ ઉજરડાય, વારૂ મારા૦

આંખલીઆની છાંયારે, અતી રળીઆમણીરેછ,

તેને સેવે ફળની પ્રાપ્તિ થાય. વારૂ મારા૦

ગુરૂને પ્રતાપેરે, જોડીરામ ખોલીઆ રેછ.

દેખે અમને સંત ચરણમાં વામ. વારૂ મારા૦

ભજન ૧૭.

રહોને પદનાં પદ્મ ધડી, તમે રહો આજની રાતડીઆં

મારા દીલની ગજ વીનતી, કરીલ્યો હંસા વાતડીઆં. ટેક૦

કમર બાંધીને ચાલ્યોરે હસો, કાયા નમરી તરછોડીં

મૃત્યુ લોકમાં જીવોં સંગાથી, આઆ આપણુ દોકે જોડી. રહોને૦

આ કાયાને લાડ લડાવ્યાં, બહુ જતન કરી જાળવીયાં.

તમે બારબરી હાલ્યા પ્રાણીઆં, અમને કામે લગાવીઆં રહો

કાયા સુંદરી રૂવેરૂદન કરી, અમે અમળાં જાણીં તરવરિઆં

વાલે અમને મેલ્યા વનમાં, ગયો આત્મા રડવડીઆં. રહોને.

સગુ કુટુંબ તને હુંટવા લાગ્યું, સોળ સેરાધાં સજ કરી.

તમે રાણીઆ ચાલ્યા પ્રાણીઆ મસાણુ લોમીપર જળીઆં. રહેને.
આપાર ઉપાધી છોડો પ્રાણીયા, ઉગડ કરોહો ગામડીઆં,
દાસ જેરામ રામને ચરણે ગુણ માય ચરણે પડીયાં. રહેને

ગોરખનાં ભજન. ૬૮

મનસા માલણીજીરે, ગોરખજગતા નર સેવીએ,
જગતા નર સેવી પે, તુને મળે તીરજન દેવ—ગોરખ૦
પથર પુરે હર મલે તો, મેં પુણુ ગીરીરાય.
ઓ પહાડકી ચકી બનત હે, પીસ પીસ જગખાય—મનસા.
રે માત્રન લાવી કુલડારે એતો કળીએ કળીએ જીવ.
ઓહી પુલ દેવનકુ ચડતરે, દેવ જપો તે શીવ.—મનસા૦
માલણુ લાવી પુલડારે ધર્યાં દેવની પાસ,
ઓ દેવનમેં સાચ હોય તો કેમ ન આવે પાસ—મનસા૦
ટંકણુ દધ પથર ઘડયો ધરયો છાતીપર ચાપ,
એ દેવમાં જે સાચ હોયતો ઘડનારાને પાપ—મનસા૦
એ પથરના દેવને દીજે જત્રમાં ડાલ.
આપે ભુડે તે કાતે તારે કાણુ કરે સંભાળ—મનસા૦
પુજરીના એસી આલા ઠાકર ઠામે ઠામ,
બંધીવાન મહિરના ઠાકર કહેવાના ભગવાન—મનસા૦
સેવ સુવાળી રાંધીતે ધરી દેવની પાસ,
જમનારો તો જમી ગયો ને દેવને નાવી વાસ—મનસા૦
એક ભુલ્યો, દુજે ભુલ્યો, ભુલ્યો સખ સંસાર,
એક ન ભુલ્યો જોગી ગોરખો કરી ભજન આધાર—મનસા૦

ભજન ૬૯

ઉડો કુવો સંતો જળ વીના નિલ્ય બરે પાણીઆરી.

અંસત 'બુઠું' નવ બોલીએ જાણા બુવોને વીચારીરે—ઉડોં
 હેઠે કુંભાર ઉપર ચાકડો તે મેં કરતાં દોડો,
 છીડી કેરાંરે નેત્રમાં હસ્તી જતાં મેં દોડો—ઉડોં
 નદી કેરાં નીર ઉલટ્યાં જઈ પરવત ચડીયાં
 હરણે પાસો બાંધીયો માંહી પારાધી પડીઆ—ઉડોં
 હેઠે ભમર ઉપર કમળ છે માળી જાળમાં દોડો,
 તેનો પ્રેમજ વાયરો ચોદ લોકમાં મીઠો—ઉડોં
 હેઠે ગાગર ઉપર પતીઆરી તે મેં બરતારે દોડી,
 ગોરખ બોલ્યા વીનતી વાણી છે બહુ મીઠી—ઉડોં

ભજન ૬૦

ઐરણુ અજળ બનાયા મેરા સતગુર,

ઐરણુ અજળ બનાયા;

આગ મીલા કર ઐરણુ થાપી,

ધડીઆ તાર મીલાયારેજ;

હિલટા પવન ચલાયા.

મેરા સત૦

હરદમ હથોડા સુરતા નીસરણી,

શી અકલ અકલ મીલાયા;

કબુધી કટિ કેરાજકડા જલાએહેં,

આતમકુ ખુબ તાયા.

મેરા સત૦

સત કેરા સાયળ પ્રેમરસ પાયા,

તે મારી તલપ યુગ્મયા;

મમતા મારી બલા વશ કીયા,

આતમકુ સુખ આયા.

મેરા સત૦

નાબી કમલપર નાવ ચલત હે,

તીકાદી ધ્યાન લગાયા

મચ્છંદર પ્રતાપે ગોરખ ખોલ્યા,
અમર આરા ચપાયા.

મેરા સત૦

ભજન ૭૧,

ચાંચ પાંખ નહી કાયા, એક પંખી નજરે નહિ આયા.
અજખ શહેરથી હંસા આયા મોતીડ શું ગાયા,
છે માસ ગુરૂ જ્ઞાન ખતાયા તમ ગુરૂ અતે હમ ચેલા-ચાંચ.
વીના પાળ એક સરોવર ભરીયું નીર નજરે નહી આયા,
ગુરૂ હમારા ખોત રંજીલા ત્યાં ખેસ કર નાયા-ચાંચ.
મુળ એક તારો વરખડીઆં ડાળ પાત્ર નહી છાયા,
ગુરૂ હમારા ખોત જ્ઞાની ત્યાં ખેડકર ફળ ખાયા-ચાંચ.
એક ગુરૂતે પાંચ ચેલા પચીસ ભેગણી લાયા,
એક અચંખા એસા હુવા ખેટી ખાપકુ જાયા-ચાંચ.
વીના સુંઠ હસ્તી દેખા પાંચ નજરે જડી આયા,
મચ્છંદર પ્રતાપે ગુરૂ ગોરખ ખોલ્યા;
એ પંખી નજરે ન આયા-ચાંચ.

ભજન ૭૨.

સોહી માણેક મોરી નજર મેં આપાજી
જ્યારે દેખુ છાયા તેરી રામ,
જ્યારે દેખુ ઘાતા મેરે રામ,
ગવરીના પુત્ર ગણેસ મનાવોરે,
હેતે હાલ હુલાવો રામ
ખાવન ખખડતે ચોરાશી ચોટાં,
મારા સતગુરૂ રમીઆં રામ.
તલભર તાળાં રજભર કુંચી,

સોહી૦

સોહી૦

સોહી૦

મારા સત ગુરૂએ ખોલ બતાયા રામ.	સોહી૦
સંસાર સાગર મહા જળ ભરીઓ,	
નારૂંડે તાર મીલાયા રામ.	સોહી૦
આરે ફેવલ છોડી કરીને,	
ફુગ મહોત બનાયા રામ.	સોહી૦
મચ્છંદર પ્રતાપે જતી ગોરખ બોલ્યા,	
ખોગ નરસો પાયા રામ.	સોહી૦

ભજન ૭૩.

ડાપણ તારૂં જાણ્યુરે, ડાહ્યો ડાહ્યો તું ચામાં	(ટક)
જ્ઞાન સુધારસ મુકી આખર, માયા વિરુદ્ધ ચહામાં	
રંગ રાગથી રીઝે ધડીમાં ધડી વૈરાગે ઝુઝે:	
તાણા તાણથી પાપી ચેતન,	
રધવાઓતું ચામાં	ડાપણ૦
ચેતન જાણે ચક્ર ગગનમાં, મન પકડી પટકે છે-	
ધીરે ધીરે સાધ સાધના આખો લાડુ ખામાં.	ડાપણ૦
નવીન બાપડા નાથ ચરણ ધર, આડો અવજો જામાં;	
દીન બંધુમાં રાખ્ય ભરોસો,	
ખાલી ખાસડા ખામાં.	ડાપણ૦
મનજી મિત્ર ધડી માફ રાખ્યને, બાપ પગે પડી વીનવું:	
છોડય નાડયને હવે અનાડી,	
પાતક પ્યારો પામાં,	ડાપણ૦
ધાન્ય ધરોને ધન જન રમણી બલા બલાએ મુકીરે,	
તારી ગતી તું લે સુધારી, જીવ ખીજમાં પ્રેમા.	ડાપણ૦
અલખનીરંજન ચિહ્ન ધન મંગી, ચેતન આત્મારામીરે	
પાપે કુખી મંગા મુકી, વૈતરણીમાં નહામાં.	ડાપણ૦

ભજન ૬૪.

અવીચળ કોઇ નહીરે, મનતુ માકર કોની આસ	(૨૬)
સ્વમવત સંસાર દીસે, સમજપદ અવીનાસ	અવીચળ.
આપ મુળને સ્થુલ સુક્ષ્મ, વધરાટ ચૌદ લોક;	
બ્રહ્માંડ દીસે વણસતું માંડણી માંહીતે ફેક.	અવીચળ૦
કદપનાએ કહીએરે, વાણીએ કરીએ જોહ;	
કાલ કરતવ્ય જોટલું, ભાષ અંતે વણસે તેહ.	અવીચળ૦
સનીપાત શરીરનો સમયે ન પ્રગટ થાય,	
ભુવન કેરા ભુપતિને ધર તણ વન જાય.	અવીચળ૦
ચાર વરણને ચાર આશ્રમ અવસ્થા છે સાર,	
તેને અધીકારે ઉપદેશ દેવે ગ્રંથનો એ વિચાર.	અવીચળ૦
વૈરાગ અંજન ગુરૂ આજે ત્યારે ઉઘડે આંખ,	
પડળ સઘળાં પરાં થાએ શાસ્ત્ર પુરે સાખ.	અવીચળ૦
અવિદ્યાને ઝોળખી વિદ્યા વડે કરે નાસ,	
પછી વિદ્યા મુકી મધ્યે ઉપજે સંન્યાસ.	અવીચળ૦
દ્વૈત સઘળુ ટાળતાં અદ્વૈત ધડ રહે ત્યાંય,	
મહા મંત્ર ખરા પુરસનો હર્સની ગૃહલાય.	અવીચળ૦
થાતાં તે થાએરે નહીરે, જનાં ઝટ નહીં જાય;	
પિંડ પરમાત્માતે જોમનો લેમ સદાય.	અવીચળ૦
દેહ ભાવે ન દેખીએરે, આત્મ ભાવે નિત્ય;	
એળે સમજણુ ભુડીયોરે, અનુભવીની રીત.	અવીચળ૦

ભજન ૬૫.

તારા મનમાં જાણે છે જે મરવું નથી જો,
જોમ પીપળના પાનને ખરવું નથી જો.

(૨૬)

અરે જે ઠેકાણે ઝોઢાડી મંગળ ઘાટડી ને,
 તેજ ઠેકાણે બધારે તારી ઠાઠડી ને. તારા૦
 જે ઠેકાણે વાજાં તારાં વાગીઆં ને;
 તેજ ઠેકાણે લેવાસે તારાં જાજાં ને. તારા૦
 તારે પ્યારી બિના કેમ ચાલસે ને,
 ચુકે ભાંગીને એતે ખુણે બાલશે ને. તારા૦
 જે ઠેકાણે લખો કકોતરી ને,
 તેજ ઠેકાણે લખશે કકોતરી ને. તારા૦
 રસીરાજનાં વચન સત જાણુને ને,
 હરી ગુણ હરખે શું વખાણુશે ને. તારા૦

ભજન ૭૧.

હારે તેતો મનખ્યા જનમ. ગુમાબ્યો,
 તેતો ફેગટ ફેરા ખાયે હે;
 નરનામ ન જાણ્યું તેં રામનું (ટક)
 સુધ સુધ સારી રેન ગુમાવી,
 દિવસ ગુમાબ્યો ખાધ;
 હીરલા સરખો જનમ ગુમાબ્યો,
 હીરો કોડીને બદલ જાય. નર૦
 સુખીયા મરે સુખ ભોગવી.
 દુઃખીયા મરે દુઃખ રોધ;
 જનમ રનેહી છે નેડો રામનો,
 તેણે સુખ દુખ સહોઆ સોધ. નર૦
 સુખ દેખી મત રાચીએ, વીપેત પડે મત રોય;
 સંપત વિપત દોનું એક છે,
 કિરતાર કરે સો હોય. નર૦

હિયા તેતો આથમે, કુલ્યા સો કરમાય;
 અડે પડે દહાડો નમે, લખ્યું ન મીથ્યા ચાય. નર૦
 માતા મન જેમ બાળશું, મીન તણું બળમાંય;
 ધડો એક વીધી ને પડે,
 તો તલપ તલપ જીવ જાય. નર૦
 અનલ પંખીતે વેગ ધણો, હિડી આકાશે જાય;
 દ્રષ્ટી થકી ફળ નીપજે.
 એનો સાર કહ્યો નવ જાય. નર૦
 જેસો રંગ પતંગકો, તેસો હે સંસાર;
 રામ નામ રંગ એક છે,
 રોહીદાસનો પ્રાણ આધાર. નર૦

હરદાસનાં ભજન. ૭૭.

નાદાનસેં ધનસાન, કબુ આસનાં કરનાં
 ને દીલકા દગાબાજ, સંગ કરનાં તોખી ડરનાં (ટક)
 દીન ચારકા મીજમાન, મુકર અલખતો હેદો ચાર;
 ડરનાં ખુદા કે કાપસેં, પાજી દેખ દેખ ધરનાં નાદાન૦
 હરમત રહે જ્યું અપની, ઇતમાં કરાવે કામ;
 કમરકું તુંબા બાંધકે, દરીઆકું તરનાં. નાદાન૦
 જીસકાળે મુકેન સાડ નહી, કુડેસે દગલબાજ;
 બેઇમાનકે નર ફેસે, કઈ માનતો નબે કરનાં. નાદાન૦
 હરદાસ હુકમ માન, બાત સારકા સદાઈ;
 સાચી લગનમેં સાદીલો, સાધકું સમરનાં. નાદાન૦

ભજન. ૭૮.

ગુજરગી હિમર સારી ધધે મેં બ્યાન તેરક;

ખાહરે બતી લગાઈ, બીતર રહ્યા અધેરા.	ગુજરેગી૦
સંસાર જન સપને જેસા, હેંજી ધનમે કયું ધેરા;	
ઉઠે જગેરે અજના, તું સુનતા હથકે બેરા.	ગુજરેગી૦
જીજીકે જોરસેં ચલતા, શિરપે કાલકા હે હેરા;	
માર ખાયગા મરજાયગા, પછે બોત ફરેગા ફેરા.	ગુજરેગી૦
હરદાસ સાફ દીલકે, લીયા રાત ગુરકા સેરા;	
એકે પલમે પ'ર ઉતરે, નામ કયા હય તેરા.	ગુજરેગી૦

ભજન ૭૯.

અપનાં દીલ સમજ નહિં તો,	
ઓરકું સમરના સો કીયા,	
જસકી નજરમેં ઝેર હય,	
ઉતકે ધરો જનના સો કયા;	
ધર જાય જનકે માન નહિ,	
ઉતકે ધરો જનના સો કયા.	અપના૦
જસ ચીજમેં લીજત નહી,	
ઉસ ચીજકો ખાનાં સો કયા;	
જસ રાગમે મગ નહીં,	
ઉસ ગીત કો ગાના સો કયા.	અપના૦
બીતર ન ભોજ પ્રેમકા,	
ખહાર ધુલવાળાં સો કયા;	
દોજખ જદામેં દુગતા,	
તો રાખનાં જાનાં સો કયા,	અપના૦
સુને ગમાઈ સાહીબી,	
અખ જમ પસ્તાના સો કયા;	
શુલા ઉસકે નામકો,	

શ્રીર બીસ્ત કે નહાનાં સો કયા. અપના૦
 નાશયત નર લગી ઉન જીવકો,
 અગેસે અથડાનાં સો કયા;
 ગાફલ ન જીએ જાનકો.
 શ્રીર ઉનકો ખતલાનાં સો કયા. અપના૦
 હરદાસ હરદાસ સાંધકો,
 કર યાદ મલરાનાં સો કયા;
 વાલે વસીલે હોયથે,
 દુનિયાસે કર જાનાં સો કયા. અપના૦

ગંગદેવદાસ.

ભજન ૮૦.

નુરદુરમા પર વારી ખાવિંદ નિતિની ચડે અસ્વારી,
 પુકમ કરે તો રહીએ હનુરમા નુરદુરમા પર વારીજી—ટક
 પાંચ તત્વકા બન્યા બંગલા દશમાંહી મેળી ખારીજી
 અરીનાસી તો આવેને જાવે શરભંગીના વારી નુર૦
 છાંયાની સાથે સમપણ કીધું તન વીધાણું ગુર ખાણું
 ભવ સામરથી તારી લીલાં વાલમ તારે વાણું નુર૦
 પુરખે તો પીર પોતે પધાર્યો નકલંગ નેજા ધારી
 લીલાં ને પીળાં નીશાન ફરકે દરગા ઉપર વારી. નુર૦
 પ્રીત વીના પ્રમોદીને જોને ખાંડ લાગે તે ખારી
 હેત વિના હરી હાથ ન આવે હેત તણી ખલિહારી. નુર૦
 આતમ ચીન્થો આતમા તેણે દીલની કુમળ ટાળી
 ગંગદેવ દાસ માહુરાને ચરણે અલખલીઓ ઉમારી નુર૦

ભજન ૮૧.

પ્રભુ વાલા પીર પાદશાહ,
 ધુન ધણી મેં ધાર્યો, ધુન ધણી મેં ધાર્યો
 એવો પ્રગટ પરચો ભાવ્યો,
 પ્રભુ વહાલા પીર પાદશાહ—ટેક.
 આપ ન સુજે પથરા પુજે આંખલડીએ અંધારે!
 અંતર જોતી અળગી મેલી દીવડીઆ શું બાળો—પ્રભુ
 ઘોળામાંતો ધુળ લગાડી ખુશ બતાવ્યો ડારો
 અઢાર વરણ એક પ્યાલે તુરી જન નજર ભાવ્યો—પ્રભુ
 ગંગદેવ દાસ ચરણ પ્યાસી નેનમાં નેન મીઠાચો
 મેર કરીને મંદીર પધાર્યા હેને હરી ગુણ ગાયો—પ્રભુ

ભજન ૮૨.

તુલસીદાસ

આનંદ કંદ અજોખ્યાના નાયક જનકી ભુજવામ
 પોઠે સુખ સેજ સીતારામ ૮૩
 પ્રભુજીને કનક મંદીર પુરપસેજ કોટી ઉદય લયભાન
 દેવતા સરવે યોડીયે સનમુખ આયે હનુમાન પોઠે સુખ.
 શેષ સ્મરણ કરતા નીસદીન ધરત શંકર ધ્યાન
 ગરવ ગજન રામરાજ સકળ પુરણ કામ. પોઠે સુખ.
 સરજી કીનારે અજોધા નગરી જ્યાં બીરાજત રામ.
 કૌસલ્યા સુન સેજે પોઠે નવલ સુંદર શ્યામ. પોઠે સુખ.
 સુવરે ચંદન અંતર અરગજ કનક ડાયા ભરપાન
 દાસ તુલસી લોકે ઠાડે મેવા દ્રાક્ષ બદામ. પોઠે સુખ.

ભજન ૮૩ જગાડવાતું

જગો હરી જગના જીવન પ્રાણ જગો મારું સાચુ ધરેણું શ્યામ.
વીઠલ વેલા જગો. ટેક

માતા જગાડે જગો કાનુડા ગાંદરે હાગી ગાય
સાથ સામા સાદ કરે છે માવેય મેળો યાય વીઠલ.

વીઠલ વનમાં મોરલા બોલે સુખે થયું સવાર
વેદની વાણી બહા વાંચે પુજા સો પ્રસાદ વીઠલ.

અરકરડાં ચગ ચગવા બાઝ્યાં ચકવા મેળો યાય
વેણુ વગાડો ધેન ચરાવો ગોપીઓ મંગળ ગાય વીઠલ

દેવીઓ ભગત મુક્તી માગે દાસ કેરો દાસ.
દરસન દેખે પરસન રહેજો, વૈકુંઠ કેરો વાસ. વીઠલ.

ભજન ૮૪.

રામને બળ્યા વિના પ્રભુને બળ્યા વિના
જાતી રહી જીવાની ટેક. ટેક.

સરોવર દેખી હંસે લીધો વીસામે બાધ
આ મ થયો મારો રાજ

હરીજન હંસલો જાણે હાલવા લાગ્યો

ત્યારે પરદેશી માળારે પેખી. ૧

જીવાની જાતારે તુંને કાષ્ટ નવ સુખ્યરે

ધડપણ આવ્યું જાનું માનુરે. ૨

કાળા મટીને ઘોળા આવ્યા બાધ

આવી મેતની નીશાની. ૩

કંકુ વરણી કાયા કામ નહી આવે.

કેસર વરણી તારાનુર

મુવા પછી તુને સળગાવી દેશે
 ત્યારે હીડી જાય છે તારી વાણી. ૪
 જરા પોચીને તુને જમડાએ ઘેરો લાઇ
 રે વાંસે આંસુડાની હેલી
 જોધા પ્રતાપે ભણે ભગવાન દાસ
 રંગ તોરી આમાં રેલી રે રામ. ૫

ભજન ૮૫

રૂડા રામને મનાવો ગુરુપતિ દેવને મનાવોરે હેજી
 જીરે સાયર જળ ભરીઓ. ૧
 રાજા કુંડા એની પ્રજા કુંડી
 કુંડા કળજીગના મેહુલીઆ હેજીજીરે ૨
 નર કુંડા જેની નારીઓ કુંડી
 કુંડા કળજીગના નેડા હો, જીરે ૩
 કાલર ભોમીમાં ખીજમતવાલો
 પણુ જો તરીએ ગાડા લાવો હો જીરે ૪
 ખારા સમદ્રમાં મીડી એક વીરડી
 ભવસાગરમાં રૂડા હીરા હો જીરે ૫
 કે પાલજીશી નુગરો વન ફરવો
 અમીરસ ઘોળા ઘોળા પીવો હો. જીરે ૬

કુંભારાણાનું ભજન ૮૬.

એ ભલો ભલો મેવાડનો રાજા રાણો કુંભોજી
 કુંભારે સરીખોરે હરીજન હેતે મળોરેજી
 જોતર ખંડમાંથી ચારણુ આવ્યોરે હાં
 અને આવ્યો આવ્યો કુંભા તોરે મોલરે એ ભલોજી

રૂપુ માગોતો ગઢવી સોનું આપુરે હાં	
અને આહું આહું ગરથને બંડારરે.	એ બલો૦
સોનું રૂપુ મારે અંત બજોઈ રેં હાં,	
હું માગું કુંભા તારી રાણીરે.	એ બલો૦
અસત ખોહું તો માંડે સત હાંરે હાં.	
અને સુના સુના મોલ તમારારે.	એ બલો૦
સાંજ પડી સતીએ દીવડીયા રચાવ્યારે હાં.	
અને મોલે આખ્યો ગઢવી ચારણરે.	એ બલો૦
હરતા હરતા ગઢવી વેણ લાવ્યારે હાં.	
અને જ્યારે જીવે કુંભો રાણોરે.	એ બલો૦
સત્તાર પડીને ચોરે ચારણ આખ્યારે હાં.	
અને સુતો માલાને જગાડ્યારે.	એ બલો૦
ફરજોડી ગઢવી પાય લાગ્યો હાં	
અને સાચું સાચું ધરમ તમારે	એ બલો૦
માલદેની કુવરી સતી લીલાવતી બોલ્યારે હાં	
અને મારા હરીજનનો અમરાપરમાં વાસરે.	એ બલો૦

ભજન ૮૭

કુંભારાણા આપણે સાચાં જ્યારે સદી રચાવીને	
જ્યાં આઠ કુંળ પરવત નવ કુંળ નાગ.	
સતની દોરી મેઘ ધારવે ગરાઈહેળ,	
ત્યારે નુરીજન પોમ્યા સોષ નરવાણાં,	
સત વિશ્વાસે સદાય મુની સીધારે હોળ.	ટેક.
કુંભા રાણા દીલીનો સઘ જ્યારે દારકાં ચાલ્યો હેળ,	
ટોકા આપ્યો રોષદાસ ચમાર--	
સોનાની ચુડીએ સતીએ હાથ બરાયો,	

ચુંદડી મોડીઓ આવ્યા આપો આપ. સત વિશ્વાસે૦ ૨

અને કુંભારાણા સંધરે જેસંગ નવાણુ મળાવીઆ,

પાણી નાવ્યાં ટાંક લગાર;

મેઘ માયરે ન્યારે કાયા હોમાવીહેજી

ત્યારે પાણી ભરે સોઘ પાણીઆર.

સત વિશ્વાસે. ૩

અને કુંભારાણા રૂપી માતમ ધરે જામે રચાવ્યો.

ત્યારે પાટે પધાર્યા રૂપાદે નાગ,

કનક થાળનો કીધો વાલે કરંડીઓ.

હેરણું હેરે માલદેરાય.

સત વિશ્વાસે૦ ૪

અને કુંભારાણા પોકા રંગમાં પીર રામદે સીધારેજી.

સાથે સીધ્યાં તોળલદે નાર.

દેવજી ચણાવી ધરમની ધન્ય બંધાવીજી

અને ધન્ય ધન્ય અજમલ ધર અવતાર.

સત વિશ્વાસે૦ ૫

અને કુંભારાણા ઢેલડી નગરમાં ત્રણ સુતી સીધારેજી.

રાવતો રણસી ને ખીમડો કાટવાજી,

કાશીએ જઈને કરવત મેલાવીઆં,

ખાંત છોડાવ્યા ચૌદ હજાર.

સંત વિશ્વાસે૦ ૬

અને કુંભારાણા આપણે ધણીએ

ન્યારે જગત રચાવીઓજી

ત્યારે પાટે પધાર્યા નકલંગી રાજ.

મેઘ માકરો શબ્દ દાખવે.

સોઘ સંતનો અમરાપરમાં વાસ.

સત વિશ્વાસે.

શીળદાસ ૮૮.

જીરે સંતો આજ મંડપમાં આનંદ વરત્યોજીરે.

તમે જતીરે સતિ મળી જગજીરે,

હે સંતો પ્રેમે ગુરુજીના ચરણ પાખાજોછ.
 તમે મનરે વસ્તાં ફળ માગોરે હે સંતો આજ મંડપમાં: ટેક
 જીરે સંતો પ્રથમ પારવતીએ શંકર પુજ્યાજી,
 ઇતો નીજયા ધરમને માટેરે.
 જીરે સંતો ધન ધન માતમ નીજ ધરમના,
 ઇતો સાટવીયું ચીરને સાટેરે,
 જીરે સંતો બ્રહ્માને બ્રહ્માણી આવ્યાંજી,
 ઇતો પરમાર્થે પરવરીયોરે;
 હે સંતો હંસલો ગીતાનો હારદ લઇનેજી,
 ઇતો ધરમ લાખેણુને વરીયારે;
 હે સંતો ઇંદ્રને ઇંદ્રાણી પોતેજી,
 ઇતો ઝાળખીયા આદ સ્વામીરે.
 હે સંતો અભેદાન ઇંદ્રને આપ્યાંજી,
 ત્યારે વીશેની વેદના વામીરે;
 હે સંતો વૈલોચન બ્રહ્માની પાસેથી
 રૂડો ધરમ રૂઢમાં ધારોરે.
 હે સંતો પાડો વળીને શેન ન જોયુંજી,
 તો હાથે કરી ભવ હાર્યા રે;
 હે સંતો ભક્તિ ભોળાપણુ ભેળુ ન ચાલેજી,
 તમે જોજી શકો તો જોજોરે
 હે સંતો શીળદાસ કે આ છેલ્લો જનમ છે,
 એતો જોમ મળે તો જો જોરે

કબીરનાં ભજન. ૮૯.

ગમ નામ જગ્મ જાણો સંતો રામ નામ જગ્મ જાણો; (ટેક)
 આતમ તત્વ પિછાણો, સંતો રામ જગ્મ જાણો;

પૃથ્વી તેજ પવન ઓર પાની, ચારે ગગન સમાણો. રામ૦
 કાણુ મરે કાણુ અવતરે બાપ, કાણુ જીતે કાણુ હારે;
 જલકી લહેરી જલસેં ઉપની. કાણુ તારે કાણુ મારે. રામ૦
 કાયા કુંલ લે જળમાંહી ધારયા, બાહેર બીતર પાણી;
 કુટી. કુંલ જલસેં લળીઆં સો ગત બીરલે જાણી. રામ૦
 હરી અથાહ થાહયે પાયો, સાહેર સુયતા સમાણીરે,
 હીમર જળ કાલે કહા. કરહી, મીનહી હો ગયો પાણી. રામ૦
 ગુરૂ બીનજાન રામ બીન બોલે, મીથ્યા વાદ કહાવે,
 કહે કબીર ગુંગેકી સમસા, ગુગા હોયસા પાવે. રામ૦

ભજન ૯૦.

જા ધર કયા નહીં, કીરતત્ર નહીં સત નીં મીજમાના;
 તા ધર જમડે ડેરા દીના, સાંજ પડે સમસાના. જા૦
 કુન્ધો કાગણુ કહાહી રતહે, કહા દીપ લાવન અંગા
 એક પક્ષમાં ફના હોગયગા, જેસા રંગ પતંગા. જા૦
 નાબી કમલસે નાવ અક્ષતહે, દવાદસ મીન ઠેરાના,
 અધર તપ્ત પર દેખા તમાસા, સત ગુરૂકીસાના. જા૦
 વેહ વેરાગે ગુરૂ ગમ જાગે, સત ગુરૂ નામ નીસાના
 સાધુ જનકી સેવા ન કીની, કીસ વીધ હોય કહપાના. જા૦
 મેરી મેરી કર કર મૂરખ, મિટો નહીં માન ગુમાના.
 કહેત કબીરા સુનો બાપ સાધુ, કીસ બીધ હોય કહપાના જા૦

ભજન ૯૧.

સતો જીવન મુક્ત હમારાજી, ના કશું સંસાના કશું ધોખા
 કર્મ બર્મ તે ન્યારા. સતો૦
 પાંચ તત્વતો હમહી ચીન્હાં, હમહી ઠાડી કાયા.
 જલ થલમેં હયે મેરા પસારા, સખ હે મેરી માયા. સતો૦

ઓમ સો ધુન રણકારા, સોહી સમરન કીના;
 ગુપ્ત પ્રગટ સખમે રહેવે, સો ગત કો વીરહે ચીન્હા. સંતો૦
 રહેત પુરસકી ખખર ન પાવે,
 સાધુડાં ધરો ધર બોધ પ્રસારા;
 જ્યોતી સ્વરૂપી નીરંજન,
 ભજન કર રહ્યા હમારા. સંતો૦
 ખુદ વાણીમાં કહી સમજવું, સત્ય શબ્દ હમકી ભાખ્યા
 સાધુ હોયસો સમજી રહેવે, સોષ હમારી સાખા સંતો૦
 અણુજ લોક જુએ નહીંને, જુએ તે હયે મંના:
 કહેત કપીર મેં કહેતી, ક
 ભાખ્યું અગમ પાર અનતા. સંતો૦

ભજન ૬૨.

સતો બાધરે ઉન ધરકી મોહે સત સમજાયે.
 જ્યાં ધરસે ધ્રુવા આયાજી (ટેક)
 સતો બાધરે કાયા છોડ ચલે જમ હંસા,
 તખ જીવડા કહા જનમ સમાયાજી. સંતો૦
 સતો બાધરે કોષ પુજે શીવ શક્તિડું,
 કોષક પીર મનાવેરેજી:
 સતો બાધરે અશખ પુરૂષકી આદ ન જાણે.
 ફેગટ ફેરા ખાવેજી. સંતો૦
 સંતો બાધરે ધ્રુવા વિશ્નુ મહાદેવ સ્વામી,
 પથરા નામ ધરાયાજી;
 સંતો બાધરે ઉન પથરેકું કાલ ન વ્યાપે,
 સુના મર મર જાવેજી સંતો૦

સંતો ભાષરે ઘડીઆ દેવલકું સખ કોઈ માને

અણુધડ માને ન કોઈજી

સંતો ભાષરે તુરત સુરતસેં જો કોઈ માને.

નિરબેકા ફળ સોયેજી;

સંતો०

સંતો ભાષરે ઘાટ વધરાટ કહું જીન હોતાં,

પુરણ હુતી માયાજી;

સંતો ભાષરે અજળ રમળ વેઈ નેના જીન હોતાં,

તળ જીવડા કહાંસે આયાજી;

સંતો०

સંતો ભાષરે મેં મેરી મમતાકું માર હટાયા,

તળ જાઈ સુક્ષમ પાયાજી;

સંતો ભાષરે સુરતા સોહાગણુ ચરણ જોઈ લોટી,

તળ જાય પ્રીતમ પાયાજી.

સંતો०

સંતો ભાષરે સાધન સમજ મન મેરા,

ગુરુ ગમસે ભેદ પાયાજી;

સંતો ભાષરે કહેત કબીર અલખ અવીનાશી;

યમકે સકટસે છોડાયાજી.

સંતો०

ભજન ૯૩.

રામ ભક્તિ તે ક્યુ નહીં સાધી

તેં કેમ ન મુવા જીવ અપરાધી.

(૮૬)

ધરી મનખા દેહ જગમેં વીગેષ,

પૃતર પેલે વાઢીમા તન મુષ;

રામ०

ગર્ભ ભજન ક્યું ન હોઈ તેરી માષ,

જેણે ન સેવ્યા હોયે રઘુરાયે.

રામ०

ગુનકોકો ખેટા આપ કીનહીંકું કહેવે,

ગુરુ વિના જ્ઞાન ચેલા કીનહીંસે લેવે.

રામ०

કહેત કબીર સુનો સુંદર રૂપા.

રામ ભજન બીન પડો જમ કુંપા.

રામ૦

ભજન ૯૪.

અંગલા ખુબ બન્યા મહારાજ, ન્યાં મેં નારાયણ બોલે ટેક
 ઇસ અંગલે મેં દશ દરવાજ, બીચ પરનકા થંભા;
 આવત જાવત કાઈ નવ દેખે, એહી બડા અચંબા અંગલા૦
 ઇસ અંગલે મેં બાજાં બાજે, બાજે સાંજ સહેરી.
 તાલ પખાજી ઓર મરદંગ બાજે, રાગ છત્રીસેં ગાવે અંગલા૦
 હાડ ચામકી દેહ બનાઇ, તામે નાડીકા કોટ;
 બાજીગરને ખેલ મચાયા, રંગ ખુબ ચડાયા અંગલા૦
 પાંચ પચીસેક પાતર નાચે, મનુવાં તાલ સખવે,
 સુરત નુરતકી મરદંગ બાજે, રાગ ચત્રીસેં ગાવે અંગલા૦
 રોમ રોમથી છોય બસાઇ, ત્રણ ગુણકા માલા;
 કહેત કબીર સુનો ભાઈ સાધુ, ચેતન સુનવા વાળા અંગલા૦

ભજન ૯૫

રામ ભજનસે લાગીરે વીરા કબીરા,
 ક્યકા લયા વેરાગી જ હો હો હોજી—દોહ
 ચંદાબી નહોતાને સુરજબી નહોતા રે હો હો હોજી
 નોતા નવ લખ તારારે. વીરા૦
 મહાદેવજીકા જનમબી નહોતા રે હો હો જી,
 તે દનકા બેખ હમારારે. વીરા૦
 ધરણી નોતી ક્યાં જનમ ધર ગોરેહેજી,
 નીર નહોતાં ક્યાં નાવું રે, વીરા૦
 પૃથ્વી નહોતી ત્યાં પાલ ધર ગોરેહેજી,
 અખંડ હોય ત્યાં જાવુંરે. વીરા૦

અધાર અંધકારમાં કાંઈ નવ સુઝેરેજ,
 નોતા ગુરૂ નોતા ચેકારે. વીરા૦
 તે દીનકી મુંડ મુંડવી રે હે જી,
 તેહના ફરં એકીલા રે. વીરા૦
 પેલા જીગમાં પતર પાવડી લીધારે હેજી,
 દુખ જીગમાં ઝોળી ઝંડારે. વીરા૦
 ત્રેતા જીગમાં આડઅધ આંધ્યારે જી,
 કાળજીગમાં ઝોળી ઝંડા રે. વીરા૦
 સહેજ સહેજે ગુરૂ ચેના મળીઆ રે હેજી,
 ગુરૂ મળ્યા રામા નંદારે.
 કહેત કબીરા સુણો સાધુરે હે જી,
 આજી ભયા આનંદારે. વીરા૦

ભજન ૯૧.

રામ સમર રામ સમર, રામ સમર ભાષ,
 નામ નામ સુમર જીન, જીડત ભવ માંહી. ટેક.
 જનિતા સુત દેહ ગેહ, સંપતિ સુખ દાષ,
 પ્રાનમે કષ્ટ નાહીં તેરો કાલ જત આષ. રામ૦
 અગ્નમેલ ગજ ગણિકા, પતિત કર્મ કીને,
 મોખી ઉતર પાર પડે, રામ નામ લીને. રામ૦
 સકર ફકર ચોનિ ભ્રમત અખ કયું લાજ ન આષ,
 રામ નામ છાંડ અમૃત, કાહેકું ત્રિપ્પ આષ. રામ૦
 ધર્મ કર્મ, તજી કુકર્મ, રામ નામ લેહી,
 ગુરૂ પ્રસાદ સુન કબીર, રામ કર સ્નેહી. રામ૦

ભજન ૯૭.

અખ તુમ કય સમરોગે રામ,

મર્ઝાં કુલીમે જપ તપ કીને;	
નીકલ હુવા બધમાન.	અખ૦
બાલપનો હંસ ખેલ ગુમાયો,	
તરેન પનમેં કામ.	અખ૦
હાથ પાંવ જમ કાંપન લાગે,	
નિકલ ગયો અવસાન.	અખ૦
ભુડી કાયા ભુડી માયા,	
આખર મોત નિદાન.	અખ૦
કહેત કબીરા સુનો ભાષ સાધુ,	
જીવડા દો દીનકા મીઝમાન.	અખ૦

ભજન ૯૮.

ખલક સખ રેનકા સપના,	
સમજ મન કો નહીં અપના.	ટેક૦
કહ્યુ હે લાભકી ધારા,	
અહે સખ જાત સંસારા.	ખલક૦
ધડા જ્યું નીરકા પુટા,	
પરા જ્યું ડાલસું તુટા.	ખલક૦
ઝેસી નર જાન હંદમાની,	
સમજ મન ચેત અબીમાની.	ખલક૦
ભુલ્યો મત દેખ તન ગોરા,	
જગતમેં જીવના થોરા.	ખલક૦
તમે મદદ લોભ ચતુરાષ,	
રહો નીસંક જગ માંધ.	ખલક૦
કુટુંબ પરિવાર સુતદારા,	
હિસી દીન હોયગા ન્યારા.	ખલક૦

નિશકં જીવ પ્રાન જીવેગા,

કામ નહોં કામ આવેગા.

ખલક૦

સદા મત જનો એ દેહા,

લગાવે રામસે નેહા.

ખલક૦

કટેગી જન્મકી કાંસી,

કહે કબીરા અવીનાશી.

ખલક૦

ખાણુનાં ભજન ૯૯.

પાણીનો જેલ બનાવ્યોરે,

એનીતો કહીએ અકકલ ધણી,

સહુથી રમનારો રે,

શોભા તો એના નામ તણી.

ટક૦

ખરં એ પાણીને ખોડું એ પાણીને,

પાણી અશીષુને ખાંડ;

એ પાણીથી થયાં નર નારી,

એ પાણીથી બ્રહ્માંડ.

પાણીનું બન્યું મોતીરે,

પાણીની બની હોરાકણી

પાણી૦

પાણીની અમુલ્ય કાયા બનાવી,

હાડ ચામ લોહી માંસ;

પાણીનાંરે પશુ પંખી બનાવ્યાં,

પહાડ પથ્થરને ચાસ;

પાણીના હાથી ઘોડારે,

પાણીની શાલ પામરી બની.

પાણી૦

પાણીના રે પથરંગ બનાવ્યા,

અઢાર બાતનાં રે અજ;

હુથી ન્યારે મારો સાંઘ ખીરાજે,
તેને દેખીને થયો છું દંગ;
સંગ કાઢો તેનારે,
સતો તો આત્માની ગણી.
અક્ષરાર્થ અક્ષર બ્રહ્મ નિપાવ્યા,
તે અક્ષરથી નરને નાર;
ઓંકારથી ત્રણ ગુણ નીપાવ્યા,
એ અદ્ભુતની નીરધાર;
ઓગણત્રીસમાં મહા વિસ્તુ રે,
ત્રીસમાં બાપુ ગાય ભણી.

પાણી.

પાણી.

ભજન ૧૦૦.

ભેદ જોણે જાણ્યોરે, તે તારો તો તરત બન્યો,
અત્રીશ આબ્રહુ અગે ધરી નારી નાક વિના તો શબ્દમાર;
કવીબ ને આપનું આપ ન જાણ્યું તે કેમ કરી કિતરે પાર,
સાર કયાંથી મળશે રે, ભણ્યો ખરો પણ ન ગણ્યો. નામ૦ ૧
વાંઝણી નારીને સ્વપ્નું આવ્યું છે પુત્ર નથીરે એની પાસ,
એમ ભજન દેખા દેખી કરે છે, તેની કેમ પુરી થાશે આશ્વ;
કેને બાપ કહેશે રે, વેશ્યાએ જે પુત્ર જાણ્યો. નામ૦ ૨
નામ ગુણને રૂપને નાશ, વળી એથું પદ અવીનાશ;
એ ચોથા પદનો ભેદ જાણે તેને, કહીએ હરી તણો દાસ,
નાકરી કર્મનો રે શંસે એક પળમાં હણ્યો. નામ૦ ૩
ગરીબી રાખી તમે ગુરને ચાહો, કરો શબ્દનો તોલ,
આપણુ થકી જે અદકા મળે તો, તેનો ધારણુ કરજો બોલ,
ગુરને સંગ બાપુરે, અનામી નામ પોતાનો બન્યો. નામ૦ ૪

ભજન ૧૦૧.

કામ ક્રોધ ઓર લોભ મોહકા, જ્યેન દુર લગાવે,	
ધસમે કુચ્છ સંદેહ નહિ હે, મોક્ષકી પદવી પાવે.	કામ૦
ભવસાગર કા કડીન હે તરના, હર કોષ ગોથે ખાવે,	
જ્ઞાનકી બેડી સતકી બલા, નિશ્ચય પાર લગાવે.	કામ૦
જગ્ય ઇશ્વર કપા હોવે જ્ઞાન નેત્ર ખુલે જગ્ય,	
કપટ દંભકા ધુલે મૈલ સળ, શુદ્ધિ મનમેં આણે.	કામ૦
રાત અંધારી આધી ચલની, ડગર હાથ નહીં આવે,	
અગવા અપના કરો જ્ઞાનકા, જીતેમે રાહ ખતાવે.	કામ૦
ઇશ્વર ઉધર કયોં શીરે ભટકતા, કયોં મનકો ભટકાવે,	
જગત પીતા પર નિશ્ચે હો તુ, મન સ્થીર હોજાવે.	કામ૦
ઇશ્વર ભક્તિ કર રાત દિન, ઉસીમેં ધ્યાન લગાવે,	
ઉસીકી નીશદિન કરે યાચના, મન મંગ ફળ પાવે.	કામ૦
વૈદક ધર્મ ગૃહન કરે ઓર વદદક ચલન ખનાવે,	
એક ઇશ્વરકી રહે ઉપાસક, તમ પર મુક્તિ પાવે.	કામ૦
મત્યકા સેવન જે કોષ રખે, શુદ્ધ ચિત હો જાવે,	
ધસ કે ખીજના નહિ ચિત શુદ્ધ હો,	
કીત નારી ગંગા નાવે.	કામ૦
અજ્ઞય અમર જે અવીનાશી હે, ઉસીસે પ્રીત લગાવે,	
ઉસીકા કેવળ રહે ઉપાસક, અક્ષય સુખકો પાવે.	કામ૦

ભજન ૧૦૨.

વાણી વાણીરે મારા સતગુરની વાણી,
 જીવતા પરજાવી ખાપે મુઆ ઘેર આણી—ટક.
 ખીલો ફુજે મારે મેંસ વલોણે,
 સસરો પારણીએ ને વહુજ હીચોજ,

ખેતર પાકયું રે રખવાળાને આધો,	
હિલટો મરગલે પારાધીને બાંધ્યો.	વા૦
હઠે હાંડી ઉપર ચુલો ચડીઓ,	
જળ કેરી માછલીએ ખગવાને ગળીઓ.	વા૦
આલ નવરસેરે જમીન વરસે,	
નેવાંના નીર તે મોભેજ ચડશે,	વા૦
ખાવો ખોટ્યારે મછંદર કો પૂત,	
મેલી મમતાને લયો અખધુત.	વા૦

ભજન ૧૦૩.

રામ કાફી.

ટીટાડી કહે તજિયે રે,	
ભુમી ઉપર લાર થશે;	
અઢાર અક્ષોણી રે,	
દળ અટવાઇ જશે.	ટેક.
ભુમિ તજી જઇ બ્યોમે વસિયે,	
પણ ભવિષ્ય ન ભુલે,	
કૃષ્ણે કર્યું તે કાષ્ઠથી ન મટે,	
શું ડાહ્યાપણમાં કુલે,	
હજુર હુકમથી રે,	
હોનારું તે સેજે હશે.	ટીટાડી. ૧
રામ પ્રગટીને રાવણ રોબ્યોને,	
પાણીમાં બાંધી પાળ,	
સોનાની લંકા ક્ષણમાં ભુટાવીને,	
વિલિનુણ કર્યો રે ભુપાળ,	
વીશે ભુજ વાઢ્યા રે,	

છેઘાં મસ્તક દશે.	ટીટાડી. ૨
પ્રહ્લાદજીની પ્રતિષ્ઠા પાળી,	
હિરણ્યકશ્યપુ હણ્યો,	
નરસિંહ રૂપ ધર્યું મારે નાથે,	
બ્રહ્માના વરને ગણ્યો,	
હરિથી સરવે હેકું રે,	
ઉગરે નહિ ઉપાય કસે,	ટીટાડી. ૩
ગજધટ નાંખીને ઘોડાં ઉમાર્યા,	
પક્ષીની કીધી પ્રતિપાળ.	
ભાળ મને લાધીરે,	
હરીજનમાં વસે.	ટીટાડી. ૪

ભજન ૧૦૪

કર મન ભજનનો વેપાર,	
ભજનનો વેપાર,	
ધણી તારા નામનો આધાર.	કર.
પ્રથમ સમરૂં શારદા,	
ગણપત લાગું પાય,	
દેવતા ગુરૂ દેવ સમરૂં,	
મને જ્ઞાન નાત્ર બતાવ.	કર.
જેની દીશાએ મારો જીવ નહીં,	
માન મટતું જાય.	
અમૃત પ્યાલા સભર ભરીયા,	
દેખતાં વીખ ખાય.	કર.
ઠાગ વાણી છોડ માયલા,	

હંસની ચાલે ચાલ,
 પાંજરામાં પંખી બોલે,
 તેમ રામ શુંલે લાવ. ૪૨.
 માયલામાં બાવરાખો,
 હેત રાખો ધાર,
 તુમરા નર શું દુર રહેતાં,
 ભેષ એનો તાર. ૪૨.
 પાંચ સાત નવ બાર કરોડ,
 તેત્રીશ તું અવતાર,
 રાવત રણુશી બોલીઆ,
 મારા ગુરુ બેડલો તાર.

હાથી

વાલમ તુંને વેહનીરે, નીશા તુંને કળાંથી મળીરે;
 આતો રંગ શેનોરે, બીબે બીજી બાત પડી. (૮૬)
 આત્મચિના વિના આત્મો તે ભુઠાં પ્લહ જ્ઞાન;
 બકિત તણો જોને બેદ ન લીધો,
 તેતો મેલે કુંસો કરી પ્રાણુરે. વાલમ.
 વા થકો વઢતારે, ટાટે આડી હુડ હડી,
 નટવર હોકર નાટક બેલે,
 ધતો જઘ ઉભો દોર ચડી;
 આ પળ ચુક્યો તારો આત્મો, તો અધવચ રહેશે અડી;
 જોગ તમે સાધોરે, બેસ આઝ્યો ખરાખરી. વાલમ.
 સાધુને સુરવીર સનમુખ ગેજો, સાચી રામ શું સગાઈ;
 પુર વિના નર પ્રગટ હોશે,
 તે ધન્ય ધન્ય અદ્ધી સવાઈ. વાલમ.

રણુવટ ચઢજોરે, સાથે લેજો જ્ઞાન ચુડી,
 નીર વખ હોકર નામ સમરલે, તરવેણી ટંકશાળ. વાલમ.
 દાસ હાથીને ગુરૂ મોરાર મળીયા,
 તે સખળ લીધી મારી સાર,
 ત્યાંથી રંગ લાગ્યોરે, કાઠી માંહીથી કબુધી પરી. વાલમ.

ભજન ૧૦૫.

પતિ તમારી રામ ચરણમાં લાગીરે,
 સુરતા મારી સંત ચરણમાં જાગીરે,
 તેણે મારી ભે લાગીરે, ગુરૂ ભે ભાંગીરે.
 સંત શબ્દ જ્યારે સરવણે સુણાવ્યોને, રેણુંકાર ઉરતો લાગી.
 તરવેણના તીરજ ઉપર મોરલી મધુરી વાગીરે. તેણે
 ઘણારે દીવસ મન કરું દીવાનુંરે ઘટકામાં નવ જોયું જાણી,
 અક્ષી રાત્રી બહુને પુરૂષ મળીયા,
 ત્યારે બાંધે પકડી લે લાગીરે. તેણે.
 દયા કરી મન ડોલતું રાખ્યુરે, તૃણ્યને મેલી ત્યાગી,
 સ્વામીજ આગળ જ્યારે શીશ્વ નમાવ્યું ત્યારે.
 સુરતા સુનમાં લાગીરે. તેણે.
 સત ગુરૂએ શબ્દ જ્યારે સરવણે સુણાવ્યો,
 ત્યારે અંતર પ્રેમ પ્રકાશી.
 દાસ હાથીને ગુરૂ મોરાર મળીયા,
 ત્યારે મટી ગઈ જમડાની ફાંશીરે. તેણે.

લખમો ૧૦૬

જેણે અમર પુરૂષ પધરાયા મેરે દાતા, જેણે અવર પુરૂષ
 પધરાયા મેરે દાતા ખલકા ખુબ ખનાયાજી,
 બીજ વરખમાં વરખ બીજમાં, યાણું ડીક લગાયા;

અંડન વાલે ખેડની પાયા, તો કણ્ણિ કપાસીયા નીપાયા. મેરે.
 સુખમણા નારી સુતર કાંતે, સુરતા તાર મીલાયા.
 તીન ગુણીકા નળી બરાયા, પાંચ તત્વ કે તાણા, મેરે.
 ખડા કખીર સાખ વણુવા બેઠા, હરમદ તાર મીલાયા,
 વણુતા વણુતાં નવ માસ લાગ્યા,
 તો પચરંગી રેગ્ન નીપાયા,
 સત સુધ શબ્દકા ધાગા, શીવણુ વાળા દીરતાગ,
 ટુકડે ટુકડા બેગા કીધા તો સાધુ ખુમ લગાયા. મેરે.
 ગુર હમારા સતકા જ્ઞાની જુના પીર જગાયા,
 દોય કરજોડી લખમો બોલ્યો, તો અંતે રેગ્ને બેળા. મેરે.

ભજન ૧૦૭

જેને દીડડે તેણાં કરે, બાધુ અમને એકા સાધુ મળે,
 ઓઢરમાથી એક ઓઢુ પ્રગટયું, ને ભગત નામ ધરે, આયું.
 નરક છોડાવી કરો નીયાળો, એ અમર લોકને વરે,
 ચાલતા નર વરૂતી ન દુવે, ને પાપ દોષથી કરે,
 વચને વિવેકોને ચાલે સો લખણા,
 ને તો પુછીને પગલાં ભરે. આયું.
 ત્રિગુણ પુત્રગી સાવ સોનામાં તેલકડા ઘાટ થડે,
 ગુરના શબ્દ અઘાટ છે, તે તો બોજો તો ખખર પડે બહુ.
 કાયા તે વાડીતો ભમરલોતે, સદાય ઓથ ધરે,
 આરે સસારીઆમા સંત સુહાગી,
 તે તો ખેડડા ભજન કરે. આયું.
 વરખ રજનો હેમજ પોપટો, તે નીરમાં નીર ભરે,
 દોય કર જોડી લખમો બોલ્યો,
 તે તો શાન્તીના થીંદુ કરે. આયું.

છોટમ ૧૦૮.

મારા સાચના સંઘાતીરે, વખતે વેલા આવજોરેજ,
 મનુષ્યા જન્મ મળ્યો તુને મોટો,
 તો હરી રમરણ નવ કીધું હેજ,
 ભવ જળ પાર હિતરવા ભાષ, નાવ હાથ લીધું. મારા.
 પાપ કરમની કાઠી નાંખી, લોભ કપટજ ભરીયાહેજ,
 સત્ય કમાણી કારે મુકી, પાપે પેટજ ભરીયાં હેજ. મારા.
 પુન્ય તણું તેં નામ ન જાણ્યું, ધર્મ મુક્યો તે જાણી હેજ,
 અંત સમે સૌ આવી વળગશે,
 કરણી કરમ પ્રમાણી હેજ, મારા,
 પ્રભુની પ્રભુ તાઠ ન જાણી, વિષયમાં રહ્યો તું માંણી હેજ,
 વીષય વાસના દુર તજીને, પ્રભુને લ્યો તમે જાણી હેજ, મારા,
 પુર્વ જોગે ભેગા થયાં છો, માત તાત તમે જાણો હેજ,
 પુત્ર કલત્ર તેવુજ ભાષ, જગમાં સૌ પ્રમાણો હેજ. મારા.
 અંત કાળે જીવું જીવને એકલું, છોટમ લીધુ જાણી હેજ.
 એવુ સમજ પાપ કરો નહિ, ધન્યરતે લ્યો જાણી હોજ. મારા.

ભજન ૧૦૯

આવુ હરિ ભજવાનું ટાંણુંરે, વારે વારે તુંને નહિ મળે હેજ.
 મનુષ્યા જન્મ આપ્યો રે, મોટા મોઢા મુલનો હેજ;
 તોય હરિ ગુણ ન ગાયારે,
 ગુણ તુ ભુલ્યો ભગવાનના હેજ. આવુ.
 સમજીને તમે ચાલોરે, જીતો જન્મ દુવારને હેજ;
 હરિ ભજનમાં તમે ચાલોરે, સેહેજે મળશે પુરૂષ હરિ. આવું.
 ખોજ કરીનેરે, જીઓ તમે નાથ હરિ હેજ,

જોત્યો તે નહિં જડેરે, એવો સારીંગ પ્રાણી.
સહેજે ગુરૂ મને મળીયારે ભજન લાવે દરીનુજ,
એવું છોટમ કેછરે મારા ઉરમાં આવો ફરી.

આવું.

આવું.

પ્રેમદાસ ૧૧૦

સાધુનો મારગ સાંકડો, ત્યાં કોઈ માલે સુરારે;
કાયર કેહે નહિ ચડે, ધણે દલના અધુરારે,
થુલીયા નર તે ઠવાય રહ્યા નરમે નીરવાણુ તે નવ જાયેજી,
સુળીએ ચડવું તે તો સેહેલ છે સેહેલ છે ખાંડાની ધારરે;
અઝ્ઝીમાં આપ અરપવું ગરવું જમીન મોજારરે;
તેથી કહણુ અવરદાન છે, સંતો ખરારે ખરીનો ખેલ છેજી,
દુઃખના ડાગ લાગે નહિ એછે દલના દરીયારે;
હળા હળ પીધું શીવજી સાધુએ અજરા જરીયારે,
પાત્ર પારખ્યું તો મળે હેમ અઝ્ઝીમાં જઈ ભડે હોજી,
જુના ધરમને ધારણુ કરી ચાલ સંસારની ચાલેરે,
જે ઘાટે જગ ઠોવાઈ રહ્યું તે ઘાટ સતો ચોરડેરે;
નીજીયા પંથ એવા નીરમણા રેણી કેણીન સંતો ઉજળારે,
સત સેવાનાં ફળ શું કહીયે મુખ વર્ણવ્યા ન આવેરે.
નવધા ભક્તીને ભેટતાં બેઠ ભક્તોને ફાવેરે,
ચારે સસે ટળ્યા એને કારણે વારણાં લડે એને વારણેજી;
કલંક નહિરે નકલકી ધરમને એછે જુની ગાત્રીરે,
મોટા અનુભવી એમ જોયરે એછે આદિ અનાદીરે;
પ્રેમદાસ વાત પ્રસિધ્ધ છે, સતો વેદ પુરાણે સિધ્ધાછે હોજી.

ભજન ૧૧૧

આવોને સંતો વાતુ વોરીએ માલ મીસ્ટ ગુરૂ મલીયારે,

શીરને સાટે લપ્ત સાટવા ગુરૂજી અઢળક ઢળીયારે;
 શીર મળે પશુ સમો નહિ મળે,
 સમાના ચુક્યાં ભેળા નહિ બળે હેજી.
 અજર પીઆલા જે જન જીરવે આપે અલખ આરાધેરે;
 રૂપે રંગે તો રાપે નહિ તે નર નવધા સ્વાધેરે;
 વણુજી કરેરે વેપારી ભક્તિના ભોગી નર ભરીયા હોજી.
 નીમ કઠણુતો નીજરના સુરા લઇને આલેરે.
 કાયરનું ત્યાં કામ નહિ મજીવા માસેરે,
 સાચાને મન સેહેલ છે, ધરમ હીણાં દેખી ધુજેરે હેજી.
 સાચ્યની ઝોળગે જોડીયા ન્યારે જામો જાગ્યેરે,
 આપ ઝોડે ધણી ઝોગળે ફળ ચારે મળેરે;
 અહોનીશ નીર અમૃત વહે સંતને સાહેબ કરી લેખે હોજી
 એ ધરમ આદિ અનાદનો જીગ પેતો જીનોરે
 સનાતન એને સંત કહે ધરણી પેલોરે ધુનોરે,
 અહોનીશ નીરીજન એમ ઝોચરે,
 અણુણા નરતો સેજે તરે હોજી,
 માઈં તાઈં તમે મેલજો આ કાયાનું કાચુંરે,
 અમર તન કેનું નહિ રમરણુ ગુરૂજીનું સાચુંરે,
 પ્રેમદાસ પામ્યા પરીધલને અહોનીશ ધાયાધનુ ધરમને હોજી.

લાવા ૧૧૨

ગુરૂજી પધાર્યા જોત્યું જાગીયું મોટા મુનિવર મળીયારે,
 અડસઠ તીરથ ધરને આગણે, પ્રવાહ ગંગાજીતા વળીયારે
 નાયા તે નર નીરભે યયા કુડીયા કીનાર જેસી રહ્યા હેજી
 મનના માન્યા મુનિવર જે મળે આપું સરવસ સોંપીરે
 હીરલો આલ્યો ગુરૂજીએ હાથમાં રાખું તનના તાસીરે,

એ વસાહત વોરતાં, ગુરૂએ બાળાયા હો
 બધને ન આપે તે, દીવાળીઆ હો;
 સંત સરોવર સેવનાં, રૂઢ રતન લાખુંરે,
 રતન જતન કરી રાખીએ આપ બોલે બાધુરે
 અજ્ઞાન્યાને નવ દીએ સંતો સમજીને લીજીએ હેજી
 ઉંચા જોયા નર ઉજળા રેણી કરણીના હીણુરે
 પારકે મંદીર જઈ પાખંડ કરે ઘેર આવ્યા શામળીઆરે
 એકલને બીજો નહિં ગમે તે નજર અકતીથી ભુલ્યા બમે હેજી,
 આપ બોલીને અજરા અજરે રાખે મનને વારીરે
 પીતાંબર ચરણે લીધો બણે સંતો બુવોને વીચારીરે
 અમીરસ એણીપેરે પીજીએ તનમન ગુરૂજીને દીજીએ હોજી.

લાલદાસ ૧૧૩.

સોય રામ સમરો મારા આતમના આધાર,
 ભરમના બાગો તો દગ્ગશન કરો દેદાર— ટેક.
 મોહ માયા મુરખ મલકાવે અંધો કરે અહંકાર
 નુંગરો સંકટ શબ્દ ન માને ધણી વિના ખાશે માર
 લેખાં લેશે ખુની ખરે. સોય રામ.
 સંત ધરમમાં સમજ્યો નહિને બાંધે કરમ પરીવાર
 બકતી ન લાવે સંત ન સેવે તો કેમ મળશે કીરતાર
 કુડજ કાઢો તમે સાચુ નામ સંભાર સોય રામ.
 રવી ગુરૂ બોલ્યા પડદા બોલ્યા પ્રગટ કરે પોકાર
 ગુરૂગમ હોય તો ગોતી લેજો તરવેણી ટંકશાળ
 ગમન ગુફામાં સુણી ઝીણો ઝણકાર સોય રામ.
 સાધુ શુરો તો સનમુખ લડશે કાયર બજે ગમાર
 શીરને સાટે સાહેબ સેવો તો સફળ જનમ નરનાર

મરજીવાને મોજ મળે દરબાર   સોય રામ.
 દયા દાન અમરાપર મળશે કારજ સફળ સંધાર
 હુડી પામ્યો હજુરમાં તો કબુલ કરે કીરતાર
 ચરણમાં રાખો જન આપણો કરી ધાર   સોય રામ.
 શીલ સતોડી નીરમળ જીજ્ઞા સોહી પોયાં પરીધાર
 અધર સીંહાસન આપ જીરાજો આદિ પુરશ નીરધાર
 સોય મુરતને લાલદાસ જાય બલિદાર.   સોય રામ.

ભાણો લુવાણો ૧૧૪

મન તું રામ ભજ રાણા તારે ગુણ મોવીંદના ગાણા હોજી
 ખોટી માયાની ખખર ન પડી પછે કળા વિના કુટાણીજી
 જુડી માયાસેં જગડો માડ્યો બળે કરી બંધાણીજી   મન તું
 કુડી માયા તારે કામ નહિ આવે નહિ આવે ભેળાં નાણીજી.
 હરામની માયા તારી હાલી જશે પછે દામ રેશે ટુટાણી રે મન તું
 કુણપ વિનાના નર કુડા દોસે ભીનર નહી મેદાણીજી
 હરી વિનાના હજવા હોડે નર ફરે નીમણી   મન તું
 સો વરસ સોંધુમાં રહ્યા પણ ભોતર નહિ ભીંજણા હોજી
 જળનું તો કાંઈ જોર નવ ચાલ્યું પડળ્ય નહિ એ પાણી મન તું
 તારા રાણી તુંહી તુડી જપીયા રોષદાસ રૂંધાણીજી
 દીક્ષા લઇને દાતાર ચાલ્યા હરીચંદ્ર હાંટ વેચાણી   મન તું
 રાવણ સરીખા રહ્યા નહિ તે ઇંદ્ર જેવા અગપાણીજી
 જરાસંધ સરખા રાજાયાને પછે કોરવ કુટાણી   મન તું
 સરવે માયા ભેળી કરીને નીચે ભરીયા નાણી
 મુવા પછે મણીધર ચઢ્ય ખેડા તે પર રાફ રૂંધાણી   મન તું
 વેળા ફરી પણ વૃતિ નવ ફરી તારા બોલનો બંધાણીજી
 સુરત ફરી પણ ચલણ ન ફરી તારી બ્રાંત ન ગઈ ભરમાણી મન

અવતાર તો અનેક કર્યાને બને બવ બદકાણુજી
જરા મરણુ જીતો નહિં જીવણુ તામે લોભ ન મમે લુચાણુ. મ૦

ભજન ૧૧૫

હસો હાલવાને લાગ્યો કાયાનો મઠ ભાંગ્યો
તમે પોરે પ્રમાણે જાગોરે હસો હાલવાને લાગ્યો-કાયાનો. ટેક
આપો અશ્વલોને રસીયાં રસ વાધે
તમે કુહ કાયાનાં વિરા કાઢોરે હસો ૧
નિત નિત નિંદ્રા વીરા નયણે માં રાખો
સુરતાસેં સાહેબો આરાધે હસો ૨
એક મને હુધ અલખ આરાધો
આંધળો આરાધવાને લાગ્યોરે હસો ૩
અવસર હુધ રહ્યોને જમડા પણુ આવ્યા
ભણે લુચાણો ભાંજોરે. હસો ૪

ભજન ૧૧૬

હરી જનને વાળે સંત સમાગમ જીવને વહાલી માયા જોને
માયામાં વીંટાણો પ્રાણી ભવમાં ગોથાં ખાય જોને
બ્રહ્માનંદમાં માહા સુખ મેલી વીસીયાનંદને ચાય જોને
સુધાનંદનો સીંધુ ત્યાગી મૃગતશ્ચુમાં નાહાય જોને
ઓસના મોતીય ચાય તે સૌનાં મન લોભાવ્યાં જોને
દીસતાં જળ કે રૂડા રતી હોગે રેલાયા જોને
સુત વિતદારા અલખ સૌ છે મધ્યાન કાળની છાંયા જોને
મુકતી ન ઇચ્છે આપ ન પ્રીછે શીખ્યાં કોરતન ન ગાય જોને
નખ શીખ સુધી અવિદ્યાની વાતમાં બંધાયા જોને
જીવન મુકતા મૃત્યુ સિંધુ તેનો નહિ વિશ્વાસ જોને

કરતબે મોટી સીધી આપે તેના થાએ દાસ જોને
જોડી સેવા કરી ધણું માગે વચનની રાખે આશ જોને
એવા જનને સાધુની સંગે જ્ઞાન ન થાય રામદાસ જોને

ભજન ૧૧૭

હોલો હોલી કહે છે રે પ્રભુ મારી વારે ચડો
બચ્ચાં મારાં મારે રે તણે આવી બીજા ખડો ૨૬.
ખાંણુ તાણીને ઉભો પારધી ઉપર આવ્યો ખાજ
દરમાંથી સર્પે જો નીકળે તો વણુશે અમારાં કાજ
ગરૂડના ગામી રે આંટી રાખી રખે રહો હોલો
કેતામાં પ્રભુ પરવરીઆ તે સર્પ વીધે નીરવાણુ
પારધીને પખે ડસીને તતક્ષણુ લીધા પ્રાણુ
ત્યાંયાં ખાણુ છુટયુંરે ખાજ આવી હેડે પડ્યો હોલો
કંઠણુ વેળામાં કામજ આવે ભજન કરે ભય જય
એવા સમર્થ સ્વામી મુકીને કેના પુણુ પાય
ગુન્હેગાર તારો રે તુલસીદાસ ખરો હોલો

પટોળી ભજન ૧૧૮

પટોળી આ પ્રેમની એના વણુનારા વિશ્વાધાર પટોળી
સતજીગમાં કણુ વાવીયાં ત્રેતા જીગમાં ઉગ્યો કપાસ
દુવાપરમાં આવી કેરીયું રે કળજીગમાં વીણાણુ કપાસ ૫૦
સંતને ચરખે લોઢાવીએને પ્રેમની પીજણે પીજય
સરખી સાહેલી વણે પુણીયુંરે એને મગને ફરકે છે તાર ૫૦
બ્રહ્માએ તાણ્યો તાણીને શંકર જેવા ભરનાર
તેત્રોસ દોડે ગ્રહ્યો તાગડોરે એનો તાગ ગયોરે અસમાન ૫૦
પ્રેલાદ એઠી અબેપદ પામીયાને એઠી મીરાંબાઇ દાસ

રવીઠાસ ૧૧૯

તારા પદ સ્પર્શ્યા ચારે જુગમાં ના આવું ફરી
 ભક્તને આધીનરે ભક્ત પ્રતિપાળ હરિ ટેક૦
 તારા રૂપની શોભા શી વર્ણવું નીગમ થયારે સ્વરૂપ
 ત્રીવીધી તાપ ત્યાં જને ન માને નીરખળ આશ્ચ અરૂપ
 સોયજન ભુલ્યારે બળ અહંકાર કરી તારા૦
 કીરીટ કુંડલ સુંદર દળ લોચન અમરતના આગાર
 રામ કંઠ રામાસંગ સોહો, ધનુષ્ય બાણ હથિયાર
 ભક્તના પાલન રે દૈત્ય સંહારણુ હરિ તારા૦
 રાજ સંધળા મળીને બેઠા ધનુષ ભાંગે કાઠ
 રાવણુ સરખા કંઈક રોળાણુ જો શુદ્ધ બુદ્ધ બેઠા ખોઠ
 રામ રામ કેળેરે સીતા મન ચિંતા બણી તારા૦
 રામ લક્ષ્મણુ ગુરૂ સંગ આવ્યા રાસ રચ્યો છે ત્યાંય
 સીતાએ રઘુનાથને નીરખ્યા અંગે હિલટ ન માય
 વાયા એહી પળજેરે સુંદરવર સરસ ધણી તારા૦
 બાળક રૂપ સુકોમળ કાયા હાથ લીધું કુશમાંડ
 દૈવ દેવતા દેખતાં બાગ્યું ત્યારે ડોહ્યું બલમાંડ
 જન તેડવોરે જનક કુંવરી વરી તારા૦
 પરશુરામ ખોખારીને હિયો મનમાં આણીને રાક્ષ
 રામ લક્ષ્મણુ સનમુખ બેટયા બાણે કીધું બળ સોય
 હું છું તારો બાલણુરે પ્રભુ તમે ચરાચરી તારા૦
 આગે સંત અનેક ઓધારીયા ત્રાતા તરણુ રામ
 અનેક જુગના જુપ પ્રભુ કરે રવીઠાસ પ્રજ્ઞામ,
 તારા પદ સ્પર્શ્યારે ચારે જુગમાં ન આવું ફરી તારા૦

ભજન ૧૨૦

આવો આવો મનડાના માનેલા સાધ પ્રભુજી મળીએરેજી
 ન આવો તો તમને નંદાવાની આણુ નીકર વીખડાં
 દોળીને પીછાએજી આવો આવો૦
 આજ આરા વાલાજીનાં નેણાં નીરખી થઈ છું નીઆલ
 મારા રૂદીયા કમળમાં ટાઢા ટાઢા હીમ છે રેજી આવો૦
 આજ વારી જાડો બીજડી ચારે રૂડો વાર
 જમૈયો ને રચીએરે જોત્યું હવે જાગીયુંરેજી આવો૦
 દળાવોને સોનાનારે બાગેકે
 પ્રેમે તે પધારેરે, પ્રભુજી મારી પ્રીત છે રેજી આવો૦
 માહા જગત રચીએ મારા મંદીરીઆની મોખર
 જોવીંદ ગુલતાન થાવું છે રે કાનથી રેજી આવો૦
 જાણુને પ્રતાપે એમ મગન જણે
 રવી રામ ભજન કરશેરે હીયા બીમ ખીપ છે રેજી આવો૦

ભજન ૧૨૧.

દલરે દરિયામાં હમેશ નાતાં કાદવ કપડાં કયું ધોતારે,
 પતિવ્રતા ઘેર નાર પદમણીને ગુણકાસે મન કયું મોતા
 ખાવે પીવેને મારે ખાસડે સાચા ખાલ મુરખકયું જોતા
 હોગે ત્યાં નવાવે અભાગીએને ધચારે બીજ કયું જોતા
 આત્ર વૃક્ષકી છાયા છોડકર આકડે આસ કર કયું સોતા
 હંસતી સભામાં કણુ ન જોસતો ને
 બગલા સાથે મન ખાવે ગોચા
 શીઘ્ર સરાવતાં કંઈક જુગ વીલા મુવા પછી મુખ કયું ધોતા
 આબ્યા પુરૂષને આદર ન દેતાને મુવા ખાપને કયું રોતા

કરી બેની બંદગી સાચા સાહેબની
 ઓર ભરોસા સવે' ખોઠા
 કહે રવી સાહેબ સંતો બાંધુ પ્રતાપેને
 અમર નહિ રેવે તેરા શ્રેયા
 દલ દરીયામાં હમેશ નાતા કાદવ કપડાં ધોતા.

ભજન ૧૨૨

ભગોને મન તમે આતમ રામ દેખો નજર પાછળ ફેરીરે
 ધડી ધડીનાં ધડીયાળાં વાગેને
 કપાનો ગઢ તારો લેશે ધેરીરે ભગો.
 માતને તાત તારાં કુંડુળ કખીલા બેની બંધવ સુતની ધેરી
 તેમાંથી કાઢ તારે સંગ ન આવે
 ન આવે ધરના મેરીરે ભગો.
 એક દીન જમડા શહેરમાં ઉલટશે
 ધમશાણુ ચકશે એની સ્વારીરે
 આરે કાયામાં ધંધુકાર લાગી રેશે
 જેમ અસાડી ધમધોરીરે ભગો.
 દશ દરવાજા તારા બંધ કરી લેશે
 ચોપદાર હિલા રેશે ચોક ધેરીરે
 પુન વિના તારી પાછળ ન આવે તે
 કાણુ કરે વસ્તી તારીરે ભગો.
 તનમાં તપાસો તમે ભુઓ વિચારી
 મનુષ્યા જનમ નાવે વારંભવારીરે
 કહે રવીદાસ સંતો બાણુ પ્રતાપે
 એક અલખ આશા તમારીરે ભગો.

ભજન ૧૨૩.

સત વચનકા કરી લે નીવેડા મેં રામ સતગુર મંત્ર બોલેરે
 માયલા શેરમાં રતન અમુલ્ય
 વસ્તુ છે માંહી અણુ તોળીરે સત૦
 દલરે દરીઆમાં અખડ દીવેરે
 દેખ્યા વીના માઈ દલ ડોલેરે
 બ્રાતુના ભરીયા ઓલા ભવો ભવ ભુત્યારે
 સત ગુર વિના તાળાં કાણુ બોલેરે સત૦
 ગગન મંડળમાં ગુપ્ત ગેખીરે પાવન અક્ષર પાર બોલેરે
 તુરી તખ્તપર નામ નીરંતર
 તુરતે તે સુરતે જોમ નાખેરે સત૦
 આગળની જોતે હશે ઓળખાણુરે
 ગ્રાહકો વચન ધતો નહિ મેલેરે
 આવ્યો અવસરને ચેતો મારા બેલીડા
 ફળ લાગ્યુ છે આ વેલેરે સત૦
 પટા લખાવ્યા જોણે ધણી હજુરમાં
 કોને દરવાણી એને કેમ રોકેરે
 કે રવીંદાસ સંતો બાણુ પ્રતાપે
 પ્રેમના પ્યાલા કાષ્ઠ સંત પીવેરે સંત૦

રૂપાંદે અને માલાનું ભજન ૧૨૪.

વામક આવ્યા ગુરવા દેશનાંરેળ
 રૂપારાણી જમલે પધારેળરે ૧
 કેમ આવું ગુર મારા એકલીળરે
 સુતો માલદે જાગેરે ૨

નીંદ્રા મંઘાવું સારા ચહેરની જીરે	
હિપર અમર યોછડી રહોજી	૩
સોડમાં સુવાડું વાસુકી નાગનેરે,	
ખુણે ખાટ ઢળાવુંરે હોજી	૪
વાળે વાળે મોતી પરોવીઆંજીરે.	
ઠીંઠડી ચોડી લેલાટ રે હોજી	૫
ચાળ ભર્યો સગ મોતીડેજીરે,	
રમઝટ કરતાં ચાલ્યાં હોજી	૬
ત્યાંથી રૂખંદે રાણી ચાલીઆંજીરે	
આવ્યાં દોઢીને દરવાજે હોજી	૭
લાઈ પોળાઆ વીરા વીનવુંજીરે,	
તુંતો સુતો છોકે જગે હોજી	૮
કાંકે સુતો કાંકે જાગીઓજીરે,	
રાણી તમે કઠડે પધારોજી	૯
વૃત રહ્યાં એકાદશીનાંજીરે	
મંથર પુંજવાને જાવું હોજી	૧૦
તાળાં જડત્રી જેસળ શેરનાંજીરે	
કુંચી માલા દરબાર હોજી	૧૧
હિભાં રહી અલખ આરાધીએજીરે	
ખડગ ખારીને ખોલી હોજી	૧૨
ત્યાંથી રૂખંદે રાણી ચાલીઆંજીરે,	
આવ્યાં ધણીને દરબાર હોજી	૧૩
અલખ વધાવ્યો સાચે મોતીડેજીરે	

સેની ઓપતી પંખવ્યો હોજી	૧૪
સહિમતને હરો હરી મારે જીરે	
ગુરને પરણ્યામ હોજી	૧૫
આવ્યાં રૂપાદે રાણીજીરે.	
જળહળ જોતું દરસાણી હોજી	૧૬
ચંદ્રાવળ ચાલ્યાં ગાંડીઆંજીરે	
સુતો માલાને જગાડ્યો હોજી;	૧૭
ઉઠો રાણા ઉઠો રાજઆજીરે,	
રાણીએ રાજ અભડાવ્યાં હોજી.	૧૮
ઝડપ લઇ માલાદે જગીઆજીરે,	
સોડમાં વાસુકી ધુધવ્યો હોજી,	૧૯
કરડયાં હતાં પણ ઉગર્યારેજી	
ચંદ્રાવળી ભાગ હોજી;	૨૦
ખડક ખાંડુ લીધુ હાથમાં જીરે	
માલદે કોધજ કયો હોજી.	૨૧
નેયાં મંદીર નેયાં માળીઆંજીરે,	
ધોડાતી ધોડાડે હોજી;	૨૨
ત્યાંથી રાવળ માલો ચાલીઆજીરે,	
આવ્યા દોઢીને દરવાજો હોજી.	૨૩
ભાષ પોળીઆ વિનવુંજીરે,	
રાણીને જતાં તે જશ્પીરે હોજી.	૨૪
કાંક સુતો કાંક જગીઆજીરે,	
મુજને ખખર નથીરે હોજી.	૨૫

કાપ કરી ખાંડ ફેરવ્યુછરે, પોળાએ પોળું ઉઘાડીરે હોછ.	૨૬
ત્યાંથી રાવળ માલો ચાલીઆછરે, આવ્યા રૂખીને દારરે હોછ.	૨૭
પાછલી પછીતે ચડીએછરે, રાણી નજરે બાળીરે હોછ.	૨૮
ગુરૂ મારા દેવંચીછરે, જોત્યું ઝાંખી વરતાણીરે હોછ.	૨૯
આપણા શહેરમાં કાઠ નહીં નુગરો છરે, માલદે પધાર્યારે હોછ.	૩૦
બરસીફલ મોજડીઉ ઉપાડીછરે, માલદે ત્યાંથી ચાલ્યાછરે હોછ.	૩૧
સહિયતો ને હશે હરી છરે, મારા ગુરૂને પરણ્યામ હોછ.	૩૨
ગુરૂ ગુરૂ મારા દેવંચીછરે, પમની મોજડી દે રાણીરે હોછ.	૩૩
સહિયતો અલખ આરાધીઓ છરે, સ્વર્ગથી મોજડી ઉતારી રે હોછ.	૩૪
લો રૂપારે પેરા મોજડીછરે, કંઈ કેણુ કહેરાવ્યાછ.	૩૫
ત્યાંથી રાવળ માલો ચાલીઆછરે. એતો પોળાઆને માર્યોછ હોછ.	૩૬
શીખ માગીને રૂપાદે ચાલીઆંછરે	

આઆં દોદીને દરવાજે હોજી.	૩૭
હિભાં રહી અલખ બોલીઆં જીરે, પોળીઆને સજવન કીધો હોજી.	૩૮
સાંકડી શેરીમાં સામો મળ્યોરે, સતીનો છેડલો ઝાલ્યો હોજી.	૩૯
રાત અંધારી આંખો લુમે જુમે, રાણી તમે કંકડે પધાર્યાં હોજી.	૪૦
વૃત ઝેઝઘશીનાં જીરે, ધન્ધર પુજવા ગયાં હતાં હોજી.	૪૧
આપણા શહેરમાં નહીં પુલવાડીયુ જીરે, દોલને હમકે પાણી હોજી.	૪૨
પેલી વાડી આણુ શહેરમાંજીરે, ખીજી ગઢ ખીરનાર હોજી.	૪૩
ત્રીજી ધણીના ચોકમાં જીરે, ચોથી થાળીમાં ઠેરાણી હોજી.	૪૪
ઝડપ લેમ છેડલો તાણીઓજીરે, કુલડે જાણું બરાણી હોજી.	૪૫
જે માફગડે તમે ગયાં હતાં જીરે, તે પંચ અમને ખતાવો હોજી.	૪૬
એ પંચ માલા દોલસાજીરે, ખેલુ ખાંડાની ધાર હોજી.	૪૭
પેલો માર મોળી દીકરોજીરે, ખીન્ને હંમલો ઘોડો હોજી.	૪૮

ત્રીજો માર કવલીનો વાછડોજીરે, ચોથી ચંદ્રાવળી રાણી હોજી.	૪૯
ચારનાં મસ્તક લઈ આવજો જીરે, રાજ પંથ ખતાવું હોજી.	૫૦
ત્યાંથી રાવળ માલો ચાલીઆજીરે, આવ્યા પોતાને મહેલ હોજી.	૫૧
ચારનાં મસ્તક વાઢીઆં જીરે, આવ્યા રૂપાંદેની પાસ હોજી.	૫૨
ત્યાંથી રૂપાંદે માલો ચાલીઆંજીરે, આવ્યાં ધણીને દાર હોજી.	૫૩
ગુરૂરે ગુરૂ મારા દેવંચીજીરે, મોટો ભુપ નમાવ્યો હોજી.	૫૪
સર્વ ગાને હરો હરી જીરે, માલાનાં કાંકજી ભરી હોજી.	૫૫
પેલો જીવાડયો મોલી દીકરોજીરે, બીજો હંસલો ઘોડો હોજી.	૫૬
ત્રીજો જીવાડયો કવલીનો વાછડોજીરે, એની માતાને ધાવે હોજી.	૫૭
ચોથી જીવાડી ચંદ્રાવળી જીરે, એતો હરીની આરતી ઉતારે હોજી.	૫૮
બલે મળ્યો મેઘ ધારૂવો જીરે, મુવા સજીવન કીધાં હોજી.	૫૯
માય શીખે સાંભળેજીરે, વૈકુંઠ એનો વાસ હોજી.	૬૦

મેધ ધારું એમ બોલીયાછરે,
સંતનો વૈકુંઠ વાસ હોજી.

૬૧

ભજન રામાદેવ પીરની સાવળ ૧૨૩.

છરે બાપજી ભજન વિના મારી ભુખ ન ભાંગે છરે;
સ્મરણ વિના મારી તલપ ન જાય,
અવર દેવને હું નહીં જાયું રહેજી;
કૃપા કરોને રામદે દયાળા,
અજમલ ઘેર અવતાર ધર્યા હેજી.

૭૬.

છરે બાપજી આજ જુગમાં અમરકલ આજી હેજી,
ભવતારણુ રામો દીન દયાળા,
દુઃખ દારીદ્ર ટાળી સુખ દેજી હેજી;
સેવક તણા રામો સદા રખવાળા,
અજમલ ઘેર અવતાર ધર્યો રેજી.

૧

છરે બાપજી મેં કુડાને મારા સંત ગુરૂ સાચા હેજી
જનમે જનમતાં કાપે જાગ બણી ઠણી ગુરૂ વાટે ને ધાટે હેજી
નેહે રાખોને ધણી એક લગાર,
અજમલ ઘેર અવતાર ધર્યો હેજી;

૨

છરે બાપજી પાંખ વિના પંખી કેમ ઉડશે હેજી.
જાજ વિના મછીઆના કોણુ હેવાસ;
રાજ વિનાની કોણુ ગતી મેરી હોજી.
લખપતી રામો સદા રખવાળ;
અજમલ ઘેર અવતાર ધર્યા હેજી,

૩

છરે બાપજી મેં ગોરા ને મારાજ મળીઆ હેજી
મળીઆરે માલા નીળરી, હરી ચરણે ભાડી હરજી બોલ્યા હેજી

રાંમદે પીર મને પડ્યો દેખાડ,
અજમલ ધેર અવતાર ધર્યો હેજી.

ભજન રૂપડ ૧૨૪.

ધન ગુરુ દાતા ને ધન ગુરુ દેવા,
મારે સત ગુરુએ નામ સુણાયાજી,
ગુરુનો મેમા પલે પલે વખાણું
તો પ્રાશ્નિત સધળાં જાયજી.

ટેક

દેશ દેખાડ્યો ગુરુએ મુનો જગાડી;
મુને અલખ પુરુષ ઓળખાયાજી;
જીડતાં મારા ગુરુએ તાર્યા,
અમને જમડાને હાથેથી છોડાયાજી.

ધન૦ ૧

ખાલ પડાવું મારા શરીર તણીને,
ઉપર સોનેરી રંગ ચડાવુંજી;
જાડા શીવડાવી વીરા ગુરુને પેરાવું,
તોય ગણુ ઓસીગણુ કેમ ચાવુંજી
ગૌદાંન દીએ મર ભોમીદાંન દીએ,
કાયા કંચનના મોલ છુટાવેરેજી;
કાશી ખેતરમાં કન્યાદાન દીએ,
પણુ નાવે મારા ગુરુજીને તોલેરેજી.

ધન૦ ૨

ધન૦

સત ગુરુ મળીઆ મારે ફેરા ટળીઆ,
નો લખરે ચોરાશી છોડાયાજી;
વાધનાથ ચરણે બોલ્યા રૂપડીઓ,
વેલોતો મુક્તીનો મારગ બતાવેજી.

ધન૦

ભજન ૧૨૫ શરવણ.

જાગી જાકા તો નર જાગજોહોજી એકાંત ધરો આરાધ,
 મરવો આલાંગને ખેસણે રે હોજી દોહ
 એજી વીરા ગીરનારમાંથી ગેમી જામશે ગઢ દેવડીએ મેજાણુ
 હનુવો જતી વાયક ફેરવે,
 અંજનીનો પુત્ર આગેવાન. જાગી૦
 એજી વીરા પાંચ કરોડે પ્રજાદ આવશે હોજી,
 અને સાત કરોડે હરસન રાય,
 નવ કરોડે જસલ જનૈયો બાર કરોડે બગરાય. જાગી૦
 એજી લીનુડે ઘોડે સાયગો આવશે ઉપર સોનેરી પજાણુ.
 માતા કુંતા ને સતી દ્રૌપદી, ખેડાં દેવને દ્વાર. જાગી૦
 એજી બત્રીસ હથા નરતો જાગશે હોજી આંટુ હાથ અઢાર.
 બારમણુતી કમાન અડાવશે, તેર મણુતાં તીર. જાગી૦
 એજી હાથણી મધડાં વલોવશે, ખેડાં ભરાશે બાર,
 શેરડીમાં કણુ ઢાગશે, તેની ખીર રંધાય. જાગી૦
 એજી જીનારે જાંગીડા વાગશે, વાગે ત્રંખાણુ નીશાન,
 સાર્ધબ પરણે સુંદરી, પરણે રવી ઉગમતે ભાણુ. જાગી૦
 એજી વીરા વીતશે મોડ યાંબને, વરતાશે જય જયકાર,
 ગુફને પરતાપે સરવણુ બોલીઆ,
 બોલ્યા અગમના એધાણુ. જાગી૦

સમાપ્ત.

બહાર પડી ચૂક્યું છે.

શુક મુખામૃત

ભાગવત ભાષાંતર.

ધણાજ સુધારા વધારા સાથેનું

તેમજ

સુંદર આકર્ષક ચિત્રો સહિત

શ્રી નાથજીની

છબીવાળું

દેશી મજબુત અને ટકાઉ કામળ ઉપર

છાપેલું મનહર બાઈન્ડીંગવાળું

પુસ્તક

કીંમત રૂ. ૬-૦-૦ પોસ્ટેજ જુદું.

સોલ ઍજન્ટ.

હરગોવિન્દાસ હરજીવનદાસ બુકસેલર.

૩૦૩૫ પાનકેર નાકા-અમદાવાદ.

